СПОЈИ!

Informations- und Integrationszeitschrift Spoji!

Информативни и интеграциони часопис Споји!

година V, број 8 и 9, II/2015
V. Jahr, Nummer 8 u. 9, II./2015

излази на Никољдан 2015. л. Г.

СРБИЈА - НАША КУЋА

Шта значи појам Србија за генерације одрасле у дијаспори?

SERBIEN - UNSER ZUHAUSE

Was bedeutet der Begriff Serbien für die Generationen die in der Diaspora aufgewachsen sind?

Српско родољубље и Косовски завет савременог доба

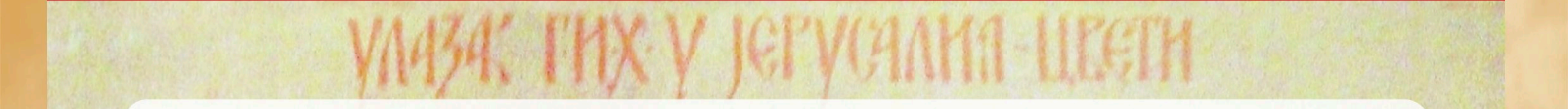
Serbischer Patriotismus und der Kosovo - Schwur in der gegenwärtigen Zeit

у овом броју | in dieser Ausgabe:

мр Недељко Савић: **Амбасадори своје културе**
Željko Malešević BA MA: **Serben in Österreich**
Јован Алексић: **Горанци, добри људи са Шар-планине**
Der Gottesdienst in der Orthodoxen Kirche
Сава Стамболић: **Три истине о родољубљу**
Stefan Popović: **Dort, weit weg - Serbien aus der Sicht eines Diasporaserben**
+ МИНИ-АНКЕТА / MINIUMFRAGE !

~ јубиларни двоброј поводом 5 година часописа ~
~ Doppelausgabe zum 5-jährigen Jubiläum der Zeitschrift ~

САДРЖАЈ - INHALT

02 ***мр Радован Калабић,***
Поводом пет година од излажења часописа „Споји!“
02 ***Univ. Prof. DDr. Wolfgang Rohrbach,***
„Spoji!“ – Die Zeitschrift mit doppelter Verantwortung

03 **О ЧАСОПИСУ Споји!**

05 **ÜBER DIE ZEITSCHRIFT Spoji!**

УМРЕЖАВАЊЕ
13 ***Српска православна омладина Инзбрук,***
Арно Гујон представио своју књигу у Инзбруку
16 ***Студентско-ученичко удружење ОРНАС,***
Још једна победа у Нишу
25 ***Хуманитарна организација „Срби за Србе“,***
Успешна Божићна акција у Крајини

ИНТЕРЕСАНТНО!
28 ***Драган Јарић,***
Пут за Кладово у мисији Тројке из блока
29 ***Бранко Станковић,***
Пут љубави
31 ***мр Александер Легнити,***
Заседање АСЦЕ и Европске улице гробаља

ИНТЕГРАЦИЈА
33 ***мр Неђељко Савић,***
Амбасадори своје културе
34 ***Жељко Малешевић ВА МА,***
Срби у Аустрији – Ни на небу ни на земљи

КУЛТУРА
37 ***Стеван Мартиновић,***
Европски дух српске културе - Сликарство

ИСТОРИЈА
40 ***Јован Алексић,***
Горанци, добри људи са Шар-планине (први део)

ПРАВОСЛАВЉЕ
42 Задушнице – Молитвено сећање на упокојене

VERNETZEN
Serbisch Orthodoxer Jugendverein Innsbruck,
44 Arnaud Gouillon stellte sein Buch in Innsbruck vor
46 „BC SPOJI“ gewann Gold für Tirol
47 Radio-Television Serbiens dreht zu Diana Budisavljević-Obexer in Innsbruck
48 SPOJI überbringt dem serbischen Volk die 14. Hilfe in Kosovo und Metochien
52 Dritter ROYAL CUP zur Hilfe für Kinder in Tirol und am Balkan

INTERESSANT!
56 ***Mag. Alexander Legniti,***
Tagung der ASCE sowie der Europäischen Friedhofstraße
57 Die Seelen der Kinder verlangen die Wahrheit

INTEGRATION
60 ***Mag. Nedeljko Savić,***
Botschafter der eigenen Kultur
62 ***Željko Malešević BA MA,***
Serben in Österreich

KULTUR
65 ***Stevan Martinović,***
Der europäische Geist der serbischen Kultur - Malerei

GESCHICHTE
68 ***Jovan Aleksić,***
Goraner, gute Leute vom Šar-Gebirge (Teil 1)

ORTHODOXIE
71 ***Orthodoxe Kirche in Österreich,***
Der Gottesdienst in der Orthodoxen Kirche

СРБИЈА – НАША КУЋА

73 **МИНИ-АНКЕТА | MINIUMFRAGE**

77 ***Стефан Поповић,***
Тамо далеко – Србија из угла једног дијаспорца
79 ***Марко Орашанин,***
Културолошке разлике као један од узрока неспоразума између српског народа у матици и у дијаспори
81 ***Александар Тубић,***
Србија – Наша кућа ...
82 ***Срђан Младеновић,***
Моје виђење: Како унапредити односе између матице и њене дијаспоре

SERBIEN – UNSER ZUHAUSE
85 ***Stefan Popović,***
Dort, weit weg – Serbien aus der Sicht eines Diasporaserben
87 ***Marko Orašanin Msc,***
Kulturunterschiede als Ursache von Missverständnissen zwischen dem serbischen Volk im Herkunftsland und in der Diaspora
89 ***Aleksandar Tubić,***
Serbien – Unser Haus ...
90 ***Srdjan Mladenović,***
Meine Sicht der Dinge: Wie kann man die Beziehungen zwischen Serbien und seiner Diaspora verbessern

СРПСКО РОДОЉУБЉЕ И КОСОВСКИ ЗАВЕТ САВРЕМЕНОГ ДОБА
94 ***Немања Девић,***
Косовски завет – Основни појмови
96 ***мр Радован Калабић,***
Српско родољубље и Косовски завет савременог доба
98 ***Драгослав Бокан,***
Косовски завет као животни и судбински задатак
100 ***Сава Стамболић,***
Три истине о родољубљу

Оснивачи часописа: Владимир Влајић, Александар Спасојевић, Силвана Перић, Оливер Ранисављевић, Филип Влајић, Ђорђе Ђорђевић

Уредници: Владимир Влајић (СПОЈИ), Игор Стевановић Ореље (ОРНАС и ХО „Срби за Србе")

Редакција: Милостива Миливојевић, Иван Ивковић, Дејан Сенић (сви СПОЈИ)

Превод: Ерик Вагнер, Феликс Совински, Татјана Софиљ, Филип и Владимир Влајић

Лектура и коректура: Игор Стевановић Ореље (српски), Филип Влајић (немачки) и Владимир Влајић (српски и немачки)

Технички уредник: Слободан Голубовић

Штампа: Штампарија „Стојадиновић”, Петровац на Млави, Србија

Тираж: 500 примерака

Gründer der Zeitschrift: Vladimir Vlajić, Aleksandar Spasojević, Silvana Perić, Oliver Ranisavljević, Filip Vlajić, Djordje Djordjević

Redakteure: Vladimir Vlajić (SPOJI), Igor Stevanović Orelj (ORNAS und HO „Serben für Serben“)

Redaktion: Milostiva Milivojević, Ivan Ivković, Dejan Senić (alle SPOJI)

Übersetzung: Eric Wagner, Felix Sowinski, Tatjana Sofilj, Filip und Vladimir Vlajić

Lektur und Korrektur: Igor Stevanović Orelj (Serbisch), Filip Vlajić (Deutsch) und Vladimir Vlajić (Serbisch und Deutsch)

Technischer Redakteur: Slobodan Golubović

Druck: Druckerei „Stojadinović“, Petrovac na Mlavi, Serbien

Auflage: 500 Stück

Уводна реч:

Поштовани читаоци, драги пријатељи, донатори и чланови наших организација!

Радује нас што смо у могућности да Вам представимо најновије издање и први двоброј Информативног и интеграционог часописа ***Споји!***, првог српског часописа на немачком говорном подручју, који је покренут од омладине за омладину, али и за оне мало старије и искусније међу нама.

Након дугог размишљања којом темом би се бавио овај број часописа ***Споји!***, схватили смо да постоје две теме које би заокружиле наш рад на часопису ***Споји!*** у последњих пет година.

Сведоци смо да постоје извесне разлике између Срба у матици и Срба у дијаспори. Потребно је ради боље сарадње и просперитета одредити заједничке интересе и у складу са њима још више учврстити односе, тако да је прва тема коју обрађујемо у овом броју ***„СРБИЈА - НАША КУЋА – Шта значи појам Србија за генерације одрасле у дијаспори?“***. Желећи да тиме подстакнемо младе људе на размишљање, како данас јачати односе између Срба у матици и у дијаспори и како уклонити неспоразуме који настају на тој релацији, одговоре на ову тему, покушали смо да добијемо од најрепрезантативнијих младих људи, који већ дуги низ година живе у дијаспори.

Друга тема коју обрађујемо у овом броју ***„Српско родољубље и Косовски завет савременог доба“*** има за циљ да упозна читаоце са вековним културно–духовним наслеђем Срба, уобличеним у „Косовском завету“, и значење израза „родољубље“, које је српски народ вековима преносио са колена на колено.

Такође, и у овом броју смо се потрудили да часопис ***Споји!*** буде отприлике у односу 50/50 на немачком и српском језику, како бисмо пружили могућност и осталим народима који живе на тлу Аустрије, Немачке и Швајцарске да се упознају са темама које обрађујемо у часопису ***Споји!***, што је један од предуслова за боље разумевање наших људи и њихову лакшу интеграцију у тим земљама.

На крају, и у овом броју наћи ћете рубрику „УМРЕЖАВАЊЕ“, у којој можете читати о активностима Српске православне омладине Инзбрук - СПОЈИ, Хуманитарне организације „Срби за Србе“ и Студентско-ученичког удружења „ОРНАС“, као и остале сада већ редовне рубрике, „ИНТЕРЕСАНТНО!“, „ИНТЕГРАЦИЈА“, „КУЛТУРА“, „ИСТОРИЈА“ и „ПРАВОСЛАВЉЕ“ које можете прочитати и на немачком језику.

С поштовањем,
Редакција часописа Споји!

Vorwort:

СПОЈИ! Informations- und Integrationszeitschrift Spoji!

Sehr geehrte Leserinnen und Leser, liebe Freunde, Spender und Mitglieder unserer Organisationen!

Es freut uns sehr Ihnen die neueste Ausgabe und die erste Doppelausgabe der Informations- und Integrationszeitschrift ***Spoji!*** präsentieren zu können. Die erste serbische Zeitschrift im deutschsprachigen Raum, die von Jugendlichen für Jugendliche und die etwas älteren und erfahreneren unter uns, vorstellen zu können.

Nach langer Überlegung welches Thema am besten für diese Ausgabe der Zeitschrift ***Spoji!*** passen würde haben wir eingesehen, dass es zwei Themen gibt, die unsere Arbeit an der Zeitschrift ***Spoji!*** in den letzten fünf Jahren am besten abrunden würden.

Wir sind Zeugen, dass es einige Unterschiede zwischen den Serben im Heimat- bzw. Herkunftsland und den Serben in der Diaspora gibt. Um eine bessere Zusammenarbeit und einen besseren Wohlstand zu entwickeln muss man gemeinsame Ziele festlegen und in Übereinstimmung mit ihnen die Beziehungen festigen. Deshalb ist das erste Thema dieser Zeitschrift, welchem wir uns widmen ***„SERBIEN - UNSER ZUHAUSE – Was bedeutet der Begriff Serbien für die Generationen die in der Diaspora aufgewachsen sind?“.*** Wir wollen damit die Jugendlichen ermutigen darüber nachzudenken, wie man heutzutage die Beziehungen zwischen den Serben im Land unserer Vorfahren und der Diaspora stärken und die Missverständnisse die auf dieser Relation entstehen vermeiden kann. Wir haben versucht Antworten zu diesem Thema von repräsentativen Jugendlichen, die schon sehr lange in der Diaspora leben oder dort geboren wurden, zu bekommen.

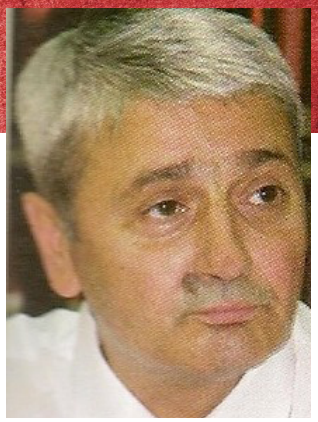
Das zweite Thema, welches wir in dieser Zeitschrift behandeln werden ist ***„Serbischer Patriotismus und der Kosovo-Schwur in der gegenwärtigen Zeit“***. Dieses Thema zum Ziel den Leserinnen und Lesern die Jahrhunderte alten kulturellen und geistigen Erben des serbischen Volkes näher zu bringen, die im Kosovo-Schwur formuliert sind sowie den Sinn des Wortes „Patriotismus“, welches vom Volk von Generation zu Generation weitergegeben wurde.

Auch dieses Mal haben wir uns Mühe gegeben, dass die Zeitschrift ***Spoji!*** eine Beziehung von ungefähr 50/50 von serbischer und deutscher Sprache hat. Damit die Menschen, die ebenfalls in Österreich, Deutschland oder der Schweiz leben, die Möglichkeit haben sich mit diesen Themen, die wir in der Zeitschrift Spoji! behandeln, zu befassen. Das ist eine der Voraussetzungen, um die Menschen serbischer Herkunft besser zu verstehen und deren leichtere Integration in diesen Ländern zu ermöglichen.

Auch dieses Mal könnt Ihr am Schluss die Rubrik „VERNETZEN“ finden, in welcher Sie die Aktivitäten des Serbisch Orthodoxen Jugendvereins Innsbruck – SPOJI, der humanitären Organisation „Serben für Serben“ und der Studenten- und Schülervereinigung „ORNAS“ finden können. Wie auch die mittlerweile regelmäßigen Rubriken „INTERESSANT!“, „INTEGRATION“, „KULTUR“, „GESCHICHTE“, und „ORTHODOXIE“, welche Sie ebenfalls in der deutschen Sprache lesen können.

Hochachtungsvoll,
Redaktion der Zeitschrift Spoji!

ПОВОДОМ ПЕТ ГОДИНА ОД ИЗЛАЖЕЊА ЧАСОПИСА „СПОЈИ!“

Пише: мр Радован Калабић
из Београда

Зашто се радо одазивам скоро сваком позиву редакције часописа „Спои!“ ?
Зашто са нескривеним ентузијазмом, и са пуном одговорношћу исписујем сваки редак за ово гласило Српске православне омладине из Инзбурка? Много је разлога ЗА, а ни један ПРОТИВ.
Када сам скоро пре три деценије у САД, Европи и у матици прикупљао историјску грађу за књигу „Српска емиграција - прилози за историју српског исељеништва 1830-1992“, још тада сам закључио да у нашој, иначе богатој исељеничкој продукцији, нисмо имали ни једно гласило чију су редакцију сачињавали искључиво млади исељеници.
Од „Србин Американац“ који је кратко излазио на крају XIX века, па преко „Америчанског Србобрана“, који је скоро вршњак „Политике“ с почетка XX века, а који и данас излази у Питсбургу у Пенсилванији, српска је култура тек почетком овог века, са часописом „Споји!“, добила прво и једино гласило младих српских интелектуалаца у расејању.
По томе је часопис „Споји!“ јединствена појава у историји српске културе и издаваштва. Наше исељеништво са матицом представља нераздељиву органску целину, како етничку, тако и културолошку, духовну и цивилизацијску.
Шта би српска култура била без дела њених знаменитих емиграната попут Слободана Јовановића, Милоша Црњанског, Јована Дучића, Лазе М. Костића, Ђоке Слијепчевића, Марка С. Марковића...
Била би неприродно и насилно осиромашена и малтене обогаљена. Ето првог и правог разлога да се огласим и у овом броју.
Редакција „Споји!“ сама је формулисала тематска поља и уређивачке циљеве часописа који издаје ево већ пет година. Они наводе следеће :
„Информативни и интеграциони часопис „Споји!“ настоји да информише српску омладину у расејању и у Отаџбини о горућим питањима из области српског језика и писма, српске историје и традиције, српске културе и духовности и да им приближи Србинову светосавску и православну веру, али не само омладини већ и оним мало старијима и искуснијима међу нама.“
Све је у овом кратком пасусу речено о уређивачкој политици часописа „Споји!“, а из броја у број она је потврђивана у пракси.
Овако дефинисана и доследно спровођена уређивачка концепција је додатни разлог да сарађујем са часописом „Споји!“.
Покретача овог часописа, организацију СПОЈИ са седиштем у Инзбруку, која има своје огранке у Бечу, Берлину, Швајцарској и у матици Србији представљају успешни млади Срби, интегрисани али не и асимиловани у иностраним срединама у којима живе, школују се и раде.
СПОЈИ и њихово гласило предано чувају и негују наш српски национални идентитет, који почива на два носећа стуба: Светосављу и Косовском завету.
На њима се држи историјски смисао наше заједничке прошлости. Наша православна вера и култура. Наш српски језик и ћирилично писмо.
У Светосавском духу и традицији, СПОЈИ је отворен за разумевање главних токова европске културе и светске цивилизације.
За сарадњу и прожимање са другим културама. За космополитизам, без одрицања од сопствених корена. За окађену мисао и мисију. За љубав, као највише и најдрагоценије људско и хришћанско осећање.
Треба ли да наведем још који добар разлог, пре него што редакцији „Споји!“ честитам на досадшњим успесима?
На многаја љета!

„SPOJI!“ - DIE ZEITSCHRIFT MIT DOPPELTER VERANTWORTUNG

Autor: Univ. Prof. DDr. Wolfgang Rohrbach aus Wien

Die Zeitschrift „Spoji!“ gilt in der „medialen Szene“ als eine bilinguale, d.h. in Serbisch und Deutsch verfasste Zielgruppenzeitschrift gehobenen Stils. Sie deckt, vorwiegend im Bundesland Tirol, ein breites Spektrum von Themen ab, die für Serben (Migranten) und Serbenfreunde relevant sind.
Die eingespielten jungen Zeitungsmacher haben erkannt, dass sie aktuelle Sachverhalte nicht nur mit eigenen Augen, sondern auch mit jenen der kritischen Leser sehen sollen. Daraus erwächst die, hier zu erwähnende, sog. „erste“ Verantwortung:

- mit den richtigen Leuten

- zur richtigen Zeit
- die richtigen Themen zu behandeln.

Die Aufgabe lässt sich weder in Bezug auf aktuelle Ereignisse noch betreffend Gedenkfeiern einfach lösen, da wir in unseren (sozial-) politischen Gedanken und Handlungen oft mehr von der Geschichte und den Mythen beeinflusst werden als von Beweisen und Fakten der Gegenwart. Deswegen kann über Massenmedien in diesen Bereichen auch so leicht Zwietracht zwischen Nationen und/oder religiösen Gruppen geschürt werden, wie z.B. in Fragen zum Ersten Weltkrieg; zum Islam, etc.

Die Methode, Aufmerksamkeit durch Schüren von Hass und Verbreitung von Teilwahrheiten zu wecken, wird gern von der Boulevardpresse oder minderwertigen Zeitschriften verwendet.

Schon wesentlich schwieriger ist es, nach Krisen, Kriegen, etc. gegenseitiges Verständnis und Vertrauen zwischen Nationen aufzubauen und diese schließlich zu Freundschaften zu VERBINDEN.

Und genau diesen Herausforderungen stellt sich seit Jahren mit einem erfolgreichen Redaktionsteam, das von interkultureller Kompetenz geprägt ist, die Zeitschrift „Spoji!".

Schon der altchinesische Philosoph Konfuzius stellte dazu fest: „Erzähle mir deine Vergangenheit und ich werde deine Zukunft deuten."

Wer sich auch nur oberflächlich mit der wechselvollen Historie der österreichisch-serbischen Beziehungen beschäftigt, erkennt, dass eine Zeitschrift wie „Spoji!", die auf österreichischem Territorium einen Informationsaustausch zwischen den hier lebenden Repräsentanten beider Nationen anstrebt, eine breitgestreute - wir nennen sie hier - „zweite" Verantwortung, trägt und daher mit Fingerspitzengefühl vorgehen muss.

Das Redaktionsteam von „Spoji!" erfüllt nämlich, ob es sich nun um historisch ältere Darstellungen gemeinsam errungener Siege gegen die Osmanen handelt oder die dunklen historischen Kapitel der österreichisch-serbischen Beziehungen im Ersten Weltkrieg, auch wichtige psychologische Funktionen.

Steuerung und Kontrolle von Verhalten. Soziale Interaktion ist wechselseitig aufeinander bezogenes Verhalten von Menschen. Die beteiligten Personen beeinflussen einander wechselseitig und reagieren aufeinander. Und das ist „Spoji!" in den letzten Jahren im positivsten Sinn des Wortes gelungen.

Dazu gratuliere ich allen, für die Zeitschrift tätigen, Kolleginnen und Kollegen und wünsche Ihnen weiterhin Schaffensfreude und Erfolg.

О ЧАСОПИСУ „СПОЈИ!"

Часопис ***Споји!*** покренут је на основу одлуке Управног одбора Српске православне омладине Инзбрук – СПОЈИ, 17. октобра 2010. лета Господњег, као пројекат на просветном пољу, на којем је, као и на друштвеном и хуманитарном, активна Омладинска организација СПОЈИ.

Информативни и интеграциони часопис ***Споји!*** настоји да информише српску омладину у расејању и у Отаџбини о горућим питањима из области српског језика и писма, српске историје и традиције, српске културе и духовности и да им приближи Србинову светосавску и православну веру, али не само омладини већ и оним мало старијима и искуснијима међу нама.

Из тога произлази да је ***Споји!*** још једно додатно оруђе којим је Омладинска организација СПОЈИ од тренутка стварања часописа појачала и проширила борбу за очување српског националног, културног и духовног идентитета у расејању, баш као и његова братска удружења и пријатељске организације које су помогле овај пројекат, али и оне које ће тек помоћи и укључити се.

Сваки број часописа ***Споји!*** посвећење специјалној тематици, а читаоцима доноси и вести о редовним појединачним активностима српских удружења, као и о активностима које заједно организују и спроводе у саборном духу и братској сарадњи.

У часопису ***Споји!*** текстови су написани и на немачком језику, штоје веома значајно за интеграцију, али и за то да и остале добронамерне народе с којима делимо туђинску земљу упознамо с нашим деловањем и тако наставимо да исправљамо искривљену слику Србије у свету.

Важно је напоменути да се куповином једног примерка часописа ***Споји!*** пружа и директна финансијска подршка хуманитарним акцијама српских организација које раде на часопису.

Штампајући овај часопис у српској штампарији „Стојадиновић" у Петровцу на Млави, подржавамо и српску привреду, што нам је веома драго, јер нам је важније да директне користи од часописа има наш Србин у Отаџбини него неки туђин било где у свету.

Часопис ***Споји!*** излази два пута годишње, и то увек о неком православном празнику!

Први број часописа ***Споји!***, под насловом **МЛАДА ИСТОРИЈА МЛАДОГ УДРУЖЕЊА – ДВЕ ГОДИНЕ СПО(Ј)И**, с темом **СПО(Ј)И и српски патриотски сектор НВО**, изашао је 17. априла 2011. лета Господњег, на празник Цвети, што је обележено и свечаном промоцијом у Инзбруку. Тиме је на сцену ступио први српски омладински часопис у Аустрији, који ће се касније проширити и на друге земље Европе.

Од првог броја, подршку у раду на часопису ***Споји!*** Омладинска организација СПОЈИ има од братске Хуманитарне организације „Срби за Србе", која је помогла у писању текстова, финансијски у штампи првих 370 примерака и дистрибуцији у источној Аустрији.

Други број часописа ***Споји!***, под насловом **Понос српског бића, наша је ЋИРИЛИЦА!**, с темом Очувајмо ћирилицу!, изашао је на

велики православни празник Крстовдан, 27. септембра 2011. лета Господњег. И тада су у пројекту учествовали Српска православна омладина Инзбрук – СПОЈИ, као покретач часописа, и Хуманитарна организација „Срби за Србе", која је помагала у истој мери као и у првом броју.

У сарадњи Омладинске организације СПОЈИ, Хуманитарне организације „Срби за Србе" и Српског просвјетног и културног друштва „Просвјета" из Беча, организоване су трибине и промоције другог броја часописа у Берлину, Бечу и Инзбруку.

Учешћем у промоцији другог броја у Бечу СПКД „Просвјета" такође се укључила у овај пројекат, а крајем 2011. лета Господњег родила се идеја да часопис од самосталног пројекта Омладинске организације СПОЈИ, који помажу братске организације, прерасте у потпуно заједнички пројекат Српске православне омладине Инзбрук – СПОЈИ, као идејног творца и покретача часописа, Хуманитарне организације „Срби за Србе" и СПКД „Просвјета". Постигнут је договор о мерама за усавршавање часописа ***Споји!***, као и посебном грбу за часопис, који је активан од 4. броја. Редакција је такође реформисана: именована су три уредника, по један из сваке организације.

Тако су подељене улоге и обавезе у оквиру просветног пројекта, часописа ***Споји!***, а потпуна заједничка сарадња у овом пројекту траје од тренутка када је почела припрема 3. броја, на коме се заједничким снагама ради од садржаја, преко штампе, до дистрибуције. То је пробни период, који је продужен и на припреме за 4. број.

Трећи број часописа ***Споји!***, под насловом **ПОВРАТАК – зашто је важно да се вратимо својим коренима и Отаџбини?, с темом Одлив становништва и младих стручњака из Србије и српских земаља у иностранство и одговор на питање како их и зашто вратити у Отаџбину и зашто Србија и српске земље немају будућности без својих младих паметних и вредних глава**, изашао је на Ђурђевдан, 6. маја 2012. лета Господњег. Тада су већ у оквиру овог културно-просветног пројекта радиле Српска православна омладина Инзбрук – СПОЈИ, ХО „Срби за Србе" и СПКД „Просвјета". Трећи број био је последњи број часописа ***Споји!*** који је изашао без свог грба. Уз труд и идеје три организације које су тада биле укључене у овај пројекат, дизајниран је грб часописа.

Четврти број часописа ***Споји!***, под насловом **ГДЕ СУ СРПСКЕ БЕБЕ?!**, с темом **Бела куга и како се изборити с једним од највећих проблема српског народа данас**, изашао је на Аранђеловдан, 21. новембра 2012. лета Господњег. Тај број важи за један од најбољих у колекцији часописа ***Споји!*** не само по квалитету израде већ и по садржају и значају теме. Био је то и први број који је изашао под новим грбом.

У периоду у којем је припреман пети број, место СПКД „Просвјете" преузело је Студентско-ученичко удружење „ОРНАС" из Ниша, које се прикључило раду редакције часописа ***Споји!***. После повлачења СПКД „Просвјете" из пројекта, остало је упражњено њено место уредника. Редакција је одлучила да то место не попуњава, те је број уредника смањен са три на два.

Дакле, у наставку припреме петог броја часописа ***Споји!*** учествовали су Омладинска организација СПО(Ј)И, ХО „Срби за Србе" и Студентско-ученичко удружење „ОРНАС".Захваљујући њиховој братској сарадњи, на Дан Св. цара Константина и царице Јелене, 3. јуна 2013. лета Господњег, у години обележавања 1.700 година од Миланског едикта, изашао је пети број часописа ***Споји!***, под насловом **Шта ћемо оставити у наслеђе будућим генерацијама?!**, с темом **Очување српске културне баштине и традиције.**

Новина у 2013. години јесте **интернет презентација часописа *Споји!*,** која је уведена на Никољдан, 19. децембра 2013. лета Господњег и на којој свакодневно можете читати нове и несвакидашње текстове. Редакција часописа ***Споји!***, као и све три организације које заједно раде на овом пројекту, интернет страницом покушавају да појачају борбу за очување српског културног, духовног и националног идентитета, у нади да ће тако, уз подршку читалаца, расти национална свест српског живља у расејању и Отаџбини.

Шести број часописа ***Споји!***, под насловом **ВЕКОВНА ПОВЕЗАНОСТ ЦРКВЕ И НАРОДА**, с темом **Светосавски пут као основа за формирање здраве и национално свесне породице,** изашао је на Цвети, 13. априла 2014. лета Господњег. Оно што је значајно за овај број, поред квалитета израде, великом броју аутора, као и значају теме, је то што је уз часопис поводом стогодишњице Првог светског рата, штампана књига на немачком и српском језику, младог историчара Немање Девића, **„1300 Каплара – Ни корака назад".**

Седми број часописа ***Споји!*** бавио се тематиком стогодишњице почетка Првог светског рата и изашао је на Цвети 2015. године као једна врста ретроспективног погледа на 2014. годину током које је обележавана ова несрећна годишњица. Ово издање часописа имало је наслов **„1914 – 2014. 100 година од избијања Првог светског рата."** и у њему је објављен предговор који је поводом ове годишњице написао др Хајнц Фишер, председник Републике Аустрије. Од седмог издања, садржај часописа дели се 50% на српском језику и 50% на немачком језику, а од тада ће излазити само једном годишње што је такође једна значајна промена.

Наставља се...

ÜBER DIE ZEITSCHRIFT „SPOJI!“

Das Projekt, Zeitschrift ***Spoji!***, wurde auf Beschluss der Vorstandssitzung des Serbisch Orthodoxen Jugendvereins Innsbruck - SPOJI, am 17. Oktober 2010, als Projekt im Bildungsbereich in dessen Rahmen der Jugendverein SPOJI auch aktiv ist, ins Leben gerufen.

Die Informations- und Integrationszeitschrift ***Spoji!*** hat zum Ziel die serbische Jugend im Ausland und in der Heimat über die brennenden Fragen aus den Bereichen der serbischen Sprache und kyrillischen Schrift, der serbischen Geschichte und Tradition, der serbischen Kultur, Integration und Zusammenarbeit mit anderen Völkern zu informieren und Antworten darauf zu liefern. Ebenfalls als sehr wichtig empfunden wird die Orthodoxie, die der Jugend näher gebracht werden sollte, aber nicht nur den Jugendlichen, sondern auch den etwas älteren unter uns.

Daraus folgt, dass die Zeitschrift ***Spoji!*** ein zusätzliches Werkzeug ist mit dem der Jugendverein SPOJI seit der Gründung der Zeitschrift seine Tätigkeit für die Erhaltung der serbischen nationalen, kulturellen und geistigen Identität verstärkt hat sowie seine Partnerorganisationen, die seit der ersten Ausgabe bei diesem Projekt mithelfen.

Jede Ausgabe von ***Spoji!*** widmet sich einer speziellen Thematik. Daneben haben die Leserinnen und Leser in jeder Ausgabe die Möglichkeit über die Aktivitäten der serbischen Vereinigungen in Europa und auf der ganzen Welt zu lesen.

In jeder Ausgabe von ***Spoji!*** haben die Leserinnen und Leser die Möglichkeit Texte auf Deutsch zu lesen, da die Zeitschrift großen Wert auf Integration legt, weil man sich besonders in diesem Bereich mit anderen Völkern verbinden, austauschen und besser verstehen und kennenlernen kann. Darüber hinaus sollen auch die positiven Seiten des serbischen Volkes den anderen Völkern nähergebracht werden, um den schiefen Rahmen mit dem Bild Serbiens in der Welt Schritt für Schritt geradezubiegen.

Es ist wichtig zu erwähnen, dass man mit dem Kauf einer Zeitschrift ***Spoji!*** direkt finanzielle Hilfe für humanitäre Aktionen leistet, die serbische Organisationen, die an diesem Projekt beteiligt sind, regelmäßig auf dem Gebiet Ex-Jugoslawiens organisieren und damit zahlreichen Kindern helfen der Armut zu entkommen.

Indem diese Zeitschrift in einer serbischen Traditionsdruckerei namens „Stojadinović“ in Petrovac an der Mlava in Ostserbien gedruckt wird, wird sogar der serbische Sektor der Klein- und Mittelunternehmen unterstützt.

Die Zeitschrift ***Spoji!*** kommt zwei Mal im Jahr heraus und das immer an einem großen serbisch-orthodoxen Feiertag.

Die erste Ausgabe von ***Spoji!*** unter dem Motto **„Junge Geschichte einer jungen Vereinigung“** mit dem Hauptthema **„SPO(J)I und der serbisch-patriotische NGO Sektor“**, wurde am 17. April 2011, am Palmsonntag veröffentlicht und die erste Promotion und Vorstellung der Zeitschrift feierlich in Innsbruck abgehalten. Damit kam die erste serbische Jugendzeitschrift in Österreich ans Tageslicht und eine Ausdehnung auf das europäische Gebiet ganz begann.

Seit der ersten Ausgabe von ***Spoji!*** konnte der Serbisch Orthodoxe Jugendverein Innsbruck - SPOJI auf die Hilfe und Unterstützung der serbischen „Organisation für humanitäre Hilfe“ zählen, die bei der Verfassung von Texten, beim Druck der ersten 370 Auflagen finanziell half und auch in der Distribution in Ostösterreich sehr fleißig war.

Die zweite Ausgabe von ***Spoji!*** unter dem Motto **„Der Stolz des serbischen Daseins - unser ist die kyrillische Schrift!“** mit dem Hauptthema **„Erhaltung der serbischen kyrillischen Schrift!“**, kam am orthodoxen Feiertag der Kreuzerhöhung (Krstovdan), am 27. September 2011 heraus und auch in dieser Ausgabe nahmen der Serbisch Orthodoxe Jugendverein Innsbruck - SPOJI, als Initiator der Zeitschrift, sowie die serbische „Organisation für humanitäre Hilfe“, die im gleichen Ausmaß mitgeholfen hatte wie in der ersten Ausgabe, teil.

In diesem Zeitraum sind auch die Promotionen der Zeitschrift intensiviert worden, sodass man sagen kann, dass in gemeinschaftlicher Arbeit des Jugendvereins SPOJI, der serbischen „Organisation für humanitäre Hilfe“ und des Serbischen Bildungs- und Kulturvereins „Prosvjeta“ aus Wien, die Zeitschriftenpräsentationen der zweiten Ausgabe in Berlin, Wien und Innsbruck erfolgreich organisiert werden konnten.

Mit der Teilnahme des SBK „Prosvjeta“ an der Promotion der zweiten Ausgabe von ***Spoji!*** in Wien schließt sich eine weitere serbische Organisation diesem Projekt an. Darauf aufbauend wurde Ende des Jahres 2011 die Idee entwickelt, dass das eigene Projekt des Jugendvereins SPOJI, in dem Partnerorganisationen bis zu diesem Zeitpunkt nur mitgeholfen haben zu einem Projekt ausgebaut wird, in dem drei Organisationen vollwertig mitarbeiten und offiziell Teil der Zeitschrift sind: Der Serbisch Orthodoxe Jugendverein Innsbruck - SPOJI, als Gründer der Zeitschrift, die serbische „Organisation für humanitäre Hilfe“, sowie der SBK „Prosvjeta“ aus Wien.

Es wurden Maßnahmen zur Verbesserung der Zeitschrift getroffen sowie die Entscheidung ein eigenes Logo für ***Spoji!*** zu designen, das ab der vierten Ausgabe aktiv ist. Am wichtigsten zu erwähnen wäre, dass die Redaktion reformiert wurde und dass es nun drei Hauptredakteure gibt - jeweils einer aus jeder Organisation.

So wurden die Rollen und Aufgaben im Rahmen des Projektes der Zeitschrift ***Spoji!*** neu verteilt, wobei die vollkommene Zusammenarbeit in diesem Projekt ab den Vorbereitungen für die dritte Ausgabe begann, in der mit gemeinsamen Kräften vom Inhalt, über den Druck bis hin zur

Distribution gearbeitet wurde, was zunächst einmal eine Probephase für unsere drei Organisationen darstellte, die auch während den Vorbereitungen zur vierten Ausgabe verlängert wurde. Jede dieser Organisationen wird versuchen ihr Bestes zu geben, um sich bis zur nächsten Ausgabe in allen Sphären so gut es geht zu organisieren und gemeinsam noch besser einzuarbeiten. Dann sollte die Zusammenarbeit in dem Projekt, Zeitschrift ***Spoji!***, offiziell unterzeichnet werden!

Die dritte Ausgabe von ***Spoji!*** unter dem Motto **„DIE RÜCKKEHR – Warum es wichtig ist, dass wir zu unseren Wurzeln und unserem Vaterland zurückkehren?"** mit dem Hauptthema **„Der Abfluss der Bevölkerung und junger Experten aus Serbien ins Ausland und die Antwort auf die Frage – Wie könnte man diese Kräfte in ihr Ursprungsland zurückholen und warum Serbien keine vielversprechende Zukunft ohne seine jungen, klugen und fleißigen Köpfe hat?",** kam am orthodoxen St. Georgstag, am 6. Mai 2012 heraus. Zu diesem Zeitpunkt arbeiteten im Rahmen dieses Kultur- und Bildungsprojektes der Serbisch Orthodoxe Jugendverein Innsbruck – SPOJI, die serbische „Organisation für humanitäre Hilfe", sowie der SBK „Prosvjeta" aus Wien zusammen.

Die dritte Ausgabe war auch die letzte Ausgabe von ***Spoji!***, die ohne ihr eigenes Logo, erschienen ist, da anschließend mit Fleiß und neuen Ideen der drei Organisationen, die Teil dieses Projektes geworden sind, ein neues Logo für die Zeitschrift ***Spoji!*** designt wurde – dieses Logo können Sie auf der Ausgabe sehen, die Sie gerade in Ihren Händen halten.

Dann kam auch die vierte Ausgabe der Zeitschrift ***Spoji!*** unter dem Motto **„WO SIND DIE SERBISCHEN BABYS?!"** mit dem Hauptthema **„Die negative demographische Entwicklung des serbischen Volkes",** am orthodoxen Feiertag der Erzengels Michael (Arandjelovdan), am 21. November 2012 heraus. Diese Ausgabe zählt zu einer der Besten in der Kollektion der Zeitschrift ***Spoji!***, die bis zu diesem Zeitpunkt erschienen sind - nicht nur wegen seiner Verarbeitungsqualität, sondern auch wegen des Inhalts und der großen Bedeutung, die das Hauptthema dieser Ausgabe mit sich trägt. Es war auch die erste Ausgabe von ***Spoji!***, die mit dem neuen Logo dieses Projektes erschienen ist.

Im Zeitraum in dem die Redaktion der Zeitschrift ***Spoji!*** die fünfte Ausgabe vorbereitet hat, übernahm der Studenten- und Schülerverein „ORNAS" aus Niš in Serbien den Platz des SBK „Prosvjeta" aus Wien in der Redaktion. Es wurde auch die Zahl der Hauptredakteure im Rahmen dieses Kultur- und Bildungsprojektes reduziert, da nach dem Rücktritt des SBK „Prosvjeta" aus diesem Projekt der Platz ihres Hauptredakteurs nicht besetzt wurde. Die Redaktion hat damals entschieden diesen Platz nicht aufzufüllen, worauf die Zahl der Hauptredakteure von drei auf zwei Plätze reduziert wurde.

Daraus folgt, dass in der Vorbereitung der fünften Ausgabe von ***Spoji!*** der Jugendverein SPOJI, die „Organisation für humanitäre Hilfe" und der Studenten- und Schülerverein „ORNAS", weiter arbeiteten. Ihre freundschaftliche Zusammenarbeit führte dazu, dass am orthodoxen Feiertag des Hl. Kaiser Konstantin und der Kaiserin Helena, am 3. Juni 2013, im Jahr in dem sich das Milaner Edikt zum 1700. Mal jährte, die fünfte Ausgabe von ***Spoji!*** unter dem Motto **„Welches Erbe werden wir den kommenden Generationen hinterlassen?!"** mit dem Hauptthema **„Erhaltung des serbischen Kulturerbes und der serbischen Tradition"**, erschienen ist.

Das ist jedoch nicht die neueste Angabe in der noch jungen Geschichte des Kultur- und Bildungsprojektes, der Informations- und Integrationszeitschrift ***Spoji!***, da am orthodoxen St. Nikolaus-Tag, am 19. Dezember 2013, die Homepage von ***Spoji!*** gestartet wurde, auf der man fast täglich neue und besondere Texte in unseren Rubriken lesen kann. Die Redaktion der Zeitschrift ***Spoji!*** sowie alle drei Organisationen, die zusammen an diesem Projekt arbeiten, versuchen mit der Homepage der Zeitschrift ihre Arbeit an der Erhaltung und Pflege der serbischen kulturellen, geistlichen und nationalen Identität zu verstärken und erhoffen sich mit der Unterstützung der Leserinnen und Leser an noch mehr Leute zu kommen.

Die sechste Ausgabe von ***Spoji!*** unter dem Motto **„DIE JAHRHUNDERTE LANGE VERBUNDENHEIT DER KIRCHE UND DES VOLKES"** mit dem Hauptthema **„Der Weg der Orthodoxie als Grundlage zur Bildung einer gesunden und national bewussten Familie"** ist am Palmsonntag, dem 13. April 2014 erschienen. Was besonders im Zusammenhang mit dieser Ausgabe zu erwähnen ist, ist die verbesserte Ausarbeitung, eine große Zahl an Autoren sowie die Bedeutung des Hauptthemas, zur Zeitschrift, anlässlich des 100-jährigen Gedenkjahres an den Ersten Weltkrieg, ein Buch des jungen Historikers Nemanja Dević **„1.300 Korporäle – nicht einen Schritt zurück"**, auf Deutsch und Serbisch, als Sonderbeilage gedruckt wurde.

Die siebte Ausgabe der Zeitschrift ***Spoji!*** beschäftigt sich mit der Thematik des 100. Jahrestags seit dem Beginn des Ersten Weltkriegs und ist am Palmsonntag 2015 als eine Art Rückblick auf das Jahr 2014, in dem man sich an diesen unglücklichen Jahrestag zurückerinnerte, erschienen. Diese Ausgabe hatte die Überschrift **„1914 – 2014. 100 Jahre seit dem Ausbruch des Ersten Weltkriegs"** und in ihm ist ein Vorwort zur Hauptrubrik erschienen das Herr Dr. Heinz Fischer, Bundespräsident der Republik Österreich, anlässlich dieses Gedenkjahres verfasst hat. Ab der siebten Ausgabe wird der Inhalt der Zeitschrift zu 50% in deutscher Sprache und zu 50% in serbischer Sprache verfasst, wobei ab diesem Zeitpunkt die Zeitschrift nur einmal pro Jahr erscheint, was auch eine bedeutende Neuigkeit ist.

Fortsetzung folgt...

УМРЕЖАВАЊЕ

УСПЕШНО ОДРЖАНА ПРЕМИЈЕРА ФИЛМА „ТЕЖИНА ЛАНАЦА 2“ У НИШУ

Пише: Студентско-ученичко удружење „ОРНАС“ из Ниша

Нишка премијера филма „Тежина ланаца 2“ одржана је у петак, 13. фебруара 2015. године, у биоскопу Купина. Присутан је био и српско-канадски редитељ Борис Малагурски, који је после филма врло радо одговарао на питања публике.

Почасни гости студентско-ученичког удружења „ОРНАС“ били су чланови братске организације, Српске православне омладине Инзбрук (СПОЈИ), који су овом приликом прешли више од 1300 километара о свом приватном трошку, како би дали подршку организовању пројекције „Тежина ланаца 2“.

Пре него што је Борис Малагурски представио себе и свој најновији филм, свим присутним гостима обратио се председник студентско-ученичког удружења „ОРНАС“ Игор

Стевановић Ореље који се захвалио присутнима, као и самом режисеру на указаном поверењу, јер је студентско-ученичко удружење „ОРНАС“ учествовало у стварању овог филма.

У овом филму редитељ Борис Малагурски скреће пажњу на могућа решења кризе на Балкану, која се састоји од задужених држава, ромашних општина и губитка вере у бољи живот. Овај дугометражни документарни филм требао би гледаоцима да помогне да разумеју основне узроке због којих данас људи у земљама бивше Југославије још увек живе у веома лошим условима и како би могао да изгледа корак у другом правцу.

После завршетка филма „Тежина ланаца 2“, који су гледаоци са великом пажњом испратили, дошло је до кратког, али веома интересантног и занимљивог круга питања и одговора у којем је Борис Малагурски објаснио све оно што је занимало нишку публику.

УСПЕШНА ПРЕМИЈЕРА ФИЛМА МАЛИ БУДО У ИНЗБРУКУ

Пише: Српска православна омладина Инзбрук - СПОЈИ

Александер Рогић, председник СПОЈИ, и Владимир Влајић, један од оснивача и Управник за финансије СПОЈИ, током отварања филмске вечери

Инзбрушка премијера домаћег филма „Мали Будо“ одржана је у четвртак, 26. марта 2015. године, у Метропол биоскопу у Инзбруку. Организатор овог приказивања филма у Инзбруку била је Српска православна омладина Инзбрук (СПОЈИ), а присутни су били и чланови филмске екипе који су за ту прилику допутовали из Београда.

Премијеру домаће хит-комедије „Мали Будо“ у Инзбруку, отворио је Владимир Влајић у име Српске православне омладине Инзбрук (СПОЈИ). Он је поздравио почасне госте ове вечери на челу са Гостимиром Маријем, председником Заједнице Срба Тирол и КСУД-а „Братство“, као и присутне чланове КУД-а „Острог“ и „Ђурђевдан“ из Инзбрука, КСК-а „Петар Кочић-Змијање“ из Фигена и КУД-а „25. мај“ из Ватенса, и објаснио је да је овај филм већ претходно приказан широм Србије и Балкана, као и у Бечу, Немачкој и Шведској.

Затим је Александер Рогић, председник СПОЈИ-а, поздравио све присутне госте захваливши им што су својим присуством увеличали премијеру филма у Инзбруку, као и што су до последњег места попунили биоскопску салу.

Након тога су представљени специјални гости из филмске екипе „Мали Будо“ који су допутовали из Београда:

- **Марко Кон**, тумачи улогу Ди-Џеја Машана у филму, композитор је музике за филм и представљао је Србију 2009. године на Евровизији у Москви са песмом „Ципела“.
- **Славиша Чуровић,** тумачи улогу кумашина Мирка у филму. Играо је између осталог у серијама „Рањени орао“, „Мој рођак са села“, „Бела лађа“ и „Шешир професора Косте Вујића“.

Гостимир Марић, председник Заједнице Срба Тирол, са својом супругом на премијери

Марко Кон

Марко Паљић

Славиша Чуровић

- **Марко Паљић**, главни продуцент филма „Мали Будо“. Био је између осталог продуцент филмова „Чарлстон за Огњенку“ и „Жућко – прича о Радивоју Кораћу“.

Марко Кон, Славиша Чуровић и Марко Паљић обратили су се бројној публици, а затим је кренуло приказивање хит-комедије „Мали Будо“ на српском језику са немачким титлом у којој се ради о Будимиру Ђуровићу, чију улогу тумачи Петар Стругар, младићу из Подгорице и његовим сусретом са српском престоницом – Београдом. Мали Будо, син подгоричког хирурга, који није баш на добром гласу, стиже у Београд. Очеве пријатељско-рођачке везе убацују га у сплет црнохуморних дешавања које су нам на врло духовит начин дочарале први сусрет једног осамнаестогодишњака с нашом престоницом.

Овај филм, који није обична комедија, говори о црногорском менталитету, београдском ноћном животу, корупцији у здравству, проблемима у школству, првим љубавним разочарањима и крвној освети. Ово је, пре свега, прича о лојалности, пријатељству, љубави и о томе како свако може да се врати на прави пут, иако је на почетку само размажени себичњак, као што је у овом филму Мали Будо из Подгорице.

Филм „Мали Будо“ режисера Данила Бећковића, који својим посебним глумачким умећем чине посебним Петар Стругар и Сергеј Трифуновић, Петар Божовић, Тихомир Станић, Христина Поповић, као и инзбрушки специјални гости Славиша Чуровић и Марко Кон, с одушевљењем и уз одличне позитивне реакције пратила је, до последњег места, попуњена биоскопска сала у Инзбруку.

На смом крају ове филмске вечери у Инзбруку уследила су питања публике специјалним гостима, који су врло радо одговарали на занимљива питања, пре него што су лично разговарали и сликали се са публиком која је дошла из разних градова покрајине Тирол, па чак и из Линца, а било је поред српског и других народа са Балкана, као и неколико Аустријанаца који су дошли да погледају хит-комедију из Србије.

На инзбрушкој премијери филма „Мали Будо“ **укупно је сакупљено 551,60 евра добровољних прилога**, који су намењени српским социјално угроженим вишедетним породицама на Балкану, којима ће бити купљена и достављена дугорочна помоћ у оквиру већих хуманитарних акција Омладинске организације СПОЈИ које су планиране за лето и јесен 2015. године.

Српска православна омладина Инзбрук (СПОЈИ) још једном захваљује свим пријатељима, подржаваоцима и заинтересованима, који су дошли на премијеру филма „Мали Будо“ у Метропол биоскопу у Инзбруку, као и специјалним гостима који су допутовали из Београда и тако ово вече учинили још посебнијим, док посебну захвалност дугујемо свим донато-

рима и њиховим великодушним добровољним прилозима, који ће сигурно бити од великог значаја за помоћ српским вишедетним породицама на Балкану које живе у веома лошим и нехуманим условима, без перспективе за боље сутра и у неким крајевима чак и без слободе.

СПОЈЕНИ СМО ЈАЧИ!

Чланови и пријатељи СПОЈИ-а заједно са специјалним гостима из Београда на самом крају филмске вечери

„СРБИ ЗА СРБЕ“ НА КОСОВУ И МЕТОХИЈИ

Пише: Хуманитарна организација „Срби за Србе“

Чланови Хуманитарне организације „Срби за Србе“ посетили су почетком маја простор Косова и Метохије у оквиру велике Васкршње акције. Том приликом посетили смо 14 породица и на лицу места се упознали са њиховим тешкоћама да остану и опстану на својим вековним огњиштима. Планирана помоћ се састоји у набавци покућства: електричних шпорета, ормана, кревета на спрат, троседа, замрзивача, веш машина, затим куповине краве, трактора, гаражних врата, решетака и врата за шталу, сређивање крова, набавку и допремања рехабилитационог бицикла. Укупна вредност планиране помоћи износи око 20.000,00 евра. Велику захвалност дугујемо нашим пријатељима из ЕХО „Мајка девет Југовића“ као и братству манастира Високи Дечани који су нам помогли да реализујемо ову акцију.

Током наше посете Косову и Метохији пут нас је водио од севера Косова, преко Косовског Поморавља и централног Косова, па све до Метохије. Поред социјално угрожених породица обишли смо још и средњевековне манастире Бањску, Високе Дечане и Девич, културно наслеђе од непроцењиве вредности који сведоче о нашем континуитету на овим просторима и дају нам наду у боље сутра. На овом путовању имали смо прилику да будемо домаћини нашим пријатељима из реп састава ТХЦ Ла Фамилија.

Посету крећемо из Зубиног Потока и породице Станић Драгутина и Вујике. Породицу још чине Драгутинова мајка, о којој воде бригу, и шест ћерки Драгана (16), Светлана (14), Стојана (13), Кристијана (11), Николина (10) и Валентина (10). Ова многодетна породица дели кућу са Драгутиновим братом, а издржавају се од социјалне помоћи и дечијег додатка. Узгајају три свиње за своје потребе, али немају простора за проширење сточног фонда. У разговору са домаћицом сазнајемо да немају електрични шпорет и да би им добро дошли кревети на спрат.

Такође у Зубином Потоку, у незавршеној кући дочекују нас самохрана мајка Дрита Леповић и њен петогодишњи син Александар. Социјална помоћ није довољна за њихов живот, а право на дечији додатак

је изостао јер Дрита нема српско држављанство. Њихов живот у зимским условима додатно отежавају две недовршене просторије без столарије које су само собним вратима повезане са делом куће који је у функцији, па имају потешкоћа у очувању топлоте.

Дритин супруг се упокојио пре неколико месеци па она сама не може да издвоји новац за адаптацију просторија и куповину столарије, а наслеђену имовину не жели да отуђи. Од покућстава потребан им је и усправни замрзивач који ћемо покушати да обезбедимо у наредном периоду.

Илић Јаворинка из Зубиног потока је самохрана мајка четворо деце, Марина (27), Маринко (26), Марица (24) и Драгица (24).Ова породица живи у изнамљеној кући и од покућства су им најпотребнији шпорет на дрва и веш машина.

Даље настављамо до села Зупче и тамо долазимо до Ракић Јадранке и троје деце, Немања (13), Нино и Нина (5).

Посетом породици Ракић завршавамо обилазак северног Косова и настављамо ка манастиру Бањска где нам се придружују момци из групе ТХЦ Ла Фамилија, а даље са њима крећемо пут Прековца и народне кухиње где са пријатељима из хуманитарне организације Мајка девет Југовића договарамо будуће заједничке акције.

У поподневним часовима стижемо до села Беривојце, у општини Косовска Каменица у кућу Дикић Радована и Станимира. Радован је ожењен Сунчицом и имају петоро деце, Стефан (18), Марија (16), Милица (14), Александар (8) и Јован (7).

Недавна олуја проузроковала је удар грома директно у шталу породице Дикић и том приликом гром је усмртио две краве од којих се породица издржавала. Од примања имају социјалну помоћ и минималац који заједно нису довољни да у кратком року обезбеде средства за нову краву, тако да са домаћином договарамо скоријe куповину о нашем трошку.

Велић Бобан из Грачанице је медицински техничар, а његова супруга Даринка је домаћица. Са своја четири сина, Лазаром (12), Николом (10), Душаном (6) и Луком (4) живе као подстанари.

Велићима је најпотребнија веш машина, а у плану је да се у наредном периоду Велићима обезбеди покућство, када се буду уселили у своју кућу.

У вечерњим часовима стижемо до Ораховца где посећујемо две породице и дечији вртић у том месту. Прво обилазимо породицу Ђорић, наставник српског језика Добривоје и домаћица Мирела имају децу Марка (12), Марију (9), Атанасију (6) и Милицу (2).

Марија болује од генетске болести атаксије која укључује слабост мишића, губитак равнотеже и координацију покрета, па њима достављамо рехабилитациони бицикл у нади да ће јој ојачати мускулатура до следећег сусрета.

Недалеко од Ђорића налазе се Казић Мишко и Катарина који су родитељи шестогодишњег Јована и двогодишње Николине. Од примања имају минималац и дечији додатак, а са домаћином је договорено да им се поправи оронули и иструлели кров.

У Ораховцу обилазимо и вртић који броји скоро 60 деце из Велике Хоче и Ораховца.

Вртић је веома важан за опстанак српске заједнице на овом просторима, јер је то једни вртић за српску децу у овом крају Метохије.

Како је кров у веома лошем стању, планирамо да помогнемо са 3.400,00 евра у постављању новог крова, димњака и олука.

Овим се завршава наш први дан боравка на територији јужне српске покрајне Косову и Метохији. После пријатног разговора са монасима коначимо у манастиру Високи Дечани, а после недељне литургије обилазак породица настављамо по метохијиским енклавама.

Прво обилазимо Гораждевац у ком Јанџиковић Љубомир и Мирјана живе са децом, Нинославом (21) и Недом (20) која је ометена у развоју. Они живе од социјалне помоћи и обрађујући 30 ари земље, уз то имају 2 крмаче и 14 прасића. Јанџуковићи би волели да узгајају и краву, али тренутно немају услове за то, па ће покушати да их створе у наредном периоду, а до тад ћемо им набавити кревет за ћерку.

У истој улици посећујемо породицу Симоновић Томислава и Драгице и њихових пет ћерки, Тању (23), Дијану (21), Крстину (18), Тамару (16) и Теодору (16). Три кревета и веш машина би у многоме поправила квалитет њиховог живота, тако да ћемо покушати да им обезбедимо што је пре могуће.

Пут нас даље води у село Жач у ком су повратничке породице стално на мети лопова. Крадљивци не бирају плен, ако не успеју у намери да узму стоку или нешто од алата, задовољавају се и старим чизмама испред прага домаћина. Због таквог стања купили смо Вељку Коматовићу гаражна врата, решетке и врата за шталу у вредности од 600,00 евра, како би заштитио трактор и краве.

Предах правимо у селу Опрашке где нас уз ручак дочекује једина српска породица у том месту, коју чине Петко и Снежана Милетић и њихово двоје деце Тамара (10) и Лазар (9). Ова вредна повратничка породица прима социјалну помоћ и дечији додатак, а бави се пољопривредом, узгаја 6 крава и 3 крмаче. Са домаћином договарамо изградњу штале оквирне вредности 3.500,00 евра, а новац за тај пројекат ће покушати да обезбеди огранак Хуманитарне организације „Срби за Србе“ из Немачке.

У месту Суво Грло обилазимо породицу Чедомира Томашевића који живи са супругом Слађаном и ћеркама Анђелом (7) и Миланком (5). Чедомир ради као помоћни радник у школи и бави се пољопривредом, с тога одлучујемо да им помогнемо око куповине половног трактора, за који смо обезбедили

2.000,00 евра, док је остатак новца обезбедио домаћин.

Последња породица коју обилазимо живи у веома неприступачном пределу села Црепуља у општини Зубин Поток. Породицу Ђурић чине Зоран и Биљана, са којима живе њихова братаница Данијела (24), братанац Велиша (24) са женом Тањом (19) и сином Стефаном од 6 месеци. Близанце Данијелу и Велишу родитељи су напустили када су имали 3 године, тако да је бригу о њима преузео стриц Зоран. Тренутно сви чланови породице живе у старој кући, док се нова кућа, која је у изградњи, не оспособи за живот, тако да планирамо помоћ Ђурићима у грађевинском материјалу.

После успешно завршене акције обиласка породица на подручју Косова и Метохије упућујемо се до наших пријатеља у место Осојане где смо се поново сусрели са гостопримством и обичајима овог дела Метохије. Ту су наши пријатељи репери имали кратак, али зато емоцијама богат наступ који ће надамо се поновити у блиској будућности. На путу до Осојана смо искористили прилику да обиђемо манастир Девич, који је задње рушење претрпео не тако далеке 2004. године и чије згариште је видљиво и данас.

Повратак је протекао у сабирању свежих утисака и наших помешаних осећања. Сви смо се сложили да свака посета сународницима на Косову и Метохији мења наше погледе на целокупну ситуацију у којој се тренутно налазимо. Не губимо наду да ће бољи дани доћи, а до тада ћемо покушати да, што верније, прикажемо људима трагедију свога народа. Заједничким снагама можемо много тога да постигнемо, зато вас позивамо да скромним донацијама подржите ову, али и будуће акције Ваше и наше хуманитарне организације „Срби за Србе“.

АРНО ГУЈОН ПРЕДСТАВИО СВОЈУ КЊИГУ У ИНЗБРУКУ

Пише: Српска православна омладина Инзбрук - СПОЈИ

Промоција књиге „Сви моји путеви воде ка Србији“, чији је аутор млади француски хуманитарац са српским пасошем, Арно Гујон, одржана је у суботу, 30. маја 2015. године, у Инзбруку у организацији Српске православне омладине Инзбрук (СПОЈИ).

Књижевно вече, које је одржано у просторијама „Кафе Кацунг“ (Café Katzung) у Старом граду у Инзбруку, отворили су Стефан Андрић, заменик председника, и Владимир Влајић, један од деветорице оснивача СПОЈИ-а.

Стефан Андрић је у кратком излагању поздравио све присутне госте, захвалио им се на доласку и поручио да никад не заборавимо српски народ на Косову и Метохији који живи у веома тешким условима, док је Владимир Влајић свим присутнима објаснио да је главна порука са овог догађаја ширење позитивног духа у нашем народу, позитивно представљање Србије и српског народа у свету, као и редовна помоћ српском народу на Косову и Метохији, који је једини хришћански народ у Европи 21. века који је напуштен скоро од

Стефан Андрић, заменик председника СПОЈИ током отварања вечери

Владимир Влајић, један од оснивача СПОЈИ, током отварања вечери

свих и живи без слободе у свакодневној неизвесности.

Он је такође нагласио да није тачно „да су сви против нас“ како наш народ често каже, а да нас управо примери као што су Арно Гујон, који са својом хуманитарном организацијом „Солидарност за Косово“ редовно помаже српском народу у јужној српској покрајини, који течно говори српски језик и који се са својом супругом Иваном преселио у Србију, подсећају да није све тако црно-бело и да у свету можемо имати много пријатеља уколико им Србију и наш народ приближимо са најбоље стране.

Из СПОЈИ-а је поручено да наш народ у расејању треба да искористи свој положај како би на личном примеру у свом окружењу ширио позитивну слику нашег народа, позитиван дух у нашој омладини и нашим најмлађима, као и да се трудимо да у свим областима будемо најбољи, небитно да ли је то у школи, на факултету, послу или у спорту и да тако на најбољи могући начин представимо и себе и уједно свој народ уопште.

Затим је Арно Гујон представио своју књигу испричавши зашто је написао ову књигу у којој објашњава зашто је почео да се повезује са судбином Срба, а која је најбољи начин да свим читаоцима приближи свој десетогодишњи рад у српским енклавама на Косову и Метохији, као и разлоге свог ангажмана и зашто је дошао да живи у Србији.

Рекао је да често има прилике да говори о томе шта је са својим пријатељима из Француске донео као помоћ тим људима, али да ретко има могућност да каже шта су њему Срби донели и да у књизи говори о томе како су они променили његов живот. Кроз помоћ Србима на Косову и Метохији је научио да се дајући уствари прима, као и да храброст не припада само мушкарцима, већ и женама које широм српских енклава рађају децу, васпитавају их и верују у њихову будућност. Он сматра да је управо та чврста вера оно што одржава српски народ на Косову и Метохији.

Арно Гујон је свим присутнима испричао и једну анегдоту са својих путовања на Косову и Метохији: Једне вечери пре неколико година у једној енклави у Метохији, након читавог дана делења помоћи, остали су завејани а имали су још око 40-ак километара да путују. Међутим, мештани села нису хтели да их пусте да под таквим условима путују даље и угостили су их у њиховим домовима. Породица код које је Арно преноћио, понудила му је оно најбоље што има - суво месо, кајмак, најстарију флашу ракије. Био је свестан да ће тим скромним људима оно што су му понудили на вечери недостајати сутра, али када је домаћици рекао да је довољно јео и да је њима потребније, она му је рекла следеће што му је омогућило да схвати прави смисао давања: **„Ако од својих уста не одвајаш у суштини и не дајеш.“**

Он је истакао да је његова књига још један мали допринос позитивним француско-српским односима и да у њој није имао право ни да осуђује нити да ласка, већ да једноставно прикаже како један млади Француз 21. века гледа на тај одавно пријатељски народ, тако да је поред описа свог хуманитарног рада на Косову и Метохији желео

да представи српски народ онако како га је он видео.

На самом крају представљања своје књиге, објаснио је да поготово млади људи данас долазе до искушења да дигну руке од свега и да често мислимо да се свет само гради одозго где се велике одлуке усвајају, а не одоздо где ми обични грађани можемо да делујемо. Подвукао је да мисли да данас свако може, уколико то и жели, да буде неко ко изграђује тај свет - потребно је само мало уверења и упорности да се покрену ствари - можда нећемо променити свет, али ћемо га бар мало учинити бољим.

Након предавачког дела Арноа Гујона сви присутни су имали прилике да поставе питања аутору, те се развила једна врло интересантна дискусија, после које је било могуће купити књигу „Сви моји путеви воде ка Србији“ коју је Арно врло радо поптписивао у пријатном разговору са посетиоцима.

Ове вечери је **сакупљено 452,00 евра хуманитарних добровољних прилога,** који ће бити намењени

за помоћ угроженим српским вишечланим породицама на Косову и Метохији у оквиру наредне хуманитарне акције СПОЈИ-а.

Српска православна омладина Инзбрук (СПОЈИ) још једном захваљује свим пријатељима, подржаваоцима, донаторима, члановима и заинтересованим гостима, који су допутовали из Беча, Линца и разних крајева Тирола како би својим присуством увеличали ово књижевно вече и својим донацијама дали свој допринос у помоћи српском народу на Косову и Метохији. Нашем пријатељу Арноу Гујону још једном захваљујемо на издвојеном времену и на прихватању позива да представи своју књигу у Инзбруку.

СПОЈЕНИ СМО ЈАЧИ!

„КК СПОЈИ“ ОСВОЈИО ЗЛАТО ЗА ТИРОЛ

Пише: Српска православна омладина Инзбрук - СПОЈИ

Победничка екипа са освојеним пехаром за покрајину Тирол

Кошаркаши Српске православне омладине Инзбрук (СПОЈИ) су у суботу, 27. јуна 2015. године, трећи пут за редом учествовали у име Заједнице Срба Тирол на Видовданским спортским сусретима Срба у Аустрији – у овом случају 36. по реду који су одржани у Салцбургу.

Ове године „КК СПОЈИ“ је наступао под именом „Тирол 2“ за Заједницу Срба Тирол и у трећем покушају после освојеног другог места 2013. године у Фелдкирху и четвртог места прошле године у Инзбруку, овај пут је освојено злато.

Кошаркаши „КК СПОЈИ“ пласирали су се у полуфинале победивши

Удружење Срба „Вук С. Караџић“ из Трста, Српски клуб „Видовдан“ из Линца и Заједницу српских клубова Штајерске, док су у првој утакмици групне фазе изгубили против КУД-а „Опанак“ из Салцбурга.

У полуфиналу је побеђена Културно-спортска заједница Срба у Салцбургу, након чега је у финалу дошло до новог сусрета са КУД-ом „Опанак“.

Било је то право финале са резултатском клацкалицом у којој је на крају славила екипа „КК СПОЈИ“ под називом „Тирол 2“ са 16:14. Интересантно је напоменути да су се у финалу 2013. у Фелдкирху такође састале ове две екипе, када је славио КУД „Опанак“, те је кошаркашима из Тирола била слађа победа јер су успели да освоје прво место у граду домаћина.

Заједница Срба Тирол је наступала са још једном екипом у баскету под називом „Тирол 1“ коју су чинили млади спортисти из Фигена, који су нажалост испали у групној фази, али су нашој победничкој екипи пружили максималну подршку, а поготово током финала када су нас свим срцем бодрили са трибина.

За „КК СПОЈИ“ / „Тирол 2“ играли су: Радоје Лацмановић, Филип Влајић, Лисандро Новаковски, Данијел Богељић и Владимир Влајић.

Владимир Влајић, Радоје Лацмановић, Данијел Богељић, Лисандро Новаковски и Филип Влајић

ЈОШ ЈЕДНА ПОБЕДА У НИШУ

Пише: Студентско-ученичко удружење „ОРНАС“ из Ниша

Други пут заредом, Нишлије су показале шта значи успешна „Тројка из блока“! Помоћ сугрђанима у невољи дали су својом добром вољом, својом дивном енергијом и снагом јединства, и сјајним турниром на ком је чак двестотинак шутера убацивало тројке и на ком је укупно скупљено 104.050,00 динара којом ће помоћи изградњу и опремање купатила седмочланој породици Гоцић из места Горњи Матевејевац код Ниша. Студентско-ученичко удружење „ОРНАС“ и Хуманитарна организација „Срби за Србе“ са својим поносним спонзорима и донаторима и техничким спонзорима спортско-хуманитарне манифестације „Тројка из блока“ честитају Нишлијама који су сви заједно са Гоцићима однели највећу победу – показали снагу љубави и јединства.

На теренима ОШ „Свети Сава“ у Нишу, било је пуно насмејаних људи, у дивном предвечерју, а онда се

зачула химна Републике Србије „Боже правде“ коју је певао Тодор Китановић, ученик ОШ „Душко Радовић“ из Ниша, и манифестација је свечано отворена. Наставили су најмлађи да улепшавају дан свима – дечији хор „Чаролија“ из Ниша отпевао је присутнима песме „Бавите се спортом“ аутора Саше Божовића и Леонтине Вукомановић и песму легенде српске музичке Здравка Чолића – „Главо луда“. Након дивног почетка, присутнима су се обратили представници Хуманитарне организације „Срби за Србе“ и хуманитарно-спортског пројекта „Тројка из блока“ Младен Матијашевић и Милош Симовић, а након њих и потпредсеник Спортског савеза града Ниша Предраг Пржић и градски већник за спорт Милан Нешић, који су потом шутевима отворили такмичење. Телевизијске екипе Коперникус Ниш и Нишке телевизије биле су на терену и оком камере послале дивну слику из Ниша у свет, а Спортски савез града Ниша обезбедио је дрон-камеру, па ће турнир у Нишу остати забележен и невероватним снимком са неба.

Од свих шутера, најуспешнији је био Душан Пројовић, који је кући однео пехар ,,Тројка из блока“ и златну медаљу. Друго место и сребро освојио је Милош Миљковић, а треће место и бронзану медаљу поделили су Марко Стефановић и Урош Пешић. Приликом финалне серије дошло је до ненамерног превида приликом бројања постигнутих тројки Уроша Пешића, коме је забележена једна тројка мање, али је ова неправда исправљена и још једном се извињавамо младом Урошу, коме ће бронзана медаља бити послати у најскоријем року. Нишка ,,Тројка“ ове године има четири победника, седам награђених чланова породице Гоцић, и много медаља за хуманост свима који су дошли и на свој начин подржали турнир! Посебно хвала члановима ФК „Ред Стар“ из Ниша, који су и прошле и ове године екипно дошли на турнир. На овом турниру подршку су пружили и уважени спонзор манифестације – ланац брзе хране „Agi pasta away“, као и Спортски савез града Ниша.

Друга ,,Тројка“ у Нишу остаће запамћена и по наступима напопуларнијих репера града Ниша – Фуриа Ђунте, Демониа, и Малог Мирета. Ови талентовани момци показали су своју вештину са микрофоном, и стали у ред поносних музичара који својим стиховима и музиком подржавају и у најбољем светлу представљају ,,Тројку из блока“. За миксетом је током целог турнира био званични Ди-џеј ,,Тројке из блока“, и члан познатог београдског хипхоп састава ТХЦ Ла Фамилија – Сале Л, који увек препозна и осети атмосферу на турниру и одговори сјајном музиком. Забава, спорт, хуманост – још једна победа у Нишу!

СПОЈИ ИСПОРУЧИО 14. ПОМОЋ СРПСКОМ НАРОДУ НА КОСОВУ И МЕТОХИЈИ

Пише: Српска православна омладина Инзбрук - СПОЈИ

Чланови и пријатељи СПОЈИ-а испред манастира Грачаница

У суботу и недељу, 15. и 16. августа 2015. лета Господњег, Српска православна омладина Инзбрук (СПОЈИ) посетила је Косово и Метохију у оквиру нове хуманитарне акције за социјално угрожене вишечлане српске породице на светој српској земљи.

У оквиру ове хуманитарне акције СПОЈИ-а у чијој припреми и реализацији нам је помогла братска организација Покрет косовски божури испоручена је 14. хуманитарна помоћ за укупно девет (9) српских породица и три (3) српске школе у општинама Клокот-Врбовац, Грачаница и Штрпце у укупној вредности од 2.580,00 евра, док је на путне трошкове укупно потрошено 114,00 евра.

Прва станица овогодишње хуманитарне акције на Косову и Метохији била је општина Клокот-Врбовац где смо помогли укупно пет (5) породица: Рајковић, Радић, Ђузић, Москић и Мирковић.

Осмочлану (8) породицу Рајковић из села Клокот смо обишли као прву: деда Бора (1950), баба Душанка (1953), отац Саша (1974) и његов брат Дејан (1983), супруга Виолета (1983) и деца Јована, Никола и Марија (сви 2009). У породици нико није запослен, баве се пољопривредом и примају месечни дечији додатак у висини од 7.000,00 динара (око 60,00 евра).

У тренутку када смо их посетили били су присутни Саша Рајковић, отац деце, и деда Бора. Рајковићима смо помогли куповином шпорета на дрва у вредности од око 300,00 евра.

Следећа породица коју смо обишли била је осмочлана (8) породица Радић из села Клокот: деда Миливоје (1951), баба Душка (1948), отац деце Небојша (1976), мајка Ивана (1984) и деца Дарко и Дејан (обојица 2005), Немања (2008) и Јован (2012). У породици нико није запослен и не примају никакву помоћ од државе. Ивана је болесна, има измештене пршљенове, тако да јој дизање тежих предмета није дозвољено, што отежава рад у кући и са децом.

За сада смо Радићима помогли куповином веш машине и основних намирница у укупној вредности од око 300,00 евра, како би им бар мало олакшали тежак живот. Највећи проблем им представља недостатак купатила, те воду за купање ваде из бунара. Незамисливо је да неко у 21. веку у Европи нема купатило, а можемо сви само замислити

Допремљена помоћ породици Рајковић

како им је зими. Зато ћемо покушати да породици Радић уз подршку добронамерних људи и организација обезбедимо материјал за купатило, како би деца имала основне услове за живот и хигијену.

Трећа породица коју смо обишли у општини Клокот-Врбовац била је деветочлана (9) породица Ђузић из села Могила: деда Јован (1954), баба Радмила (1958), отац Ивица (1979), мајка Јасмина (1982) и деца Александар (2001), Бобан (2003), Душан (2005), Синиша (2010) и мала Јелена (2012).

У породици нико није запослен, баве се пољопривредом и примају месечни минималац од 11.000 динара (око 90,00 евра). Ивица повремено обрађује туђа поља и помаже другим породицама у пољопривреди за дневницу која није довољна да се изађе из тешке материјалне ситуације.

Ђузићима смо помогли куповином шпорета на струју и основних намирница у укупној вредности од око 300,00 евра.

Затим смо обишли петочлану (5) породицу Москић из села Клокот: отац Синиша (1968), мајка Александра (1979) и деца Драгана (2003), Драган (2005) и Никола (2009).

И у овој породици нико није запослен. Баве се пољопривредном у личне сврхе и примају месечну социјалну помоћ од 7.000,00 динара (око 60,00 евра) и месечни дечији додатак од око 8.000 динара (око 70,00 евра).

Москићима смо помогли куповином великог замрзивача и основних намирница у укупној вредности од око 300,00 евра.

У општини Клокот-Врбовац смо као последњу породицу обишли Мирковиће који броје шест (6) чланова. Њима је уручена новчана стипендија за децу у висини од 180,00 евра, коју редовно уплаћују чланови СПОЈИ-а у склопу пројекта „Кумство за децу на Косову и Метохији“, који је покренут од Светосавске омладине из Беча.

У општини Клокот-Врбовац смо такође обишли и три школе, којима смо овом приликом допремили по пет (5) фудбалских лопти за наставу физичког, а које су дониране од аустријског фудбалског клуба из Ахенкирха (Achenkirch) у Тиролу. Обишли смо Основну школу Свети Сава у Клокоту која тренутно броји 101 ђака, Основну и средњу школу Марко Рајковић у Врбовцу која броји 180 ђака и Основну школу Младен Марковић у Витини коју похађају 24 ђака.

Након општине Клокот-Врбовац наставили смо ка Грачаници где смо помогли две (2) породице и искористили прилику да присуствујемо вечерњој служби у манастиру Грачаница.

Прва породица коју смо обишли у Грачаници била је петочлана (5) породица Васић: деда Миодраг (1932), отац Синиша (1969), мајка Живка (1973) и деца Слађана (1995) и Благоје (1998). Нажалост су и у овој породици сви незапослени. Примају месечно око 70,00 евра социјалне помоћи и око 90,00 евра минималац.

Породица Васић изразила је жељу да јој купимо шпорет на струју и основне намирнице, што смо и учинили у укупној вредности од око 300,00 евра.

Друга породица коју смо посетили у Грачаници била је четворочлана (4) породица Симић: отац Милан (1966), мајка Бранка (1981) и деца

Допремљена помоћ породици Радић

Мали Радићи се играју у својој улици

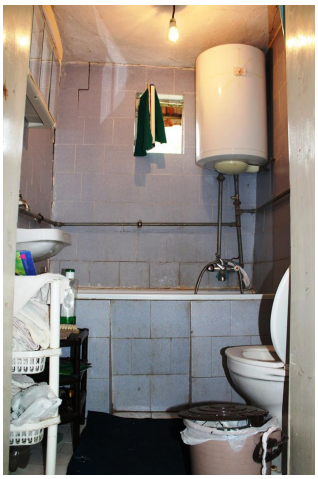
Код породице Ђузић

У разговору са Москићима

Бранка Симић са малим Матејом

Купатило Симића је у јако лошем стању и није увек функционално

Тамара (2001) и мали Матеја (6 месеци). Ово је била једина породица коју смо током ове посете на Косову и Метохији посетили у којој неко од чланова има стално запослење. Милан ради на радију Грачаница, док Бранка ради у Дому здравља. Примају материњски додатак од 6.000,00 динара месечно (50,00 евра).

Симићи имају сличан проблем као и породица Радић из Клокота, јер такође не могу да се купају у нормалним условима. Купатило им је оронуло и немају стално воде, тако да деца морају да се купају у кориту у дворишту. Нема говора о томе да то зими представља велики проблем, те ћемо се потрудити да и њима обезбедимо нормално купатило.

Они су овом приликом, с обзиром да смо имали ограничена средства по породици, изразили жељу да им купимо 5 метара дрва за огрев, основне намирнице и опрему за бебу у укупној вредности од око 300,00 евра.

Затим смо у Грачаници присуствовали вечерњој служби у истоименом манастиру након које нас је отац Бранислав (Секулић) детаљно упознао са пројектом који покушавају да реализују, а то је православна библиотека при ОШ „Краљ Милутин“ у Грачаници у којој би се вршила и настава веронауке. С обзиром да је то пројекат од великог значаја за наше младе нараштаје, покушаћемо колико је у нашој моћи да подржимо овај пројекат у нади да ће нам се прикључити и наше братске организације и људи добре воље широм света.

Уручење лопти директорима школа у Врбовцу и Витини

Наредног дана, у недељу, 16. августа, упутили смо се ка српској енклави Штрпце на Шар планини која је окружена албанским селима. Тамо смо помогли две (2) породице и обишли смо ски центар на Брезовици који је од огромног значаја за опстанак српског народа на Шар планини.

Прва породица у Штрпцу коју смо посетили била је породица Стојковић са Брезовице, која броји четири (4) члана: отац Бобан (1977), мајка Радица (1981) и синови Симон (2009) и Николај (2011). Ни у овој породици нема запослених, примају дечији додатак од 5.500,00 динара (око 45 евра), а уз то им делимично помаже Бобанова мајка из Лесковца пензијом од 25.000,00 динара (око 210 евра). Живе као подстанари и плаћају кирију од око 70,00 евра месечно.

Њима смо помогли куповином усисивача, пегле, миксера и малог фрижидера који ће стићи у наредних неколико дана, јер га српска продавница у Штрпцу није имала на стању. Купљена је помоћ у висини од око 300,00 евра.

Затим смо посетили и четворочлану (4) породицу Прибичевић, такође са Брезовице: отац Стеван (1967), мајка Јасмина (1979) и ћерке Тамара (2001) и Теодора (2004). Међу Прибичевићима нико није запослен. Стеван покушава да пронађе посао, тако да ради повремено када нађе било какав посао. При-

Достава помоћи породици Васић

Допрема шпорета породици Прибичевић

мају социјалну помоћ од 9.000,00 динара (75 евра) и дечији додатак од 5.500,00 динара (око 45 евра) месечно.

Стеван је иначе родом из Двора на Уни, у Крајини, из које је 1995. године морао да побегне са читавом породицом због „Олује". Један део његове породице живи у централној Србији, само отац се вратио у Крајину, док је Стеван завршио на Шар планини, у Штрпцу, где је упознао супругу Јасмину.

Они тренутно још живе у колективном центру на Брезовици, окружени Албанцима, али ће се ускоро преселити у приземну кућицу у Штрпцу коју им је саградила општина. Пошто су изразили жељу да им купимо већу пећ на дрва, како би могли зими да се греју у новој кући, помогли смо им куповином поменутог шпорета као и основним намирницама у укупној вредности од око 300,00 евра.

За сам крај нове хуманитарне акције за српски народ на Косову и Метохији посетили смо ски центар на Брезовици, који је за време Југославије важио за један од најпосећенијих зимских центара на Балкану. Данас је још увек у власништву државе Србије, али окупаторске албанске власти покушавају по сваку цену да га присвоје, а уколико би се то десило то би имало фаталне последице за српско становништво на Шар планини – највероватније би то значило потпуно економско гушење Срба на том подручју и њихово протеривање.

Током ове хуманитарне акције, покушавали смо колико је то било могуће да хуманитарну помоћ купујемо у српским продавницама, али пошто их је све мање у јужном делу наше свете земље то нам нажалост није увек било могуће. Поред веома тешког живота Срба на Космету, који се свакодневно боре за преживљавање, уз тренутну колико-толико мирну, али напету, ситуацију са албанским комшијама, највећи проблем је дефинитивно недостатак српских економских центара који би омогућили стално запослење и прехрањивање многих српских породица.

Зато је од изузетног значаја да држава Србија свим средствима покуша да задржи неколико преосталих српских предузећа која одржавају малобројни српски народ у јужној окупираној српској покрајини и да не калкулише и тиме понови крцијалне грешке из прошлости које су скупо коштале наш народ на вековним огњиштима на Балкану!

Владимир Влајић, један од оснивача СПОЈИ-а, са Марком Богосављевићем и Стефаном Поповићем, подржаваоцима СПОЈИ-а, на Брезовици

Српска православна омладина Инзбрук (СПОЈИ) овом приликом захваљује свим члановима, донаторима, пријатељима и свим људима добре воље, без чије подршке не би било могуће спровести у дело ову хуманитарну акцију, а СПОЈИ је од свог оснивања 2009. године до сада испоручио помоћ вредну преко 30.000,00 евра за српски народ на Косову и Метохији. Посебну захвалност дугујемо нашем пријатељу Милошу Стојковићу из покрета Косовски Божури, који нам је са својим саборцима помогао у припреми и реализацији овог подухвата, као и представницима општина Клокот-Врбовац, Грачаница и Штрпце који су нас домаћински угостили и били нам најбољи водичи. Обрадовала нас и чињеница да нам се у овој акцији придружио и Стефан Поповић из Аустралије, млади спортски коментатор, глумац (Бићемо прваци света) и уредник српског радија у Мелбурну, који нам је тако пружио подршку која је нама, а поготово помогнутим породицама много значила.

ДОГОДИНЕ У ПРИЗРЕНУ!

ЂЕНЕРАЛ ДРАГОЉУБ МИХАИЛОВИЋ ДРАЖА И АНТИФАШИСТИЧКА УЛОГА СРБИЈЕ У ОСЛОБАЂАЊУ ЕВРОПЕ ОД ФАШИЗМА

Пише: Српска православна омладина Инзбрук - СПОЈИ

У суботу, 14. новембра 2015, на празник светих врачева Козме и Дамјана, у Инзбруку је одржано предавачко вече на тему „Ђенерал Драгољуб Михаиловић Дража и антифашистичка улога Србије у ослобађању Европе од фашизма“ које је организовала Српска православна омладина Инзбрук (СПОЈИ).

Гости-предавачи били су Његово преосвештенство Епископ аустријско-швајцарски Господин Андреј, Војислав Михаиловић, унук ђенерала Драже, као и мр Радован Калабић, књижевник, историограф и публициста из Београда.

Предавачко вече које је одржано на првом спрату кафеа Кацунг (Café Katzung) у Старом граду у Инзбруку започето је заједничком молитвом Епископа Андреја, оца Александра из Инзбрука, оца Гојка из Салфелдена и свих присутних гостију.

Затим је Александер Рогић, председник СПОЈИ-а, у уводу вечери поздравио све присутне госте који су допутовали из Немачке, Швајцарске, као и из разних крајева Тирола и Салцбурга, а међу којима су били и почасни гости: отац Александар Столић, парох у Инзбруку, отац Гојко Остојић, парох у Салфелдену, Миодраг Пантић Мића, један од оснивача удружења „Свети Владика Николај“ из Инзбрука и почасни члан СПОЈИ-а, представници наше братске организације „Радости Моја“ из Штутгарта, као и господин Идриз Хасебела из Еритреје, једне афричке државе која је гласала против пријема тзв. Републике Косово у УНЕСКО, и који течно говори српски језик и живи у Тиролу.

Александер Рогић, председник СПОЈИ-а, отворио је предавање

Пред почетак главног предавачког дела Александер Рогић је у име свих чланова Скупштине СПОЈИ-а уручио плакету почасног члана господину Зорану Цвијановићу из Лангкампфена у Тиролу, нагласивши да је један од ретких српских предузетника у Тиролу који помаже у раду Српске православне омладине Инзбрук, финансијски и морално и то од самог почетка нашег рада, а да су међу осталим подржаваоцима већином Аустријанци, као и Италијан и Египћанин.

Пре него што је поздравио главне госте ове предавачке вечери, Епископа аустријско-швајцарског Господина Андреја, Војислава Михаиловића

и мр Радована Калабића, Александер Рогић је укратко објаснио да СПОЈИ овим предавањем жели да се овом тематиком позабави на један озбиљан начин који није виђен у ширим медијима, јер ова тема наш народ „мучи“ већ 70 година и да су у нашем народу нажалост одувек постојале поделе. На партизане и четнике, републиканце и монархисте, па и дан данас нажалост на пример на партизановце и звездаше. Објаснио је да СПОЈИ овим предвањем жели да стави тачку на поделе, а да би озбиљан покретач зближавања народа могла да буде рехабилитација ђенерала Драгољуба Михаиловића која се десила у мају 2015. године.

Након уводног дела први се свим присутнима обратио Епископ Андреј, који је због предавања допутовао из Беча. Он је најпре свим присутнима објаснио да је тешко донети било какав закључак након ове предавачке вечери, јер је тема веома обимна и било би потребно позабавити се њоме неколико семестра. Владика Андреј је врло детаљно описао лик ђенерала Драгољуба Михаиловића, као и предратне догађаје и ток Другог светског рата са његовим исходом по српски народ показавши тако да поседује веома широко знање о овој тематици што није уобичајено за једног Владику.

Владика аустријско-швајцарски своје излагање је закључио тиме да би требало да учимо из своје националне историје, да учимо из грешака које су учињене, а да би циљ требао да буде помирење и то молитвом и у молитви – без освете.

Затим је Војислав Михаиловић, унук ђенерала Драгољуба Михаиловића и градоначелник Београда од почетка 1999. до краја 2000. године, у свом излагању рекао да је српски народ имао велику несрећу у томе што је имао два антифашистичка покрета – партизански и Југословенску војску у Отаџбини. Последица тога био је крвави братоубилачки рат. Објаснио је да је 2006. године покренут поступак за рехабилитацију његовог деде, ђенерала Драже, али да је тек у мају 2015. године рехабилитован. Дакле, 9 година се чекало, а одлука је могла и раније да се донесе, јер су чињенице одавно познате, али се највероватније чекао повољан политички тренутак.

Зорану Цвијановићу уручена је плакета почасног члана

Војислав Михаиловић, Епископ Андреј и мр Радован Калабић

Војислав Михаиловић је објаснио да су за процес рехабилитације највеће интересовање показивали хрватски медији, јер је током претходних 70 година постављена лажна паралела између Југословенске војске у Отаџбини односно Равногорског покрета ђенерала Драже и НДХ и усташа, те су се у Хрватској највише плашили тога да се та лажна конструкција сруши што се и видело након коначне рехабилитације његовог деде – тада су се у Хрватској највише бунили.

Као трећи предавач реч је добио мр Радован Калабић, књижевник, историограф, публициста и аутор Равногорске историје, једне од најчитанијих књига у дијаспори почетком 90-их година.

Радован Калабић је између осталог рекао да је ђенерал Драгољуб Михаиловић Дража свето име српске историје. Најодликованији српски војник који је одликован од Шарла де Гола француским Ратним крстом, од Владислава Сикорксог пољским орденом за ратне врлине „Virtuti Militari“, као и постхумно од америчког председника Трумана орденом Легије за заслуге првог степена за Врховне команданте. Мр Калабић је такође објаснио да је Југословенска војска у

Војислав Михаиловић, унук ђенерала Драгољуба Михаиловића

дипл. инж. Драган Бобић, отац Гојко Остојић из Салфелдена и отац Александар Столић, инзбрушки парох

Отаџбини била једина легитимна војска у Краљевини Југославији за време Другог светског рата и с тим у вези је објаснио појам „четник“ и остале четничке покрете, као и да је Југословенска војска у Отаџбини, Драже Михаиловића, била мултинационална, да су у њој наравно већински део чинили Срби, као и у партизанском покрету, али да су у ЈвуО били и Словенци, Хрвати, Муслимани и Јевреји.

Мр Калабић је такође навео да је Лозница први ослобођен град у окупираној Европи током Другог светског рата, а који је ослобођен од ЈвуО под вођством Дражиног официра Веселина Мисите, који је погинуо у борби за Лозницу. Радован Калабић на овој предавачкој вечери је такође рекао да данас и поред званичне рехабилитације ђенерала Драже тврде да је он био издајник и сарадник окупатора, међутим, он је био легални вођа краљеве војске са седиштем владе у Лондону, а не у Берлину.

Све у свему можемо рећи да је многобројним гостима представљена ова тематика из једног другачијег угла, који је дуго година био прећуткиван. У овом извештају смо навели само неколико фрагмената из детаљних излагања предавача, јер би у супротном било преобимно. Може се рећи да је главни закључак са ове предавачке вечери да се на једном високом, научном и културном нивоу разговарало о овој тематици, што је и Епископ Андреј поздравио и похвалио, као и то да ђенерал Драгољуб Михаиловић Дража није био сарадник окупатора и издајник и да се његова Југословенска војска у Отаџбини активно борила против немачких окупационих снага до краја рата и да је била једина легитимна војна формација на просторима Краљевине Југославије.

О тим и многим другим чињеницама које су представљене на предавању, многи присутни, а пре свега велики број присутне омладине, сусрели су се по први пут, тако да су после предавања уследила многобројна питања предавачима.

Желимо напоменути да је у завршној речи ове вечери Александер Рогић, председник СПОЈИ, објаснио да је поред српске и аустријске заставе постављена и француска застава због страдалих недужних људи у Паризу претходног дана. Нагласио је да треба разликовати између политика званичних држава и народа и недужних жртава, као и да не треба правити разлику међу жртвама широм света. Верујемо да је тако размишљао и један део француског народа када нас је у оквиру НАТО агресије бомбардовала и Француска и сигурни смо да и међу Французима српски народ има много пријатеља – најсветлији пример данас јесте Арно Гујон.

Епископ аустријско-швајцарски Г. Андреј и мр Радован Калабић у пријатном разговору након предавања

Српска православна омладина Инзбрук (СПОЈИ) овом приликом још једном захваљује свим гостима, који су својим присуством ово предавачко вече учинили посебним. Неки од њих су прешли дуг пут како би чули живе речи наших гостију предавача из Беча и Беог-

Војислав Михаиловић, Идриз Хасебела из Еритреје и мр Радован Калабић

рада. Захваљујемо и свима који су ове вечери својим добровољним донацијама дали свој допринос за помоћ социјално угроженим српским вишечланим породицама на Балкану у оквиру наступајућих хуманитарних акција СПОЈИ-а, као и мр Радовану Калабићу који је донирао 30% од продаје својих књига, које је врло радо и у пријатном разговору са осталим гостима потписивао након предавања. На крају је сакупљено 442,50 евра хуманитарних донација, те је ово предавачко вече поред културно-просветног карактера имало и свој хуманитарни карактер који прати скоро све активности СПОЈИ-а.

Како радили тако нам Бог помогао!

УСПЕШНА БОЖИЋНА АКЦИЈА У КРАЈИНИ

Пише: Хуманитарна организација „Срби за Србе“

Да Божић буде свима на радост, скромно смо се и овог пута потрудили испоруком помоћи за чак осамнаест српских вишечланих породица са подручја Далмације, Лике, Баније, Кордуна и Источне Славоније које броје укупно педесеторо деце. Укупна вредност испоручене помоћи Хуманитарне организације „Срби за Србе“ у овој Божићној акцији износила је 8.120,00 евра.

На подручју Далмације, помоћ је стигла у Кулу Атлагића до породице Вулетић коју чине родитељи Милан и Славица, деца Милош (18), Младен (12), Николина (4) и Владо (3). Вулетиће смо овога пута помогли испоруком једног комбинованог шпорета на плин и струју.

Након тога помоћ достављамо и за наше старе познанике породицу Жмирић из Мирања крај Бенковца коју чине отац Душко, деца Касандра (11), Кристина (10),

Дијана (8), Душко (7), Александар (5) и Маја (4). За ову бројну породицу обезбедили смо шпорет на дрва алфа и најнеопходније животне намирнице.

У селу Жегар долазимо до породице Радмиловић коју чине родитељи Владимир и Сузана и деца Огњен (9) и Анђела (3). Радмиловићима је обезбеђен такође један шпорет на дрва алфа.

У суседном Обровцу такође поново помажемо једну породицу коју познајемо од раније, у питању је породица Бањак коју чине родитељи Тривун и Радмила и деца Петар (19), Бранко (17), Милана (15), Божидар (13), Биљана (12) и Жељко (10). Бањци су за Божић обрадовани једним каучем као и половном шиваћом машином која ће доста помоћи мајци Радмили у свакодневним пословима крпљења одеће, као и отворити могућност додатне зараде за своју породицу.

Покрај саме реке Зрмање живи породица Буљевић коју чине родитељи Љубо и Слободанка и деца Драгана (7) и Марија (3). За Буљевиће смо обезбедили материјал за увођење грејања као и слаткише за најмлађе.

Последња породица из Далмације коју смо помогли јесте породица Зелић која је недавно претрпела породичну трагедију када је после тешке болести преминуо отац породице. Породицу чине сада самохрана мајка Гордана и деца Милан (12), Александар (10) и Никола (8). Зелићи су овог пута помогнути набавком једног комбинованог шпорета плин-струја.

Наредна област у којој смо успели да помогнемо неколико наших породица је Лика, тачније парохија Доњи Лапац. Породица Јазић коју чине родитељи Драган и Ангелина, деца Душко (14), Милка (12) и Горан (11) помогли смо куповином кревета, стола и слаткиша за најмлађе.

Након њих помоћ стиже и до породице Овука коју чине родитељи Јандрија и Сенада и деца близанци Марија и Милан (10) и Мира (7). Њих смо помогли испоруком мале пећи (камина) за потребе грејања дечије собе.

Последња породица која је добила помоћ је породица Ковачевић коју чине родитељи Милорад и Вера и деца Душан (12) и Наташа (18). Њима је обезбеђена једна веш машина, прашак за веш и слаткиши за децу.

Помогнута је значајно и породица Панић са подручја Коренице. Ову шесточлану породицу помогли смо куповином једне стеоне краве у вредности од 950,00 евра.

Следећа станица у Лици је била околина Грачаца где је испоручена помоћ за две породице. Прва породица у овом пределу била је породица Дукић, коју чине родитељи Миленко и Николина и деца Сандра (23), Гордана (22), Сава (16), Данијел (10) и Давид (2). Овој бројној породици испоручена су три кауча.

Породица Гајић у којој баба и деда одгајају унука Немању (13), помогли смо набавком кухињских

елемената, радног стола и столице за основца Немању. Део новца смо наменили и за осталу дечицу са ове парохије, па је у договору са локалним свештенством обрадовано неколико малишана на Савиндан у Грачацу и Србу скромним слатким пакетићима.

Помоћ је стигла и на Кордун у Топуску парохију до три породице. Прво је помогнута породица Мутић из места Блатуша, коју чине родитељи Матија и Милка и деца Дејан (10), Стефан (9), Наташа (5) и беба Далиборка од пет месеци. За њих смо испоручили камин, подне плочице и замрзивач сандучар.

Породицу Соколовић из места Перна коју чине родитељи Никола и Мирјана и деца Николина (3) и Мирослав (1), помогли смо куповином грађевинског материјала за потребе санације куће (гипсаних плоча, ламперије и бродског пода).

Последња породица коју помажемо у овом крају је породица Цвјетичанин коју чине деда Раде, баба Нада и унука Дајана (12). Ову скромну породицу помогли смо куповином кревета за Дајану. По први пут од када помажемо породице на подручју Крајине, помоћ достављамо и породицама са Баније из околине Петриње. Прва породица коју смо помогли је породица Славнић, коју чине родитељи Милорад и Невенка и деца Јово (20), Драган (19), Милан (11), Јована (9) и Драгана (4). Славниће смо помогли куповином комбинованог фрижидера и три јакне за најмлађе чланове ове породице.

Друга породица која је помогнута са подручја Петриње је била породица Драгић коју чине баба и деда Радојка и Милош, родитељи Зоран и Данијела и беба Василије од 4 месеца. Драгиће смо помогли куповином два душека, бојлера, мултипрактика за припремање хране за бебу, пелена, крема и још неколицине ситнијих основних потрепштина.

Последња породица на листи породица за помоћ била је из Источне Славоније породица Мркшић из Бијелог Брда код Осијека, а чине је родитељи Рајко и Ружица, деца Драган (16) и ћерка Слађана (11). Породицу Мркшић помогли смо испоруком једног шпорета на дрва алфа.

Овом обимном акцијом испоруке помоћи за велики број српских породица са подручја Крајине желели смо да на неки начин улепшамо празник рођења Христовог и малобројној дечици која живе далеко од очију свих, у најудаљенијим пределима, где још увек опстаје српски народ. Уз свесрдну логиситчку помоћ пријатеља организације и свештенства Епархија Далматинске и Горњо-карловачке још једна Божићна акција успешно је окончана.

ИНТЕРЕСАНТНО!

ПУТ ЗА КЛАДОВО У МИСИЈИ ТРОЈКЕ ИЗ БЛОКА

Пише: Драган Јарић

Као да се надкрила сéн над годинама које долазе. Радост и успехе које нам доносе спортисти и уметници, је једино што нам даје живост. Кад уђете у општину Кладово до центра града има још тридесет километара. Рекао би неко па Кладово ко Београд. Јесте, по пространству али у Кладову живи десетак хиљада душа.

Једини прилаз Кладову је ђердапска магистрала, преко Голупца и Доњег Милановца. А Румунија је целим тим путем само са оне стране Дунава. Упечатљиво делује вожња тих целих сто километара и више ђердапском магистралом да оно где се налазите је наше а све оно преко пута у целој тој дужини није. Размишљајући шта прожима срца и душе двају народа тако близу једни других а тако далеких. Вероватно чињеница да смо исте вере, те та благост православља као да је усађена у свако размишљање и делатност: „Бог је над нама“, а посреди мир. А река као да има у себи тај симбол мира али и раздвајања.

Напајајући и наше и њихове обале подједнако и дарујући нас исто тако подједнако и без разлике некад богатим уловима рибе а некад не. Тако бујна, плава, где и зеленкаста животна. Уме и да оплива не бирајући страну и нашу и њихову, те се са набујалом реком уз узајамно поштовање боримо и једни и други. Пут на крајњи исток Србије је почетак пута на исток.

Другачији је то пут, са мање искушења, мање изазова, са великим ненасељеним пространствима и

са гостопримством, срдачношћу и израженим патриотизмом који као да ми је говорио у сваком успутном разговору са мештанима: „мало нас је, поносни смо и дађемо вам браћо Срби све што имамо“.

И показали су се, хтели су то, не да би „Тројка из блока“ била најбоље посећена и организована до сад, а јесте најбоља до сад, него што је израсла нова генерација младих људи чији су очеви и мајке у двадесетак година васпитавања своје деце унели оно најбоље и најискреније у животе те кладовљанске омладине а то је да воле своје ближње.

Хеј, па они и не знају ни ко сам ни шта сам, не знају моју прошлост а ипак су пружали руке, дружили се са мном, са свима нама из „Тројке из блока“ као да смо сви род рођени. Е, то је патриотизам, то је за памћење. „Тројка из блока“ наставља своју мисију приближавања градова и села једних другима. Стварања пријатељства и чвршће сарадње народа који нестаје.

„Тројка из блока“ остаје оно што јесте, хуманитарна, јер помаже вишедетне породице – спортска, јер је изразито такмичарска – музичка, јер промовише младе и неафирмисане бендове. Има тога још у „Тројци из блока“ али дођите да се дружимо на нашим догађањима.

Прикључите се, јер ћете својим битисањем код нас увести новину. Ко зна, можда међу вама има музичких неоткривених талената, будућух глумаца, спортиста, или само будите ту и поделите са нама то што мислите да вреди, а у вама тиња као енергија која може да завреди пажњом.

ПУТ ЉУБАВИ

Пише: Бранко Станковић, уредник емисије Квадратура круга на Радио-телевизији Србије (РТС)

Испод планине Јавор, у кланцу тесном као бунар, сакрио се манастир Ковиље. Стенама заклоњен од погледа људи и удара ветрова, подигнут је у тој клисури негде с краја дванаестог века.

Прво што човеку пада у очи када уђе у порту манастира су драперије које је природа исклесала на стенама које са леве стране наткриљују манастир, заједно са крошњама Цера, који је опстао на камену, борећи се ту за свој комад неба.

Испод те камене надстрешнице стоје две цркве: једна стара, мања, пећинска и испосничка, приљубљена уз стену као да је израсла из ње, и друга, новија и већа, коју је подигао патријарх Гаврило, онда када су потребе овдашњих људи за Богом, постале веће.

„Помаже Бог људи!“, дочекује нас на вратима конака игуман Амвросије.

На стени приљубљеној уз сам конак, без поздрава, дочекује нас вучица. Одмерава нас начуљених ушију и испитивачким погледом, који траје дуго, а онда, наједном, тај поглед брзо усмерава ка Амвросију, као да од њега очекује неки тајни знак.

„Не бој се девојчице“, шапатом је храбри Амвросије. И тек тада, али не скидајући поглед са нас, вучица се спушта са стене и припија уз Амвросијеве ноге.

Зове се Алфа. Имала је само петнаест дана када су је ловци донели код мене. У почетку сам је хранио млеком, на цуцлу, два пута на дан, а после млевеном пилетином. Првих месец дана била је врло обазрива, а након тога почео сам да задобијам њено поверење. „Од ње сам много научио“, тим речима уводи нас у конак игуман Амвросије, док Алфа остаје склупчана под клупом испред конака.

Уз манастирску ракију, која низ грло клизи као уље, тече прича.

„Био сам први монах који је после паузе од два века дошао да настави живот у овом манастиру. Када сам стигао затекао сам само цркву и свештеничку кућу која је завршена негде између 1997. и 1998. године. После мене дошла су још три монаха. Заједно смо изградили овај конак, звонару, капију, шталу и овај нови пут до манастира“, враћа успомене Амвросије, уз другу чашицу ракије, зачињене клеком.

„Шта је ово? Само хектар неба?“

Тако је Амвросију рекао његов млађи брат Александар када је први пут дошао у Ковиље да види где му брат живи.

Он је видео само оно што је хтео и што се тада отворило пред њим. Тако сам и ја некада гледао, све док нисам схватио да су ми за многе ствари потребне неке друге очи, да би их видео на прави начин.

Тим другим очима Амвросије је гледао и монахе када су напуштали манастир Ковиље. Када више нису могли да поднесу тај хектар неба, ту тескобу, дивљину и самоћу монаси су отишли из манастира и оставили Амвросија самог.

„Не плашим се ја толико самоће, колико себе самог, јер постоји самоћа која спасава и самоћа која зна да смрви човека. Зато треба бити опрезан са самоћом. Треба препознати где су њене границе и проценити колико можеш да примиш самоће, оне која може да те оплемени и надогради, а чувати се од оне која може да те уништи и сломи, ако ниси довољно спреман за њу“, теку из игумана Амвросија речи као из неког старца кога је река живота носила дуго.

А он је тек закорачио у двадесет девету годину. Двадесет му је било када је дошао у манастир да тражи исцељење од живота у граду. И после одласка монаха ту је остао и наставио да глође своју самоћу.

„Дуго сам био сам, а онда се једног дана у мом животу појавила она. Дао сам јој име Алфа јер је била једина у вучјем напуштеном гнезду. Тако су ми бар рекли ловци“, преслишава се Амвросије док напуштамо конак и крећемо заједно са Алфом стазом уз речицу Нашницу.

Алфа му се успут савија око ногу, обиграва око њега, маше репом као пас, умиљава се и то траје све док се Амвросије не сагне и не приљуби своју главу уз њену и прошапће јој: „Љуби! Љуби!“, и Алфа своју њушку

прислања уз његово уво. Лизне га језиком једном, па други, па трећи пут. Научила је да љуби три пута. После тога измиче се и пропиње на задње ноге, као да шени, не скидајући поглед са Амвросија. Амвросије из џепа вади комад сланине, ставља га у уста, остављајући да један његов крај вири напољу. Сагиње се ка Алфи и каже: „узми". Она полако узима комад сланине који за трен нестаје у њеним чељустима.

„Њена љубав је искрена и безрезервна. Животиња не трпи лаж и превару. Она то одмах осети и препозна у твом срцу. Животиња само поштује чиста и искрена осећања. И само тако можете срушити границе страха и неповерења и од вука направити питомо створење", сипа мудрости научене из живота монах Амвросије који се у манастир склонио од пулсирајућег ритма града.

Када је осетио да се не сналази у том лавиринту градског живота, да се у њему буде тескоба и немир, Амвросије је одлучио да потражи излаз из свега тога. Није га успео наћи ни у музици иако му је Бог дао таленат и моћ да савлада неколико инструмената. Гледао је како његови вршњаци који који су се изгубили у том лавиринту, полако тону у амбис. Схватио је на време да тај амбис има и дно, чију су празнину неки његови другови већ додирнули. Када је осетио да више не може да се бори са тим урбаним вртлогом, напустио је град и спас потражио у манастиру.

„Овде сам дошао пун сумњи, незадовољства, искушења. Временом сам се ослобађао нагомиланог гнева, самољубља, егоизма. Алфа ми је много помогла у томе. Она ме научила како да ослушкујем и себе и природу. Она ме научила и како се воли искрено и како се стиче поверење и како се прашта. Када сам дошао овде ништа од тога нисам знао. Алфа ме је научила и жртви. Уз њену помоћ схватио сам да се мораш жртвовати за оно што волиш, што градиш, што стваараш, за шта се бориш. Пре тога, као и већина мојих вршњака, хтео сам све да прескочим, без жртве. Чак и љубав. Ње никада није било без жртве и давања."

„Данашњи човек је постао тамница из које љубав ретко када излази на слободу", простире пред мене, као тепих, своје мисли и осећања, монах Амвросије.

Са човеком се најбоље општи када му продреш у душу. Свестан сам да сам већ дубоко ушао у Амвросијеву душу и зато, да не бих у томе отишао предалеко, бираним речима формулишем следећа питања, али је свака реч у њима чиста и искрена. И он то препознаје и осећа.

„Своју животну меницу потписао си сам, и на своју одговорност." Тако му кажем, без околишања.

„Човек је данас згрчен и заробљен у своје ја. И ја сам доживео то ропство из кога сам хтео, по сваку цену, да се ишчупам. Да сам остао у граду, усахнуо би као роса, са првим сунцем. Овде у природи сам поново пронашао себе. Ништа као природа не може у човеку да пробуди ону покретачку силу која му даје нову снагу, ветар у једра. Када осети њене дамаре, када упије њене сокове, када препозна њене импулсе, човек добије нову енергију и тек тада схвати да је неодвојиви део природе.

„У почетку ме мучио тај човек града, а природа, која никада не задире у човека, пуштала ме је да се сам ослободим тога и да задрем у њу. Требало је да прође време да је упознам и осетим. Овде сам први пут открио да исти ветар другачије мирише у пролеће, а другачије у јесен, да исте птице певају различите песме у јутро и у вече. Овде сам уз помоћ Алфе и других животиња са којима сам живео у љубави почео да срастам са природом. У почетку сам се рвао са њом, а ево после толико година успео сам да се накалемим на њу. И сад је упијам свим својим бићем", сабира своја искуства Амвросије који је већ постао човек природе.

Можда је то срастање са природом помогло Амвросију да у свој круг љубави осим вучице увуче и лисицу и ласицу и орла и гаврана и сокола и сову и зеца и јежа и поскока.

„Све су то животиње које су испале из гнезда, или су их ловци донели рањене и оставили код мене или су то животиње које се нису снашле у природи када су биле мале. Ја сам их хранио, неговао, чувао, превијао њихове ране и убоде, грејао их својим телом и својом љубављу. Ја их нисам припитомио. Оне су припитомиле мене. Био бих лажљив ако бих рекао другачије. Не могу ја да глумим свеца, као у оној причи о вуку који је хтео да постане светац па се примирио и никога није дирао у шуми. Трајао је тај мир и спокој у шуми једно време, а онда се сазнало да је неко једном псу откинуо главу. Питају вука: „Јеси ли ти то урадио?"

„Јесам." Одговорио је вук. „А, зашто, када си обећао да ћеш бити светац и да никога нећеш дирати?" „Јесте", каже вук, „али тај пас је лајао на свеца", кроз смех завршава причу Амвросије док се успињемо на стену одакле пуца поглед на околна брда која се из кланца, у коме је манастир Ковиље, не виде. Однекуд из шуме, кликтањем се огласи орао.

„Тако ме он дозива. Обично долети у зору или пред вече. Надлети овај комад неба и спусти се на пањ код конака. Нахраним га, помазим и он опет одлети. Понекад га нема по два, три дана, а онда га опет чујеш како радосно кликће и најављује свој долазак. И, ето га, опет код мене", изговара Амвросије очију упртих у небо, тоном као да чита молитву.

Горе на ведром јануарском небу кружи орао, али се не спушта. Види и са те даљине да монах није сам. Орловско око је то.

„Ономе кога волиш треба дати слободу. То је услов љубави. Онога кога волиш треба пустити, да би ти се вратио. Ако те воли он ће ти се сигурно вратити. Исто је и код људи и код животиња, само што људи често знају да ућу у ту замку постављену између љубави и слободе. Много је лакше волети животиње, јер оне дају увек више него што примају и оне увек воле без резерве и рачунице. Много је теже волети човека и већа је храброст и подвиг волети људе", слушам и стидим се својих година и свог искуства који ме, до тада, нису довели до таквих сазнања.

Као да ми је прочитао мисао, а можда и јесте, Амвросије наставља да плете своје мисли у том смеру.

„И ја још увек учим лекције из живота. Учим их и од звери и од природе. Звери, за разлику од нас, увек живе у равнотежи са природом. Ми не умемо да учимо од њих. Много смо се одродили од природе, иако немамо ништа ближе од ње, јер она нам је како само њено име каже „при роду". Ако се сувише удаљимо

од тог рода, удаљићемо се од себе и од своје суштине. Ако већ не можемо да се вратимо природи, онда бар научимо да живимо са њом“, тако једноставним речима тумачи човекову алијенацију монах Амвросије коме су природа и звери били највећи учитељи.

„Људи се чуде када виде како кроз шуму заједно са мном ходају вучица, лисица и мој пас вучјак. Сви слободни. Нико никог не дира, и нико ником не смета. Људи говоре да сам их нечим омађијао. А, да будем искрен ни ја то до краја не умем да објасним. Ја још увек тражим одговоре на многа питања. Човеку је, додуше дато да препозна креаторе свега што се дешава у природи, само што он треба да учи и осећа то. Ја то у великој мери осећам, али још увек учим“, заокружује своје мисли о човеку и оном који му је „при роду“, монах Амвросије.

Сви Амвросијеви дани су, наизглед, исти. Јутарња па вечерња служба. Између њих молитве, часови вероnауке у школама у Ковиљу и Братљеву, затим крштења, венчања и сахране, јер Амвросије је у Ковиљу све и игуман и монах и парох, чија се парохија протеже четрдесет километара у пречнику.

„Има оних који мисле да сам овде сахранио себе и своју младост. Ја не мислим тако. Ја сам се овде поново родио. Овде сам научио шта је љубав, овде сам први пут почео да волим и ону животињу у човеку, коју свако од нас негде у себи носи“, пресабира свој живот Амвросије.

Желим, а немам храбрости да га питам како је и да ли је уопште успео да савлада ону мушку звер у себи, као је успео да умртви телесна чула, жеље и страсти, јер из њега још увек кључа огромна снага и младост. Немам смелости ни да га питам ни да ли је само своју духовну лепоту ставио у службу Богу или је њему подредио и ону физичку, свима видљиву лепоту. Амвросије је снажан, висок и витак младић, крупних црних очију, тамне косе и исто таквог тена.

„Овде сам научио да је једина мера човековог живота љубав. Често ми на памет падну речи светог Јована Богослова који је био уз Христа. Пред крај свог живота он је непрекидно својим ученицима говорио: ‘Љубите се људи! Љубите се!’. Њима је било чудно што то стално говори, поред толико других ствари и поука у животу. А, онда им је он рекао: ‘Ако то испуните, испуниће те све заповести и све Божије законе, љубећи једни друге.’“

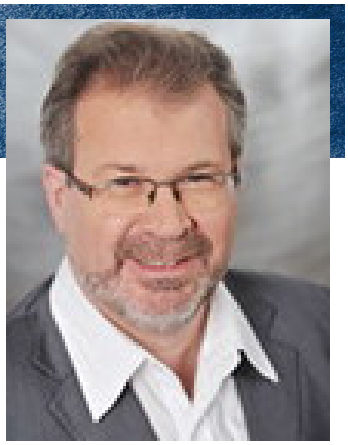
„Овде сам у својој самоћи и природи схватио да је пут љубави једини прави пут у животу. Не може се све у животу решавати математиком и логиком. За неке ствари потребна је и хемија. Ја те лекције из хемије још увек учим од Алфе и других звери“, завршава своју лекцију из љубави монах Арсеније, док магла полако осваја Јавор планину.

Амвросије приљубљује дланове уз нос и уста и почиње да завија као вук. Алфа му, уздигнуте главе, одговара на тај зов. Човек и звер стапају своје гласове у једнолично завијање, које заједно са ехом путује кроз кланац.

Планина слуша, утапајући се у маглу.

Документарни филм „Пут љубави“ по коме је и настала ова прича добио је „Бронзаног витеза“ на Међународном фестивалу документарног филма „Златни витез“ у Москви. Уз то признање филм „Пут љубави“ је добио и признање Удружења филмских уметника Русије које су потписали чувени руски редитељи Никита Михалков и Николај Бурљајев.

ЗАСЕДАЊЕ АСЦЕ И ЕВРОПСКЕ УЛИЦЕ ГРОБАЉА ОД 24. ДО 26. СЕПТЕМБРА 2015. ГОДИНЕ У БУКУРЕШТУ

Пише: мр Александер Легнити, директор Градских гробаља града Инзбрука

Дана 24. септембра 2015. представио сам, у оквиру заседања Европске улице гробаља као и Асоцијације значајних гробаља Европе (АСЦЕ) у Букурешту, причу о Диани Будисављевић. Тема заседања била је „Странци на гробљима“.

Укупно 102 учесника из најразличитијих земаља Европе могли су да сазнају о хуманитарним и храбрим делима те изванредне жене. Представио сам им књигу Бошка Ломовића, као и ДВД са репортажом о почетку снимања играног филма о њој у режији Тихомира Станића.

Повратне реакције које сам добио од слушалаца биле су врло дирљиве. Бројни учесници су ми се обратили након мог излагања и дивили су се ономе што је Диана Будисављевић учинила.

Са моје тачке гледишта овде се

пре свега ради о људској величини ове жене, као и о чињеници да је толико деце спасила од сигурне смрти.
Но, ни улога узора не сме бити потцењена, јер упаво данас морамо да се суочимо са великим таласом избеглица и из хуманитарног угла гледано се суочавамо такође са великим изазовима. Овде је такође људскост највећа заповест.
Ретроспективно гледано желим да напоменем да дело Диане Будисављевић пре свега треба да спаја народе, а не, као што је у тадашње време био случај, да дели различите народе.
На овом заседању је било и српских али и хрватских учесника.
Моје излагање сам завршио следећим речима:
„Када је ова прича почела Хрватска је, као и многе земље, била део Аустро-Угарске монархије.
Ко је тада могао да буде називан странцем?
Данас имамо Европску Унију и као што је одвајкада било – само један свет.
Мислим да, као што смо из наше приче могли да закључимо, оно што нама треба нису странци, већ људи!“
На почетку и крају моје презентације сам изрецитовао по једну песму на енглеском, коју сам написао о делима Диане Будисављевић.

Forgotten!

Forgotten, forgotten –
it's gone and away.
You can´t just remember,
you can´t even say
what happened that time,
decided by fate.
Just gone and forgotten.
I´m sorry. Too late!

Legniti Alexander ©
Innsbruck, 3rd of July 2015

Never forgotten!

Never forgotten!
For all the times – years and days.
Never forgotten –
in so many ways.
What you have done,
and whatever is your fate –
these times have just gone –
but you are never forgotten.
No! – It is not too late!

Legniti Alexander ©
Innsbruck, 4th of July 2015

Као завршну реченицу желим, као и у Букурешту, да напоменем да она кроз њена храбра и хуманитарна дела није само спасила животе преко 10.000 деце, већ нам је и показала да је чак и у најцрњим околностима могуће да задржимо људскост.

ИНТЕГРАЦИЈА

АМБАСАДОРИ СВОЈЕ КУЛТУРЕ

Пише: мр Недељко Савић, правник из Беча

У аустријској и европској јавности већ се неколико година уназад води расправа о томе да дошљаци треба да се интегришу. Али шта се тачно подразумијева под појмом интеграција? Је ли то значи да мигранти треба потпуно да се утопе у културни идентитет друштва гдје живе? Да треба да причају искључиво језиком већинског народа и да његују само његову културну баштину? То спада под појам асимилације, што води често губљењу сопственог етничког идентитет. На другу страну, интеграција је шири појам и допушта очување своје културе и језика. Међутим, и у овом случају неопходно је да мигранти науче прије свега језик и да схвате менталитет земље у којој живе.

36 Lokales

Orden an Innsbrucker Heldin vergeben

Diana Budisavljevic hat im Zweiten Weltkrieg unzählige Kinder gerettet. Foto: Vlajic

Die Serbisch-Orthodoxe Kirche hat die gebürtige Innsbruckerin Diana Budisavljevic, geborene Obexer, mit dem Orden „Kaiserin Milica" ausgezeichnet. Diana Budisavljevic rettete im Zweiten Weltkrieg 12.000 Kinder aus den Todeslagern des Ustascha Regimes.

In Zusammenarbeit mit unserem Regionauten

Vladimir Vlajic

Кључно је затим очувати свој идентитет и изучити културу домаћина. Да то зна бити напорно, то је ван дискусије. У том контексту постоје три варијанте, двије радикалне и једна умјерена. Неки се, свјесно или не, одлуче да крену путем најмањег отпора, што је легитимно. Занемарују сопствени идентитет и прилагођавају се што више култури већинског становништва, често под изговором да „дјеци буде лакше".

Други екстрем је да се потпуно затворе према културним и социјалним утицајима земље домаћина, слушајући само „нашу" музику, излазећи само по „нашим" кафићима и гледајући само „нашу" телевизију и вијести. Овим начином живота живи често старија генерација, која је дошла у гастарбајтерским таласима седемдесетих година прошлог вијека. То има потпуно своје оправдање. Тада Срби, који су дошли у Аустрију, нису имали намјеру дуже остати. Хтјели су нешто пара да зараде и да се врате у отаџбину. Исту претпоставку је имала држава Аустрија. Међутим, из године у годину све је јасније било да ће Срби, као и други мигранти, остати у овој земљи. У том погледу интеграција је заказала. Није постојала иницијатива, ни са једне ни са друге стране, да се српски мигранти активно укључе у друштвена збивања Аустрије.

Дугорочно гледано и асимилација и сегрегација су погубне за српски народ у дијаспори. Сваки народ, као на примјер Јермени и Курди, жели помоћи земљи из које потиче. По мом мишљењу ни асимиловани ни сегрегисани Срби у томе неће успјети. Првима ће бити свакако свеједно. Код других није тако, они ће и даље помагати свом народу у отаџбини путем приватних канала. То се на примјер видјело прошле године кад су српски и други крајеви били погођени поплавама, али не могу ни приватне инцијативе бити вјечно рјешење. Требало би да се нађе ефикаснији начин. Прво треба промијенити свијест. Често стичем утисак код Срба да они себе доживљавају као грађане другог реда, да не смију затражити иста права као остали грађани ове земље. То их наводи да се занимају искључиво за друштвена дешавања у Србији и Републици Српској, што зна отићи тако далеко да их више занима ко је чију краву украо у селу него да знају ко је аустријски канцелар.

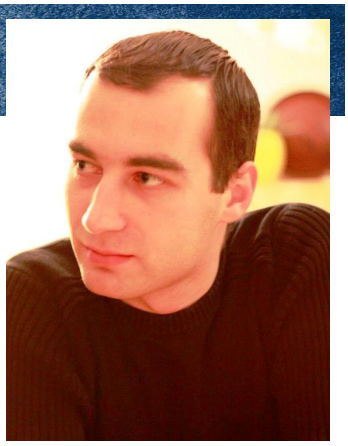
Дакле, треба да будемо довољно самопоуздани и да схватимо да ми, као Срби у дијаспори, имамо право да формулишемо своје захтјеве и да реализујемо своје интересе, као и сви други. Нико нам на примјер не брани да од Аустрије затражимо да

побољша односне, односно, да преузме позитиван став према Србији и Републици Српској. На унутардржавном плану можемо се залагати да се институционално очувају српски језик, традиција и култура. Или да се страдања и геноцид над Србима у 20. вијеку не забораве (види иницијативе „СПОЈИ“ и СПКД „Просвјета - Аустрија“ у вези са Дианом Будисављевић, Аустријанке која је спасила више од 12.000 српске дјеце из усташких логора у Другом свјетском рату).

Положај српске заједнице неће се преко ноћи побољшати. Пошто живимо у једној демократској земљи биће неминовно да се нађу партнери у владајућим структурама који ће подржати интересе Срба у Аустрији. Свакако би лакше било ако би и ти партнери такође били српског поријекла. Од великога значаја би било да имамо новинаре, научнике, књижевнике, привреднике и политичаре који потичу из наше средине. Зато би циљ, сваког од нас који жели најбоље својој заједници односно народу, требало бити што боље повезивање и што боља интеграција у аустријско друштво.

СРБИ У АУСТРИЈИ – НИ НА НЕБУ НИ НА ЗЕМЉИ

Пише: Жељко Малешевић ВА МА, политиколог из Линца

Интеграција је тема која већ дужи низ година доминира политичко-друштвеним дискусијама у Аустрији, пре свега питањима да ли је интеграција могућа, на који начин и где су грешке? Прва грешка коју је Аустрија начинила била је полазна основа приликом довођења првих „гастарбајтера“ из бивше Југославије и Турске. Аустријска влада је полазила од тога да ће страни радници да остану овде пар година и након тога се врате у своје матичне земље. Сходно томе није уопште постојала интеграциона стратегија односно „гастарбајтерима“ је било онемогућено да уче немачки језик, да изнајмљују или купују некретнине и да уживају социјална примања равноправно као аутотхоно становништво. На овај начин Република Аустрија је у потпуности пропустила прве кораке који би могли да воде ка једној бољој интеграцији странаца у Аустрији. Други проблем је свакако да и када је покренута стратегија интеграције, она је покренута на један погрешан начин тј. само у једном смеру. Интеграција значи прилагођавање странаца аустријском друштву. Међутим изостао је други неопходни корак, инклудација, а инклудација значи прихватање странаца са свим њиховим особеностима као део аустријског друштва након што се они успешно интегришу. Овај проблем је до данас остао нерешен и нажалост не назире се могућност решавања, чак напротив супротности и друштвени конфликти у Аустрији су у порасту, те актуелни модел интеграције дефинитивно можемо да прогласимо као промашен и неостварив. Где су у целој овој причи Срби?

Срби у Аустрији

Историја Срба у Аустрији дуга је неколико векова. Историјски гледано Срби су саставни део Аустрије још од касног 16. века, те у том контексту и народ који се историјски уградио у темеље Републике Аустрије као наследнице некадашњег аустријског царства. Односи Срба и Аустрије били су добри све до 20. века и кулминације непријатељства у Првом светском рату. Од тог тренутка међу Србима влада уверење да је Аустрија непријатељска земља и то уверење траје до данас. С тим уверењем су прве генерације гастарбајтера али и избеглица деведесетих година прошлог века дошле у Аустрију и самим тим изоловали себе од друштвено-политичких процеса. Наравно ни Аустрија није показала интерес да мигранте укључи у друштвено-политичке процесе, али мора се рећи да када смо за такво стање понајвише сами криви. Разна српска удружења формирана почетком деведесетих година у Аустрији у фокус свог рада ста-

вили су спортска и фолклорна дружења, уопште не показујући жељу да узму озбиљније учешће у аустријском друштву. Потпуно другачија прича је код хрватских, турских и муслиманских (бошњачких) удружења која су врло активно и упорно радила на томе да постану део политичком и друштвеног система у Аустрији и то је данас и те како видиљиво. У сваком већем аустријском граду наћи ћете припаднике горе наведених народа на некој од извршних позиција, док Србе нећете наћи скоро нигде. Наравно да је аустријска политика била далеко боља према овим народима него према Србима али опет се морамо запитати да ли је баш она толико непријатељска према нама, колико смо ми незаинтересовани да узмемо учешће у друштвеном животу Аустрије у његовом пуном обиму.

Република Аустрија дозволила је још седамдесетих година прошлог века да се отварају културна друштва мигранта јер је сматрала да је неопходно да странци имају свој кутак у Аустрији. Наши земљаци, који су долазили из СФРЈ као „гастарбајтери", од стране комунистичког режима у земљи усмеравани су ка Социјалистичкој партији Аустрије (СПА/SPÖ) јер је КПЈ сматрала да је тако најбоље, да би се спречило евентуално „идеолошко скретање" грађана СФРЈ у иностранству. Сходно томе своро сва културна удружења допала су под идеолошки утицај аустријских социјалиста и тако је остало до данас. Иако су се у међувремену и аустријски социјалисти одрекли свог политичког модела и прихватили капитализам, а себе транформисали у социјалдемократе, Срби су већином и данас остали склони веровању да управо СПА штити њихове интересе, јер се раније подразумевало да је СПА странка радника, а управо у ову групу спада огромна већина Срба у Аустрији. Не треба заборавити да је управо СПА била странка која је начинила модел сарадње државе и мигранта искључиво преко удружења мигранта, па смо данас дошли у позицију да сви они Срби који нису део некаквог српског удружења у Аустрији немају никакву правну основу да преговарају са градским/покрајинским/државним институцијама у Аустрији. Ако узмемо у обзир да се већина наших удружења налази под политичким монополом СПА, јасно је да је на овај начин СПА себи осигурао законску позадину да се представи као представник мигранта, а са друге стране изоловао већину Срба у Аустрији јер као што је опште познато само мањи део „аустријских" Срба је стварно активни члан неког српског удружења. Сам „Савез Срба у Аустрији" који је као кровна српска организација требао да води интереса о српским интересима овде, претворио се у организацију која два до три пута годишње организује фолклорне и спортске манифестације под покровитељством Радничке коморе или Радничког синдиката (обе интермедијарне организације под апсолутном доминацијом СПА) и који се у јавности практично огласи само када треба да позове Србе да гласају за СПА, док од стране савеза до сада ништа није учињено по питању српског језика и заштите српских интереса у Аустрији. Крајње је критичан и однос појединих удружења према СПЦ где се примећује једна комунистичко-социјалистичка линија односа ка цркви и православљу, што је вероватно заоставштина „југословенских времена". СПА је према Србима водио једну врсту политике „хлеба и игара", финансирајући разна спортска и фолклорна дружења Срба, али истовремено водећи рачуна да Срби не траже никакве политичке или друге функције. Свакако да је овоме допринео и мит који постоји код многих Срба да ће они да раде овде до пензије и да се потом врате у отаџбину. То је свакако једна могућност која важи за старије генерације Срба у Аустрији, али је та могућност за млађе генерације потпуно искључена, како из економских, тако и из културолошких разлога. Овакво размишљање, као и сарадња са СПА која је оваква размишљања управо подржавала довела су до тога да огроман део српског народа у Аустрији не показује апсолутно никакав интерес за политичко-друштвене процесе у Аустрији, иако добар део наших земљака већ одавно има и аустријске пасоше тј. држављани су Аустрије. У главама већине главни град је још увек Београд, а помно се прате дешавања у Београду и Бања Луци, потпуно заборављајући да се све битне одлуке које се тичу нашег приватног живота, као и наших националних позиција у Аустрији доносе у Бечу. А каква је ситуација заправо? Ситуације је таква да наше матице Србија и Република Српска немају ни институционалну ни економску моћ да се баве Србима у дијаспори, те сходно томе Срби у дијаспори морају да потраже остваривање својих права и заштите својих интереса у оним земљама где живе. Срби у Аустрији спадају дефинитивно у ред најбоље интегрисаних нација. Разлог томе је свакако наше европско порекло у културолошком, регионалном и религиозном смислу, по чему смо блиски Аустријанцима и осим језичке баријере немамо друге непремостиве разлике. На тај начин смо се свакако јако добро уклопили у аустријско друштво и релативно смо добро и прихваћени у односу на неке друге нације који осим језичке баријере имају и религиозну и културолошку баријеру па су мање-више изловани што је довело до стварања паралелног друштва, а у градовима и до стварања гето-насеља.

Конкретни проблеми (три тренутно горућа) Срба у Аустрији су пре свега следећи:

1. Српској деци је забрањено да у школи као матерњи језик изуча-

вају српски, а као компромисно решење наметнут им је БХС тј. бошњачко-хрватско-српски. Овај непостојећи и вештачки језик постоји само у Аустрији, а осим што нашој деци одузима право да изучавају српски, доводи до тога да нашој деци матерњи језик предају хрватски или бошњачки наставници из уџбеника штампаних у Загребу или Сарајеву. И ово „соломонско“ решење је изашло из кућне радионице СПА (у сарадњи са ÖVP) и требало је да задовољи сва три народа, али нажалост оно је могло да задовољи само оне народе који до 1992. године нису ни имали свој матерњи језик па су као такви били спремин да прихвате било који, само да се не зове српски. Нажалост до сада је јако мало српских удружења поставило питање аустријским властима како је могуће да турска деца уче турски, курдска деца уче курдски (и то имају право да бирају између две варијанте), а српска деца не могу да уче српски.

2. Статистички попис миграната у Аустрији и данас се врши на основу држављанства уместо да се врши на основу матерњег језика. Попис који се врши по критеријима држављанства доводи до тога да сви Срби са територије РС (БиХ) или Хрватске буду пописани као Босанци (у даљем случају као муслимани) и Хрвати. Ни по овом питању ни Савез Срба ни друге организације нису урадиле ништа. Ако је покушаја и било то је су били покушаји усамљених организације или појединаца, који би након тога аутоматски од стране организација блиских СПА били означени као српски националисти, шовинисти и сл.

3. Изузетно мало учешће Срба у друштвено-политичком систему Аустрије. То се огледа пре свега у јако ниској излазности на изборима и слабој (практично никаквој) заступљености (у односу на бројчано стање) у аустријским институцијама, организацијама и странкама.

Набројани су неки проблеми и недостатци али морамо се запитати да ли постоје и решења? Свакако да постоје али нису лака. Неопходно је прво да наша удружења изађу из монопола СПА и да прошире свој дијалог на све политичке опције у Аустрији, водећи рачуна о нашим националним и грађанским правима и потребама, али и о интересима наших матица, јер је неморално подржавати оне политичке опције које би у Аустрији подржале неке наше захтеве, а истовремено водиле једну антисрпску политику према Србији и РС (као што је то био случај деведесетих година прошлог века). Даље, неопходно је да се покуша образовати један Савет аустријских Срба који би у сарадњи са СПЦ формулисао основне захтеве Срба у Аустрији ка државним властима. Не треба се заносити идејама попут статуса националне мањине јер такве идеје нису ни правно и уставно остваривe, али постоји сијасет других могућност и потреба српског народа у Аустрији:

1. Очување српског језика, писма, културе и православне вере у складу са законима Републике Аустрије.
2. Статистички попис миграната према матерњем језику а не по држављанству.
3. Већа заступљеност Срба у државним, покрајинским и градским институцијама.
4. Активна сарадња српске заједнице и наше православне цркве ради јачања положаја СПЦ у Аустрији.
5. Очување српског историјског наслеђа у Аустрији. Под тим подразумевамо пре свега многа војничка гробља на којима почива на хиљаде српских војника. Ми као њихови потомци дужни смо да поведемо рачуна о томе, а наш активизам пренео би се и на институције Републике Аустрије јер је и до сада Аустрија била та која је водила рачуна да гробови наших војника не падну у заборав.
6. Формирање комисија и друштава која би се бавила изучавањем српског историјског наслеђа на територији Аустрије и некадашњих крунских земаља, те научно аргументовање историјске повезаности Срба и Аустрије јер Срби су били ти који су заједно са Хрватима и Пољацима бранили Беч од турских освајача, а данас су по заслугама за аустријску државу стављени у исту категорију са Турцима тј. наше заслуге не спомиње нико. Мора се указати да је управо из Беча потекла српска културна и језичка реформа Вука Караџића, да је „Горски Вијенац“ стваран и у Бечу, да су српски сликари, песници и научници уградили себе и научне и културне темеље Аустрије.

Ово су само неки од наших потреба у Аустрији, чија остваривост сада изгледа као научна фантастика, али мукотрпним радом и залагањем могуће је остварити бар део горе наведеног. Да би ово спровели потребно је да коначно као заједница почнемо да се понашамо као одговорни грађани (без обзира да ли имамо држављанство или не) и да у складу са тим водимо рачуна о нашим националним, али и о интересима Републике Аустрије и аутотхоног становништва. Пре свега неопходно је да „Аустријанци“ српског порекла коначно почну у већем броју да излазе на изборе и да се на тај начин аустријским странкама представе као битно гласачко тело. Након тога ће и саме странке почети другачије да нас гледају и да се у борби за «српске гласове» отворе и покажу спремност да испуне неке од горе наведених тачака, а чије је испуњавање неопходно да би успешно сачували свој идентитет у његовом пуном обиму.

ЕВРОПСКИ ДУХ СРПСКЕ КУЛТУРЕ – СЛИКАРСТВО

Пише: Стеван Мартиновић,
Српски академски круг

Српско средњовековно сликарство особено је до те мере да су поједини научници говорили о „стилу Немањића“, као временској и стилској одредници.

Она је еклектична, склона сублимацији бројних утицаја на једном примеру, али и особена, аутентична. Српско сликарство овог периода, међутим, више одише оригиналношћу него било која друга грана уметности. Бројна ремек-дела европске уметности и данас се могу видети на зидовима задужбина српских средњовековних краљева. Међу њима, на пиједесталу европске и светске баштине 13. века, готово усамљено стоји сликарство задужбине краља Уроша I, манастира Сопоћани.

Иако бројни прегледи средњовековне уметности говоре о декаденцији византијског сликарства након 1204. године (заузимање и пљачкање Цариграда од стране Латина и оснивање Латинског царства), примери у областима које слове за византијске провинције говоре супротно. Краљевина Србија је у то време била богата и слободна земља, у економској експанзији захваљујући развијеном рударству. За све надарене уметнике који у том периоду губе посао у Латинском царству ово су биле важне чињенице. Они долазе у Србију и осликавају, између осталог, и манастир Сопоћане.

Композиција Рођење Христово

Сликарство Сопоћана одише класицизмом, стилским синонимом за античку уметност. Идеали лепоте грчке и римске уметности биле су веома цењени и на Истоку и на Западу. У средњем веку је било много покушаја подражавања и обнављања уметности класичних форми. Професор Светозар Радојчић, један од највећих ауторитета међу историчарима средњовековне уметности, за фреске Сопоћана каже:

Лепи, озбиљни, атлетски развијени народ сопоћанских фресака живи својим животом неких одабраних становника хришћанског Олимпа.

Композиција Рођење Христово, детаљ (Поклоњење мудраца)

Античко у сопоћанском сликарству он препознаје на многим местима па је склон да закључи како „све то издалека подсећа на коректну уметности римских рељефа“. Када се та уметност надогради, када добије хришћанску конотацију, она постаје ремек-дело. Зато се композиција на западу цркве, Богородичино Успење, сматра се за „најграндиозније дело сликарства уопште“. О сликарству Сопоћана се у суперлативима говори након више од седам векова. Тешко је и замислити како је оно изгледало уз сво злато које је чинило позадину сцена, уз украсе, орнаменте и детаље. Све то је збрисао зуб времена или мач и рука пљачкаша.

Композиција Успење Богородице

Читаво српско средњовековно сликарство особено је до те мере да су поједини научници говорили о „стилу Немањића“, као временској и стилској одредници. У Италији ће вам говорити о Ђоту и хвалити се Микеланђеловом Сикстинском капелом. У Србији, међутим, мало ко ће туристу упутути на Сопоћане, бисер достојан поређења са делима италијанских мајстора. Он већ седам векова стоји недалеко од извора реке Рашке, у самом срцу некадашње краљевине.

ИСТОРИЈА

ГОРАНЦИ, ДОБРИ ЉУДИ СА ШАР-ПЛАНИНЕ (ПРВИ ДЕО)

Пише: Јован Алексић, студент мастер студија историје на Филозофском факултету у Косовској Митровици, Српски академски круг

У живописном окружењу, које као да је неки уметник кичицом стварао, покрај пространих ливада и бистрих потока, на падинама Шар-планине живи један мали вредни народ. Познат је по својој умешности, посебно када је у питању занатство. Из овог краја порекло воде многи знаменити људи који су својом делатношћу задужили нашу земљу. Поменимо само Малића и Мехмеда Пеливановића, Пајазита Помака, Фахрудина Јусуфија, Миралема Сулејманија... То су Горанци. Ово је прича о њима, њиховом крају, култури и идентитету. Вечитој борби за опстанак.

Кад се каже „Ђурђевдан“, највећи број људи одмах помисли на велики празник, крсно име многих Срба. Други пак помисле на чувени хит „Бијелог дугмета“. Ретко коме падну на памет Горанци, људи којима је ово највећи празник. За њих сте сигурно чули! Ко су они...? Ко су људи који знају тајну спремања најукуснијег бурека којег можете пробати? Зашто својим радњама најчешће дају имена попут „Пеливан“ или „Шар“...? Колико их има, где живе, чиме се баве? Каква је њихова историја, језик, култура...? Зашто мало ко брине о њима? Покушаћемо да одговоримо на ова питања кроз скромни чланак који се налази пред вама.

Гора

Горанци су етничка заједница специфичног идентитета чија се постојбина налази на тромеђи данашње Србије, Албаније и БЈР Македоније. Њихово порекло везано је за старе српске насеобине на простору Шар-планине, која се за време средњовековне српске државе налазила у њеном средишњем делу (како је историјској науци познато, у то доба, у пределима Шар-планинских жупа – Сиринићу, Средској, Гори и Опољу, као у читавом крају између Црног Дрима и Вардара са Горњим и Доњим Пологом (данас област око града Тетова) живело је српско становништво). Због своје верности, марљивости и рада уживали су посебне привилегије од цара Душана. Након пада српских земаља под власт Османлија, међу

последњима су примили ислам, дуго одолевајући притисцима и наметима завојевача. Почетак процеса исламизације православних Горанаца датира у 16. веку и он се одвијао са мањим и већим интезитетом. Велике сеобе Срба (прва, под патријархом Арсенијем III Чарнојевићем 1690. године и друга, под патријархом Арсенијем IV Јовановићем Шакабентом 1740. године), као и укидање Пећке Патријаршије 1766. године, условили су да Горанци масовно приме муслиманску веру. Ипак, све до половине 19. века, у Гори је било православних. Последња православна хришћанка у Гори умрла је 1856. године. Звала се Божана. Она је била стрина оца Петра Костића (1852-1934), познатог српског књижевника и националног радника, ректора Призренске богословије, који је оставио вредна сведочанства о исламизацији дела своје породице, кроз чију се судбину и животни пут метафорички може описати историја српског народа у Старој Србији за време турске окупације.

Стара фотографија Горанаца

Ипак, Горанци нису заборавили своје корене. Брижљиво су чували свој језик, обичаје и културу, као и остатке православних цркава и гробаља. Познати руски дипломата, историчар, ентограф и археолог Иван Степанович Јастребов (1839-1894) је у својим записима истакао да код Горанаца, посебно старијег животног доба, још увек постоји жива свест о својим коренима.

„Када сам их питао да ли имају какве књиге, записе, листине од старога времена, где је забележено штогод о старом њиховом животу кад су били хришћани, они ми показаше на Пећ говорећи: „Тамо ћеш наћи све што се нас тиче, ако нису то однеле са собом у Стамбул грчке деспоти-ефендије [владике фанариоти, прим. аут], кад су почеле долазити у Пећ". Никада нећу заборавити жалостан изглед Горанина из Брода, који ми је те речи казивао, и ону замишљеност на лицима слушалаца, којих је било прилично са мном, кад сам их у Броду посетио."

Велику привржености Горанаца свом давнашњем пореклу можда најбоље илуструју речи Суљ-капетана, горанског хајдука на самрти 1909. године: „Нову веру нисам упамтио, стару нисам заборавио". Тако је до дан-данас, због чега врло често испаштају.

Осим поменутог Брода, Горанци насељавају још 18 места са српске стране Шар-планине: Бањка, Врањиште, Глобочица, Горња Рапча, Горњи Крстац, Диканце, Доња Рапча, Доњи Крстац, Драгаш, Зли Поток, Крушево, Кукуљане, Лештане, Љубовиште, Млике, Орћуша, Радеша и Рестелица. У Албанији постоји девет горанских села: Борје, Запод, Кошариште, Оргоста, Орешек, Орчикле, Пакиша, Црнолево и Шиштавец, а у БЈР Македонији два – Урвич и Јеловјане. На овом простору данас живи од 7.000 до 10.000 Горанаца, а у Србији и расејању укупно око 60.000. Свој језик називају нашинским (нашенским) или горанским говором, који је најближи савременом српском (призренско-тимочки дијалект) или староштокавском српском језику, са извесним специфичностима, локализмима, турцизмима и архаизмима. У Србији користе ћирилично а у Албанији латинично писмо. Приметан је утицај цинцарских, влашких и јурућких етно-културних елемената на развој њиховог идентитета. Захваљујући географској изолованости, неразвијеним саобраћајним комуникацијама и касном примању ислама, успели су да избегну процесу арбанашења (албанизацији) коме су били подвргнути многи крајеви у Старој Србији.

Као сви други муслимани, и Горанци празнују Рамазан и Курбан-бајрам. Обележавају и Ашуре, као и Дељење, када се за покој душе преминулих дели алва.

У исламској традицији Горанаца посебно место заузима сунет – обред увођења дечака у исламску веру. Обичај сунећења се радосно прославља са породицом, рођацима и одабраним гостима.

Горанци обележавају Дан пролећа (Ден пролеќен), првог пролећног календарског дана, шетњом младића и девојака по ливадама, пропланцима и шумама, као и Бабин ден, који се слави око Богојављења, када момци из центра села штаповима терају лутку направљену од окрњеног клипа кукуруза коју називају Гуђа до реке, где је бацају, уз повике „Зима да не се врати"! Четвртак је дан у недељи који се код Горанаца највише поштује. У народном говору познат је као „добар ден", једини нерадни дан код Горанаца.

Осим исламске и народне обредне праксе, Горанци поштују и своју некадашњу, хришћанску. За Божић кувају кукуруз и деле комшијама. Улазна врата ките храстовим гранчицама. Жене месе божићни колач у који стављају метални новчић. Онај од укућана који добије парче колача са новчићем сматра се да ће бити срећан целе године. Видовдан је такође значајан део горанске традиције. У нашинском језику постоји изрека „Ће виђиме на Видоф ден", која има два контекста. По једном означава Судњи дан (по словенском богу Виду), када ће се свима судити за добро и зло учињено у животу, а по другом са идејом косовског завета (по коме се на Видовдан види ко је какав, ко је ко, „ко је вјера, а ко невјера").

ПРАВОСЛАВЉЕ

ЗАДУШНИЦЕ – МОЛИТВЕНО СЕЋАЊЕ НА УПОКОЈЕНЕ

Извор: Поуке.орг

Задушнице су дан кад се сећамо наших покојника, и за њихове душе се молимо. Задушнице су дан за душе преминулих. Наша Црква је прописала посебне дане, Задушнице, и то четири пута годишње, када се посебно молимо за покој душа у Господу уснулих. Зимске задушнице су у суботу, пред Месне покладе, у суботу пред Духове су летње задушнице, михољске су у суботу пред Михољдан, а јесење, митровске задушнице у суботу пред Митровдан. Тог дана се посећују и уређују гробови наших драгих, обавља се парастос или помен, осветљује се жито, свештеник прекађује и прелива вином гроб, пале се свеће за покој душа, а ако су нам сродници сахрањени далеко и није могуће отићи на гробље, онда се у цркви служи помен.

Најважнији помен за преминуле је Проскомидија која се служи на свакој Светој Литургији. За Проскомидију је потребно пет хлепчића (просфора). Просфора значи принос, према обичају из најранијих дана хришћанства, када су хришћани доносили (приносили) хлеб и вино за службу. Свака просфора има на горњој страни квадратни печат са крстом и словима: ИС ХС НИ КА, што на грчком значи - Исус Христос побеђује. Просфоре се користе по строго утврђеном канонском реду и честице из сваке од њих имају посебно место и намену. За спомен преминулих хришћана, када се њихова имена помињу пред Богом Живим и Царством Небеским, ваде се честице из пете просфоре. Тим литургијским помињањем: „У склопу Свете Тајне Евхаристије - Тајне спасења света, преминулима се опраштају греси“. Зато је најважније давати имена покојника, да се помињу у цркви.

Поред ових помињања и молитава за преминуле, Црква је установила посебне дане кад се сећамо наших драгих покојника и обилазимо њихове гробове.

Задушнице су дан за душе преминулих. Увек падају у суботу, јер је то и иначе, у току читаве године, дан кад се сећамо преминулих. На гробље и у цркву се носи кувано жито - кољиво. Жито нас симболично подсећа на Христове речи да зрно тек кад умре род доноси, и то не у земном мраку, него у светлости сунца. Жито је симбол смртног тела и бесмртне душе у светлости Царства небеског.

Црно вино, којим свештеник прелива жито, означава Божје милосрђе којим се залечују ране греха.

Свећа је символ светлости Христове. Он је рекао: „Ја сам светлост свету.“ Та светлост треба да нас подсети на светлост којом Христос обасјава душе преминулих. Свећа је малена жртва Богу, који се за нас жртвовао.

Даће и подушја се не дају да се „нахрани“ покојник, односно, да душа његова „једе“, него да се сиротиња нахрани и у молитвама помене покојника.

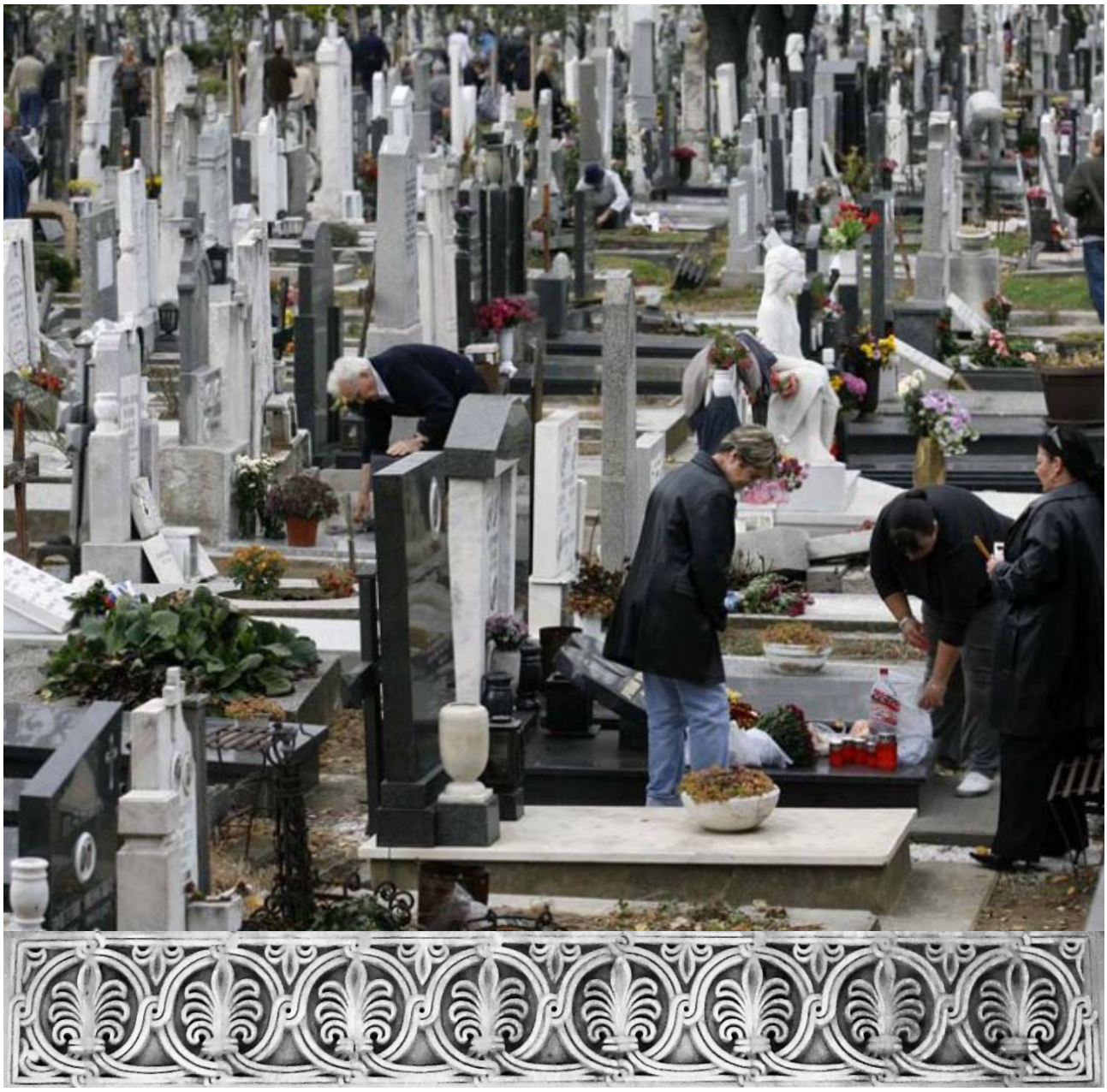
Наш Патријарх стално говори, саветује и упозорава да даће никако не смеју да буду гозбе са много скупоцених јела и пића. Уместо на нехришћанске гозбе, новац треба да се употреби у племените сврхе и то према могућностима. Колико ко може, треба да помогне некој сиромашној породици, избеглицама, болеснима или сирочади. Патријарх даље каже: „Није ли боље и племенитије свима да поступамо хришћански, него да, угледајући се на неразумне поступке појединаца, преступамо заповести своје Цркве - заповести којих су се наши преци свето држали.“

На дан задушница се иде у цркву, где се служи Света Литургија и парастос на којем свештеник вином прелива жито, после службе се иде до гробова покојника. Тамо се пале свеће, а свештеник обави кратки обред и окади гробове.

Ако су наши покојници сахрањени далеко и није могуће отићи на гробље, увек може да се оде у цркву, где се одслужи помен, а Господ види и зна.

На задушнице се дели милостиња. Како на гробљима тада има највише просјака, треба сваком уделити по неки прилог, јер је боље поћи са благословом, него да иза леђа просјаци проклињу.

Постоји још један вид милостиње који је код нас заборављен: духовна милостиња. Духовна милостиња је поклањање духовних књига.

VERNETZEN

ARNAUD GOUILLON STELLTE SEIN BUCH IN INNSBRUCK VOR

Autor: Serbisch Orthodoxer Jugendverein Innsbruck – SPOJI

Die Vorstellung des Buches „All meine Wege führen nach Serbien“, dessen Autor der junge französische Menschenrechtler mit serbischem Pass, Arnaud Gouillon, ist, fand am Samstag, dem 30. Mai 2015, in Innsbruck in Organisation des Serbisch Orthodoxen Jugendvereins Innsbruck (SPOJI) statt.

Den Literaturabend in den Räumen des Cafés Katzung in der Altstadt Innsbrucks eröffneten Stefan Andrić, Vizepräsident, und Vladimir Vlajić, einer der neun Gründer von SPOJI.

Stefan Andrić begrüßte in einer kurzen Einführung alle anwesenden Gäste, dankte ihnen für das Erscheinen und verdeutlichte, dass wir niemals das serbische Volk im Kosovo und Metochien vergessen werden, welches unter denkbar schwierigen Umständen lebt. Vladimir Vlajić erklärte allen Anwesenden, die wichtigste Nachricht für diesen Anlass sei die Verbreitung einer positiven Stimmung in unserem Volk, eine positive Darstellung Serbiens und des serbischen Volkes in der Welt sowie eine geregelte Hilfe für das serbische Volk im Kosovo und Metochien, welches das einzige christliche Volk im Europa des 21. Jahrhunderts ist, das von fast allen vernachlässigt wurde und ohne Freiheit in einer tagtäglichen Ungewissheit lebt.

Natürlich verdeutlichte er auch, es sei nicht richtig, dass „alle gegen uns sind“, wie unser Volk oft meint, aber dass es eben auch Beispiele wie Arnaud Gouillon gibt, der mit seiner humanitären Hilfsorganisation „Solidarité Kosovo“ regelmäßig dem serbischen Volk in der südlichen serbischen Provinz hilft, fließend serbisch spricht und mit seiner Frau Ivana nach Serbien zog. Sie erklärten, nicht alles sei schwarz-weiß und auf der Erde können wir viele Freunde haben, insofern wir ihnen Serbien und unser Volk von der besten Seite zeigen.

Von SPOJI wurde erwähnt, unser Volk sollte in der gesamten Diaspora seine Lage nutzen, damit es mit Beispielen im persönlichen Umfeld das positive Bild unseres Volkes und die positive Stimmung bei unserer Jugend und den Kleinsten weckt, sowie dass wir uns bemühen sollten, auf unseren Gebieten die Besten zu werden, ungeachtet dessen, ob dies in der Schule, an der Universität, auf Arbeit oder im Sport ist, und dass wir auf bestmögliche Art und Weise sowohl uns selbst als auch zugleich unser Volk im Allgemeinen vorstellen sollten.

Danach stellte Arnaud Gouillon sein Buch vor und erzählte, warum er dieses schrieb, in welchem er erklärt, wie er begann, sich mit dem Schicksal der Serben zu verbinden und welche die beste Möglichkeit sei, allen Lesern seine zehnjährige Arbeit in den serbischen Enklaven in Kosovo und Metochien und Gründe seines Engagements näher zu bringen, sowie warum er nach Serbien kam, um dort zu leben.

Er sagte, es gebe oft die Möglichkeit, darüber zu sprechen, was er von seinen Freunden aus Frankreich als Hilfe für die Leute mitbrachte, aber selten

Stefan Andrić, stellvertretender Präsident von SPOJI, während der Eröffnung des Abends

Vladimir Vlajić, einer der Gründer von SPOJI, während der Eröffnung des Abends

bestehe die Möglichkeit zu sagen, was ihm die Serben alles gegeben haben. Im Buch spricht er auch darüber, wie die Serben sein Leben verändert haben. Bei der Hilfe für die Serben habe er gelernt, das alles ein Geben und Nehmen ist, sowie dass es nicht nur bei Männern jeglichen Mutes bedarf, sondern vielmehr bei Frauen, die in den serbischen Enklaven Kinder zur Welt bringen, sie erziehen und an ihre Zukunft glauben. Er meint, gerade dieser feste Glaube sei es, der das serbische Volk in Kosovo und Metochien erhält.

Arnaud Gouillon erzählte allen Anwesenden noch eine Anekdote aus seinen Reisen im Kosovo und Metochien: Eines Abends, vor einigen Jahren in einer Enklave in Metochien nach einem ganzen Tag des Verteilens von Hilfsgütern, blieben sie verschneit stecken und hatten noch 40km Weg vor sich. Dennoch wollten die Einheimischen des Dorfes sie nicht unter solchen Umständen weiterziehen lassen und beherbergten sie in ihren Häusern. Die Familie, bei der Arnaud Gouillon unterkam, bot ihm nur das Beste an, was sie hatten – geräuchertes Fleisch, Kajmak und die älteste Flasche Šljivovica. Er war sich dessen bewusst, dass diesen bescheidenen Leuten, dieses Abendessen das sie ihm anboten, morgen fehlen würde, aber als er der Gastgeberin sagte, er habe genug gegessen und dass si es nötiger hätten, erklärte sie ihm etwas, das ihm ermöglichte zu verstehen, was der wahre Sinn des Gebens ist: „Wenn du nicht von deinem Munde trennst, dann gibst du auch nicht wirklich."

Des Weiteren stellte er fest, dass sein neues Buch ein weiterer kleiner Beitrag für die französisch-serbischen Beziehungen sei und dass er darin nicht das Recht habe zu urteilen oder zu schmeicheln, sondern vielmehr einfach darzulegen, wie ein junger Franzose des 21. Jahrhunderts auf ein längst befreundetes Volk blickt – und so hat er sich neben seiner humanitären Arbeit gewünscht, von selbigem ebenso betrachtet zu werden.

Am Ende der Buchvorstellung gab er noch zu denken: Zumal junge Leute heutzutage in die Versuchung geraten alles aufzugeben und oft denken wir, dass die Welt nur von oben bestimmt wird, wo große Entscheidungen getroffen werden, und eben nicht von unten, wo wir gewöhnlichen Bürger wirken können. Heute könne jeder, insofern er dies wolle, einer derjenigen sein, die die Welt verändern – erforderlich hierfür sei nur ein wenig Überzeugung und Hartnäckigkeit, dass sich die Dinge erst einmal in Gang setzen – vielleicht können wir die Welt nicht verändern, aber wir können sie zumindest ein kleines bisschen besser machen.

Nach Arnaud Gouillons Vortrag hatten alle Anwesenden die Möglichkeit dem Autor Fragen zu stellen, woraus sich eine sehr interessante Diskussion entwickelte, nach welcher schließlich das Buch „All meine Wege führen nach Serbien" gekauft werden konnte. Dieses signierte Arnaud natürlich sehr gern bei einem netten Gespräch mit den Anwesenden.

An diesem Abend wurden 452,00 Euro für humanitäre Zwecke gesammelt, die für die Hilfe benachteiligter serbischer kinderreicher Familien in Kosovo und Metochien in Hinblick auf die nächste Aktion von SPOJI bestimmt sind.

Der Serbisch Orthodoxe Jugendverein Innsbruck (SPOJI) dankt noch einmal allen Freunden, Unterstützern, Spendern, Mitgliedern und interessierten Gästen, die aus Wien, Linz und verschiedenen Regionen in Tirol angereist sind, um mit ihrer Anwesenheit diesen Buchabend zu bereichern und mit ihren Spenden einen Beitrag zur Hilfe für das serbische Volk im Kosovo und Metochien zu leisten. Ebenfalls möchten wir unserem Freund Arnauld Gouillon für die aufgewendete Zeit und für die Annahme der Einladung zu einer Vorstellung seines Buches in Innsbruck danken.

VERBUNDEN SIND WIR STÄRKER!

„BC SPOJI“ GEWANN GOLD FÜR TIROL

Autor: Serbisch Orthodoxer Jugendverein Innsbruck – SPOJI

Vladimir Vlajić, Radoje Lacmanović, Danijel Bogeljić, Lisandro Nowakowski und Filip Vlajić

Die Basketballer des Serbisch Orthodoxen Jugendvereins Innsbruck (SPOJI) nahmen am Samstag, dem 27. Juni 2015, zum dritten Mal in Folge im Namen des Dachverbandes der Serben in Tirol an den Sportspielen der Serben Österreichs teil – in diesem Fall an der 36. Ausgabe dieser Miniolympiade die dieses Jahr in Salzburg organisiert wurde.

Dieses Jahr nahm der „BC SPOJI“ unter dem Namen „Tirol 2“ für den Dachverband der Serben in Tirol teil und gewann diesmal, beim dritten Versuch, Gold, nachdem 2013 in Feldkirch der zweite Platz und im vergangenen Jahr 2014 in Innsbruck der vierte Platz erreichte wurde.

Die Basketballer des „BC SPOJI“ platzierten sich ins Halbfinale indem sie den Serbischen Verein „Vuk S. Karadžić“ aus Triest, den Serbischen Klub „Vidovdan“ aus Linz und den Dachverband der serbischen Vereine aus der Steiermark besiegten, während sie in der allerersten Begegnung der Gruppenphase gegen den Kulturverein „Opanak“ aus Salzburg verloren haben.

Nachdem im Halbfinale die Kultur- und Sportgemeinschaft der Serben Salzburgs bezwungen wurde, kam es im Finale zu noch einer Begegnung mit dem KV „Opanak“ aus Salzburg.

Das war ein richtiges Finale in dem sich beide Teams ständig in der Führung abwechselten, wobei am Ende der „BC SPOJI“ unter dem Namen „Tirol 2“

Das Siegerteam mit dem Siegerpokal der für Tirol gewonnen wurde

mit 16:14 den Sieg mit nach Hause nahm. Es ist interessant anzumerken, dass im Finale 2013 in Feldkirch ebenfalls diese beiden Teams aufeinander trafen und damals der KV „Opanak“ gewann. Somit ist der diesjährige Sieg für die Basketballer aus Tirol umso schöner, da im Finale der Hausherr aus Salzburg bezwungen wurde.

Der Dachverband der Serben in Tirol wurde in der Kategorie Streetball durch noch eine Mannschaft, unter dem Namen „Tirol 1“, vertreten, die aus jungen Sportlern aus Fügen zusammengestellt wurde. Obwohl sie leider bereits in der Gruppenphase ausgeschieden sind unterstützten sie unsere Siegermannschaft tatkräftig, vor allem im Finale als sie uns mit ganzem Herzen von den Zuschauerrängen anfeuerten.

Für den „BC SPOJI“ / „Tirol 2“ spielten: Radoje Lacmanović, Filip Vlajić, Lisandro Nowakowski, Danijel Bogeljić und Vladimir Vlajić.

RADIO-TELEVISION SERBIENS DREHT ZU DIANA BUDISAVLJEVIĆ-OBEXER IN INNSBRUCK

Autor: Serbisch Orthodoxer Jugendverein Innsbruck – SPOJI

Am Samstag, dem 18. Juli 2015, war ein Filmteam der Radio-Television Serbiens (RTS) zu Gast in Innsbruck. Grund des Besuchs waren Dreharbeiten für eine Episode der Dokumantersendung „Kvadratura kruga“ (Flächeninhalt des Kreises) (1,2 Mio. Zuschauer am Balkan) des Autors Branko Stanković in der es um das tragische Schicksal des serbischen Volkes in den Todeslagern der Ustascha während des Zweiten Weltkriegs gehen wird.

Der Autor der Sendung „Kvadratura kruga“, Branko Stanković (i.d. Mitte), mit seinem Filmteam und den Gastgebern in Innsbruck

Teile der Episode die in Innsbruck aufgenommen wurden beschäftigen sich mit der Hilfsaktion von Diana Budisavljević (geborene Obexer), einer geborenen Innsbruckerin, die während des Zweiten Weltkriegs zusammen mit ihren Helferinnen und Helfern tausende serbischer Kinder rettete.

Über sie sprachen Mag. Gerhard Fritz, amtsführender Stadtrat Innsbrucks, Mag. Alexander Legniti, Referatsleiter der städtischen Friedhöfe Innsbrucks und Vladimir Vlajić, einer der Gründer und aktueller Finanzvorstand des Serbisch Orthodoxen Jugendvereins Innsbrucks - SPOJI.

VERBUNDEN SIND WIR STÄRKER!

SPOJI ÜBERBRINGT DEM SERBISCHEN VOLK DIE 14. HILFE IN KOSOVO UND METOCHIEN

Autor: Serbisch Orthodoxer Jugendverein Innsbruck – SPOJI

Mitglieder und Freunde von SPOJI vor dem Kloster Gračanica

Am Samstag und Sonntag, dem 15. und 16. August 2015, besuchte der Serbisch Orthodoxe Jugendverein Innsbruck (SPOJI) im Rahmen einer neuen humanitären Aktion zur Hilfe sozial benachteiligter kinderreicher serbischer Familien Kosovo und Metochien.

Im Rahmen dieser humanitären Aktion, bei deren Vorbereitung und Durchführung uns die Organisation „Pokret Kosovski Božuri" zur Seite stand, wurde die 14. humanitäre Hilfe in Höhe von 2.580,00 Euro an insgesamt neun serbische Familien und drei serbische Schulen in den Gemeinden Klokot-Vrbovac, Gračanica und Štrpce überbracht. Für die Reise fielen Kosten von 114,00 Euro an.

Der erste Teil der diesjährigen Hilfsaktion in Kosovo und Metochien fand in der Gemeinde Klokot-Vrbovac statt, wo wir insgesamt fünf Familien helfen konnten: Familie Rajković, Radić, Đurić, Moskić und Mirković.

Zuerst besuchten wir die achtköpfige Familie Rajković aus dem Dorf Klokot: Großvater Bora (1950), Großmutter Dušanka (1953), Vater Saša (1974) und sein Bruder Dejan (1983), Mutter und Ehefrau Violeta (1983) und die Kinder Jovana, Nikola und Marija (alle 2009). Von den Familienmitgliedern ist niemand in einem festen Arbeitsverhältnis, man betreibt Landwirtschaft und bezieht ein monatliches Kindergeld von 7.000,00 Dinar (etwa 60,00 Euro).

Im Moment unseres Besuches waren der Vater der Kinder, Saša Rajković sowie Großvater Bora anwesend. Den Rajkovićs konnten wir mit dem Kauf eines mit Holz betriebenen Herdes im Wert von rund 300,00 Euro helfen.

Unser nächster Besuch galt der achtköpfigen Familie Radić, ebenfalls aus Klokot: Großvater Milivoje (1951), Großmutter Duška (1948), Vater Nebojša (1976), Mutter Ivana (1984) und die Kinder Darko und Dejan (beide 2005), Nemanja (2008) und Jovan (2012). Keines der Familienmitglieder geht einer regelmäßigen Beschäftigung nach und die Familie erhält keinerlei staatliche Unterstützung. Mutter Ivana ist krank, leidet an einer gekrümmten Wirbelsäule, die ihr das Heben schwerer Gegenstände unmöglich macht und damit Hausarbeit und Pflege der Kinder erschwert.

Für den Moment halfen wir Familie Radić mit dem Kauf einer Waschmaschine und einiger Grundnahrungsmittel im Gesamtwert von rund 300,00 Euro, um ihnen ihr schweres Leben zumindest ein wenig zu erleichtern. Das größte Problem allerdings stellt das Fehlen eines Badezimmers dar. Wasser zum Baden entnimmt die Familie noch aus dem Brunnen. Unvorstellbar, dass jemand im 21. Jahrhundert in Europa kein Badezimmer hat. Wir können uns nur versuchen vorzustellen wie es Familie Radić damit im Winter ergeht. Daher werden wir versuchen der Familie mit Unterstützung wohlgesinnter Menschen und unserer Organisation das notwendige Material für den Bau eines Badezimmers zur Verfügung zu stellen, um vor allem auch den Kindern eine grundlegende Möglichkeit zum Leben und zur Körperpflege zu geben.

Die dritte Familie, die wir in der Gemeinde Klokot-Vrbovac besuchten, war die neunköpfige Familie Djuzić aus dem Dorf Mogila: Großvater Jovan (1954), Großmutter Radmila (1958), Vater Ivica (1979), Mutter Jasmina (1982) und die Kinder Aleksandar (2001), Boban (2003), Dušan (2005), Siniša (2010) und die kleine Jelena (2012).

Leider hat kein Mitglied der Familie eine feste Arbeitsstelle, man betreibt Landwirtschaft und bezieht eine monatliche Grundsicherung in Höhe von 11.000,00 Dinar (etwa 90,00 Euro). Ivica bearbeitet gelegentlich auch andere Felder und hilft anderen Familien und Bauern auf Tagesbasis, was allerdings nicht ausreicht, um der schwierigen materiellen Situation Herr zu werden.

Den Djuzićs halfen wir mit dem Kauf eines Elektroherdes und einiger Grundnahrungsmittel im Gesamtwert von rund 300,00 Euro.

Weiterhin besuchten wir die fünfköpfige Familie Moskić aus Klokot: Vater Siniša (1968), Mutter Aleksandra (1979) und die Kinder Dragana (2003), Dragan (2005) und Nikola (2009).

Auch in der Familie Moskić hat keines

Die ausgehändigte Hilfe für Familie Rajković

der Familienmitglieder einen festen Arbeitsplatz. Man betreibt Landwirtschaft zur Selbstversorgung und bezieht eine monatliche Sozialhilfe in Höhe von 7.000,00 Dinar (etwa 60,00 Euro) sowie ein monatliches Kindergeld in Höhe von 8.000,00 Dinar (etwa 70,00 Euro).

Familie Moskić konnten wir mit dem Kauf eines Gefrierschrankes und einiger Grundnahrungsmittel im Gesamtwert von etwa 300,00 Euro helfen.

Als letzte Familie in der Gemeinde Klokot-Vrbovac besuchten wir die Mirkovićs, die zu sechst in ihrem Haushalt leben. Sie erhalten ein Stipendium in Höhe von 180,00 Euro für ihre Kinder, das regelmäßig von den Mitgliedern von SPOJI im Rahmen des von der Jugendvereinigung „Heiliger Sava“ aus Wien durchgeführten Projekts „Patenschaft für Kinder in Kosovo und Metochien“ gezahlt wird.

In der Gemeinde Klokot-Vrbovac haben wir außerdem drei Schulen besucht, denen wir bei dieser Gelegenheit jeweils fünf Fußbälle für den Sportunterricht überreichten, die vom österreichischen Fußballverein aus Achenkirch in Tirol gespendet wurden. Die von uns besuchten Schulen waren die Grundschule „Heiliger Sava“ in Klokot, die im Moment 101 Schüler beherbergt, die Grund- und Mittelschule „Marko Rajković“ in Vrbovac mit 180 Schülern sowie die Grundschule „Mladen Marković“ in Vitina, die derzeit 24 Schüler besuchen.

Nach Klokot-Vrbovac machten wir uns auf in Richtung Gračanica, wo wir zwei Familien helfen konnten und gleichzeitig die Gelegenheit nutzten am abendlichen Gottesdienst im Kloster Gračanica teilzunehmen.

Die erste Familie, der wir in Gračanica helfen konnten, war die fünfköpfige Familie Vasić: Großvater Miodrag (1932), Vater Siniša (1969), Mutter Živka (1973) und die Kinder Slađana (1995) und Blagoje (1998). Leider sind auch bei den Vasićs alle Familienmitglieder arbeitslos. Die Familie erhält monatlich Sozialhilfe in Höhe von etwa 70,00 Euro und eine monatliche Grundsicherung in Höhe von etwa 90,00 Euro.

Familie Vasić äußerte uns gegenüber den Wunsch nach einem Elektroherd und einigen Grundnahrungsmitteln. Diesen erfüllten wir auch im Gesamtwert von rund 300,00 Euro.

Die zweite Familie, der wir in Gračanica helfen konnten, ist die vierköpfige Familie Simić: Vater Milan (1966), Mutter Branka (1981) und die Kinder Tamara (2001) und der kleine Matija (2015). Die Familie war die einzige der von uns besuchten Familien dieser Aktion, in der eines der Familienmitglieder einen dauerhaften Arbeitsplatz hat. Milan arbeitet bei Radio Gračanica während Branka im Ärztehaus angestellt ist. Die Familie bekommt ein monatliches Mutter- bzw. Elterngeld von 6.000,00 Dinar (etwa 50,00 Euro).

Die Simićs haben ein ähnliches Problem wie auch Familie Radić aus Klokot, da auch sie nicht unter normalen Bedingungen baden können. Ihr Badezimmer ist baufällig und es besteht kein dauerhafter Wasseranschluss, sodass die Kinder sich im Hof waschen müssen. Es besteht kein Zweifel daran, dass dies im Winter ein großes Problem darstellt, weshalb wir uns bemühen auch Familie Simić die notwendige Unterstützung für ein normales Badezimmer zukommen zu lassen.

Die Simićs haben uns angesichts der Tatsache, dass uns pro Familie nur begrenzte Mittel zur Verfügung stehen, darum gebeten ihnen fünf Meter Brennholz, einige Grundnahrungsmittel sowie Babyausstattung zu kaufen, was wir in einem Gesamtwert von rund 300,00 Euro taten.

Die ausgehändigte Hilfe für Familie Radić

Die kleinen Radićs spielen in ihrer Straße

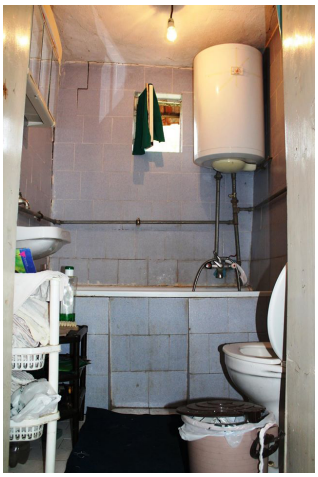
Bei Familie Djuzić

Im Gespräch mit den Moskićs

Branka Simić mit dem kleinen Mateja

Das Bad der Simićs ist in einem sehr schlechten Zustand und auch nicht immer funktionsfähig

Danach besuchten wir in Gračanica den abendlichen Gottesdienst im gleichnamigen Kloster. Im Anschluss machte uns Vater Branislav (Sekulić) detailliert mit dem aktuellen Projekt des Klosters bekannt. Es handelt sich dabei um die Orthodoxe Bibliothek der Grundschule „König Milutin“ in Gračanica, in der dann auch der Religionsunterricht stattfinden würde. In Anbetracht dessen, dass dieses Projekt für unsere junge Generation von großer Bedeutung ist, werden wir alles uns Mögliche versuchen, um es zu unterstützen. Wir hoffen darauf, dass sich unsere Partnerorganisationen sowie freiwillige Personen weltweit anschließen, um die Realisierung möglich zu machen.

Am nächsten Tag, Sonntag dem 16. August, reisten wir weiter zur serbischen Enklave Štrpce im Šar-Gebirge, die von albanischen Dörfern umgeben ist. Dort halfen wir zwei Familien und besuchten das Skizentrum Brezovica, das für das Bestehen des serbischen Volkes im Šar-Gebirge von riesiger Bedeutung ist. Die erste Familie, die wir in Štrpce besuchten, war Familie Stojković aus Brezovica. Zur vierköpfigen Familie gehören Vater Boban (1977), Mutter Radica (1981) und die Söhne Simon (2009) und Nikolai (2011). Auch in dieser Familie hat keines der Elternteile eine feste Anstellung. Die Familie erhält Kindergeld in Höhe von 5.500,00 Dinar (etwa 45,00 Euro) und bekommt teilweise Unterstützung von Bobans Mutter aus Leskovac, die mit ihrer Rente von 25.000,00 Dinar (etwa 210,00 Euro) hilft. Die Familie lebt als Untermieter und zahlt eine Miete von rund 70,00 Euro monatlich.

Wir halfen der Familie mit dem Kauf eines Staubsaugers, eines Bügeleisens, eines Mixers sowie eines kleinen Kühlschrankes, der in den Tagen nach unserem Besuch angeliefert wurde, da ihn der serbische Markt in Štrpce gerade nicht auf Lager hatte. Insgesamt wurde eine Hilfe im Wert von rund 300,00 Euro zur Verfügung gestellt.

Die Übergabe der Fußbälle an die Direktoren der Schulen in Vrbovac und Vitina

Darüber hinaus besuchten wir auch die vierköpfige Familie Pribičević, ebenfalls aus Brezovica: Vater Stevan (1967), Mutter Jasmina (1979) und die Töchter Tamara (2001) und Teodora (2004). Leider hat auch in dieser Familie keines der Familienmitglieder einen festen Arbeitsplatz. Stevan ist auf der Suche nach Arbeit und geht Gelegenheitsarbeiten jedweder Art nach, wenn es ihm möglich ist etwas zu finden. Die Familie erhält Sozialhilfe in Höhe von 9.000,00 Dinar (rund 75,00 Euro) sowie Kindergeld in Höhe von 5.500,00 Dinar (rund 45,00 Euro) monatlich.

Stevan ist gebürtig aus Dvor am Fluss Una in der Krajina in Kroatien, aus der er 1995 mit seiner gesamten Familie aufgrund der Militäroperation „Oluja“ fliehen musste. Ein Teil seiner Familie lebt in Zentralserbien, nur sein Vater kehrte in die Krajina zurück, während sich Stevan im Šar-Gebirge in Štrpce niederließ, wo er seine Ehefrau Jasmina kennenlernte.

Sie leben im Moment noch in einer Sammelunterkunft in Brezovica, umgeben von Albanern, werden allerdings in Kürze in ein Häuschen einziehen, das ihnen die Gemeinde gebaut hat. Daher äußerten sie uns gegenüber den Wunsch nach einem größeren Ofen,

Die Zustellung der Hilfe für Familie Vasić

Das Bad der Simićs ist in einem sehr schlechten Zustand und auch nicht immer funktionsfähig

um im Winter auch im neuen Haus heizen zu können. Wir halfen mit dem Kauf des erwähnten Ofens sowie mit einigen Grundnahrungsmitteln im Gesamtwert von rund 300,00 Euro.

Am Ende unserer humanitären Aktion für das serbische Volk in Kosovo und Metochien besuchten wir das Skizentrum in Brezovica, welches zur Zeit Jugoslawiens als eines der bedeutendsten Skizentren des Balkans galt. Auch heute ist es noch in Besitz des Staates Serbien, wobei die „kosovarische" Seite versucht es sich um jeden Preis anzueignen. Würde dies so geschehen, hätte es fatale Auswirkungen für die serbische Bevölkerung im Šar-Gebirge – höchstwahrscheinlich würde es den vollständigen wirtschaftlichen Niedergang der Serben in dieser Region und damit deren Vertreibung bedeuten.

Während dieser humanitären Aktion versuchten wir so viel humanitäre Hilfe wie möglich in serbischen Geschäften zu erwerben. Da es von ihnen allerdings immer weniger im südlichen Teil unserer südlichen Provinz gibt, war es uns leider nicht immer möglich.

Neben dem sehr schweren Leben der Serben in Kosovo und Metochien, die täglich um ihr Überleben kämpfen, sowie der momentan mehr oder weniger ruhigen, jedoch angespannten Situation mit den albanischen Nachbarn ist das größte Problem definitiv der Mangel an serbischen Wirtschaftsstandorten, die vielen serbischen Familien dauerhaft Beschäftigung und Einkommen garantieren würden.

Daher ist es von außerordentlicher Bedeutung, dass der Staat Serbien mit allen Mitteln versucht einige der verbliebenen serbischen Unternehmen zu unterstützen, die das marginalisierte serbische Volk in der okkupierten südlichen serbischen Provinz erhalten und nicht kalkuliert und damit entscheidende Fehler aus der Vergangenheit wiederholt, die unser Volk auf dem Pulverfass Balkan teuer zu stehen gekommen sind.

Vladimir Vlajić, einer der Gründer von SPOJI, mit Marko Bogosavljević und Stefan Popović, Unterstützern von SPOJI, in Brezovica

Der Serbische Orthodoxe Jugendverein Innsbruck (SPOJI) bedankt sich bei dieser Gelegenheit bei allen Mitgliedern, Spendern, Freunden und allen freiwilligen Helfern, ohne deren Unterstützung es nicht möglich gewesen wäre diese humanitäre Aktion durchzuführen. SPOJI hat seit seiner Gründung im Jahr 2009 bis heute Hilfe im Wert von rund 30.000,00 Euro an das serbische Volk in Kosovo und Metochien überbracht. Besonderen Dank schulden wir unserem Freund Miloš Stojković aus der Bewegung „Kosovski Božuri", der uns mit seinen Mitstreitern bei der Vorbereitung und Durchführung dieses Unterfangens behilflich war, genauso wie den Vertretern der Gemeinden Klokot-Vrbovac, Gračanica und Štrpce, die uns herzlich aufnahmen und uns die besten Weggefährten waren. Auch die Tatsache, dass sich der junge Moderator, Schauspieler („Bićemo prvaci sveta") und Redakteur des serbischen Radios in Melbourne, Stefan Popović aus Australien, unserer Aktion anschloss, erfreute uns sehr, zumal seine Unterstützung uns und besonders den unterstützten Familien viel bedeutete.

BIS NÄCHSTES JAHR IN PRIZREN!

DRITTER ROYAL CUP ZUR HILFE FÜR KINDER IN TIROL UND AM BALKAN

Autor: Serbisch Orthodoxer Jugendverein Innsbruck – SPOJI

Am Samstag, dem 12. Dezember 2015, wurde die dritte Auflage des humanitären Integrationshallenturniers ROYAL CUP in Organisation des Serbisch Orthodoxen Jugendvereins Innsbruck (SPOJI) erfolgreich in Innsbruck veranstaltet.

Der ROYAL CUP wurde vom Jugendverein SPOJI als humanitäres Integrationshallenturnier initiiert, wobei er zum ersten Mal im Jänner 2014 veranstaltet wurde und gleich im Dezember desselben Jahres noch einmal stattgefunden hat. Bei diesem einzigartigen Turnier in Tirol nahmen bei der dritten Auflage Mannschaften mit Spielern und Gästen aus über 20 verschiedenen Herkunftsländern teil – zum Beispiel aus Österreich, Serbien, Kroatien, Bosnien und Herzegowina, Rumänien, Albanien, Deutschland, Griechenland, der Türkei, Brasilien, Syrien, dem Irak und Iran, aber auch aus anderen asiatischen und afrikanischen Ländern.

Das humanitäre Hallenturnier ROYAL CUP wird jedes Jahr im Dezember ausgetragen, um junge Leute zu motivieren in Verbindung mit Sport gute Taten zu vollbringen und so anderen Menschen in Not zu helfen. Bei der dritten Auflage des ROYAL CUPs wurde für kranke Kinder in Tirol und armutsbetroffene Kinder am Balkan gespielt.

Der dritte ROYAL CUP wurde durch einen Ehrenanstoß von Mag. Gerhard Fritz, dem amtsführenden Stadtrat Innsbrucks, Herrn Kurt Wallasch, Gemeinderat Innsbrucks, der im Namen von Vizebürgermeister Christoph Kaufmann anwesend war, Roman Ferdik, dem Obmann des Vereins „Soccerteam“ der mit seinem Spendenfonds „Help for kids“ hilfsbedürftigen Kindern in Tirol hilft, sowie Nisija Božić, dem Betreuer des Titelverteidigers KSUD „Bratstvo“ aus Innsbruck, eröffnet. Den Anpfiff führte dabei Herr Konrad Plautz aus, der einer der bekanntesten und erfahrensten österreichischen Schiedsrichter ist und früher in der Österreichischen Bundesliga, der Champions League sowie bei der EM 2008 als Schiedsrichter tätig war.

Ehrenanstoß

Das Eröffnungsspiel des dritten ROYAL CUPs spielten der FC SPOJI, als Veranstalter und Gastgeber, und KSUD „Bratstvo“ aus Innsbruck, als doppelter Titelverteidiger, da sie die erste und zweite Auflage auf Platz 1 beendeten.

Bei der dritten Auflage des ROYAL CUPs, die über das gesamte Turnier sportlich und im wahrsten Sinne des Wortes Fair-Play verlief, nahmen 20 Mannschaften in vier Gruppen zu je fünf Teams teil. Die 20 Teams die beim zweiten ROYAL CUP für einen guten Zweck mitspielten sind: FC Ölt, FC Promilos, HC Schwaz, KSUD „Bratstvo“, Young Boys Innsbruck, 1. FC Lattentreffer, FC Ljiljan Džemat Innsbruck, FC Romania, SOKV „Vuk Karadžić“ Schwaz, FC Tesla, FC Sans Papiers, 1. FC Goldene Fersen, Gunners, FC Hangover, FC Sao Paolo, Neuwirt Zoky Langkampfen, FC Behar Kufstein, FC Shell Jenbach, FC Vikings Tirol und der FC SPOJI.

Auch in diesem Jahr gab es ein kleines kulturelles Rahmenprogram bei dem der serbisch-orthodoxe Kulturverein „Vuk Karadžić“ aus Schwaz allen an-

Der FC SPOJI, das Team des Gastgebers und Organisators

wesenden Gästen Folkloretänze aus Serbien präsentierte, was sehr gut aufgenommen wurde und eine ausgezeichnete Ergänzung zum sportlichen Programm bot.

Man sollte an dieser Stelle auch die Unterstützer und Sponsoren des dritten ROYAL CUPs erwähnen, da diese auch Teil der noch jungen Geschichte dieses humanitären Turniers sind. Die diesjährige Auflage des ROYAL CUPs unterstützten mit ihren Videobotschaften einige Persönlichkeiten aus der Welt des Sports wie zum Beispiel Nedeljko Jovanović, Vizewelthandballer 1999 und ehemaliger Kapitän Jugoslawiens und Spieler das HC Hit Innsbruck, Željko Djokić, ehemaliger Spieler des FC Wacker Innsbruck und U-21 Nationalteamspieler Bosnien & Herzegowinas, Stefan Popović, Sportkommentator in der Australischen A-League, Danijel Mićić, Spieler des FC Wacker Innsbruck, Shuan Fatah, Headcoach der Swarco Raiders Tirol und des österreichischen Football-Nationalteams, Aleksandar Ristovski, Trainer des österreichischen Futsalrekordmeisters Stella Rossa aus Wien, Aleksandar Stojanović, Sportkommentator in der Radio-Television Serbiens RTS, sowie Nemanja Matić und Branislav Ivanović vom FC Chelsea London.

Die Sponsoren die den Jugendverein SPOJI bei der Organisation dieses humanitären Turniers finanziell und materiell unterstützt haben waren Boro photography aus Zürich, Neuwirt Zoky aus Langkampfen, Zwanzigzwoelf aus Innsbruck, die Tiroler Sparkasse, Tesla-edv, Gasthof & Hotel Dollinger, Burton, Austrialpine und Rox.

Das wichtigste ist, dass das gesamte Turnier in einer sehr positiven und gemeinschaftlichen Atmosphäre ausgetragen wurde und dass allen Mannschaften klar war, dass sie an diesem Tag nicht nur ihrem Hobby nachgingen, sondern damit auch eine gute Tat für kranke Kinder in Tirol und armutsbetroffene Kinder am Balkan vollbrachten.

Die Folkloretanzgruppe des SOKV „Vuk Karadžić“ aus Schwaz machte diesen ROYAL CUP zu einer besonderen Auflage

Für das Viertelfinale des Turniers qualifizierten sich der FC Ölt, 1. FC Lattentreffer, Young Boys Innsbruck, FC Tesla, Neuwirt Zoky Langkampfen, FC Sao Paolo, FC San Papiers und der FC SPOJI. Doch nach einem sehr spannenden Finale zwischen dem FC Tesla und dem Gastgeber FC SPOJI, bei dem es nach regulärer Spielzeit 1:1 unentschieden stand, gewann der FC Tesla aus Innsbruck nach einem noch spannenderen Elfmeterschießen. Bester Torschütze wurde Saša Gvozdenovć aus dem Siegerteam mit 7 erzielten Treffern, während bester Torwart Bojan Stojadinović wurde – ebenfalls Mitglied der Siegermannschaft. Zweiter wurden die jungen Fußballer des FC SPOJI und Dritter die Mannschaft „Sao Paolo“. Zum fairsten Team wurde das Team „Neuwirt Zoky“ aus Langkampfen gekürt.

Zu guter Letzt folgte die Siegerehrung bei der die besten drei Teams, die fairste Mannschaft sowie der beste Torschütze und der beste Torwart speziell angefertigte ROYAL CUP Pokale, sowie Preise von ZWANZIGZWOELF, DOLLINGER, BURTON, AUSTRIALPINE und ROX bekamen – die besten drei Teams auch symbolische Preisgelder. Dabei ist zu erwähnen, dass die jungen Spieler des FC SPOJI beson-

Oliver und Milan waren für die Kasse zuständig

Dem Ehrenschiedsrichter Konrad Plautz wurde ein Geschenk der Gemeinde Petrovac na Mlavi aus Serbien überreicht

Sanja, Milostiva und Diana waren für das leibliche Wohl zuständig

deren Fair-Play und humanen Charakter zeigten indem sie das gewonnene Preisgeld zurückgaben und somit für kranke und armutsbetroffene Kinder in Tirol und am Balkan spendeten.

Der Serbisch Orthodoxe Jugendverein Innsbruck (SPOJI) bedankt sich nochmals als Organisator des humanitären Integrationshallenturniers ROYAL CUP, bei allen Teilnehmern, Gästen und Unterstützern ohne deren Teilnahme und Hilfe es nicht möglich gewesen wäre am Ende des Veranstaltungstages 1.672,31 Euro für den guten Zweck zu sammeln. Davon werden 450 Euro persönlich dem Spendenfonds „Help for kids" und jeweils 400 Euro Kindern in Kroatien, Bosnien und Serbien sowie Kosovo und Metochien, übergeben werden. Alle zusammen, die teilnehmenden Mannschaften und die Gäste und Unterstützer haben an diesem Tag etwas sehr humanes zu Stande gebracht und können auf sich stolz sein, in der Hoffnung diese gemeinsame Aktion auch beim nächsten Mal zu wiederholen.

VERBUNDEN SIND WIR STÄRKER!

VERWENDUNGSZWECK DER SPENDEN:

- Humanitäre Hilfe für Kinder in Tirol: **€450,00**
- Humanitäre Hilfe für Kinder in Kroatien: **€400,00**
- Humanitäre Hilfe für Kinder in Bosnien und Serbien: **€400,00**
- Humanitäre Hilfe für Kinder in Kosovo und Metochien: **€400,00**

- Mittel zur laufenden Vereinstätigkeit von SPOJI: **€22,31**

FINALE PLATZIERUNG:

1. FC Tesla
2. FC SPOJI
3. FC Sao Paolo
4. FC Ölt

Der stellvertretende Präsident, Stefan Andrić, eröffnete die Siegerehrung

Eine freundliche und faire Stimmung herrschte auch direkt nach dem Finalspiel

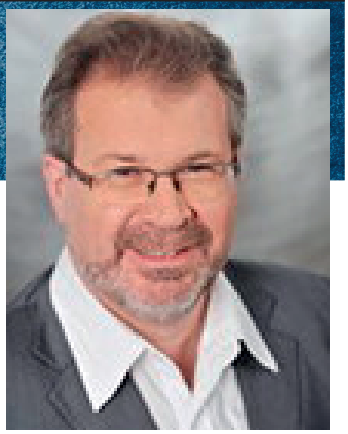
Sieger des 3. ROYAL CUPs – FC Tesla

Bojan Stojadinović (links) und Saša Gvozdenović (rechts) vom FC Tesla wurden zum besten Torwart und besten Torschützen gekürt

INTERESSANT!

TAGUNG DER ASCE SOWIE DER EUROPÄISCHEN FRIEDHOFSTRASSEVOM 24. BIS 26. SEPTEMBER 2015 IN BUKAREST

Autor: Mag. Alexander Legniti, Referatsleiter der städtischen Friedhöfe Innsbrucks

Am 24. September 2015 wurde im Rahmen der Tagung der Europäischen Friedhofstraße sowie ASCE (Association of Significant Cemeteries) in Bukarest die Geschichte von Diana Budisavlievic von mir vorgetragen. Thema der Tagung war „Fremde auf den Friedhöfen".
102 Teilnehmer aus den verschiedensten Ländern Europas konnten so über die humanitären und mutigen Taten dieser herausragenden Frau erfahren. Ich präsentierte ihnen auch das Buch von Boško Lomović sowie die DVD mit dem Beitrag zum in Entstehung befindlichen Dokumentationsfilm über sie.

Das Feedback aus dem Auditorium war bewegend. Zahlreiche Teilnehmer sprachen mich danach an und bewunderten, was Diana Budisavljević vollbracht hat.
Aus meiner Sicht geht es vor allem um die menschliche Größe dieser Frau sowie um die Tatsache, dass sie damals so viele Menschen vor dem sicheren Tod gerrettet hat.
Doch auch die Vorbildwirkung sollte nicht unterschätzt werden, haben wir gerade heutzutage wieder große Flüchtlingsströme zu bewältigen und stehen humanitär betrachtet vor ebenso schwierigen Aufgaben. Auch hier ist die Menschlichkeit oberstes Gebot.
Nachbetrachtet möchte ich noch festhalten, dass die Taten von Diana Budisavlievic vor allem auch völkerverbindend gesehen werden sollten – und nicht, wie es zur damaligen Zeit gebräuchlich war – um verschiedene Völker voneinander zu trennen.
Es waren sowohl serbische, als auch kroatische Teilnehmer bei dieser Tagung anwesend.
Ich schloss meinen Vortrag mit den Worten:
„Als diese Geschichte begann war Kroatien, wie viele andere Länder auch, ein Teil der Österreich-Ungarischen Monarchie.
Wer konnte damals als Fremder bezeichnet werden?
Heute haben wir eine Europäische Union – und wie es immer schon war – nur eine Welt.

Ich denke – wie wir in unserer Geschichte gesehen haben – sind das, was wir brauchen, keine Fremden, sondern Menschen!“
Am Anfang sowie am Ende der Präsentation habe ich jeweils ein Gedicht zu den Taten von Diana Budisavlievićin Englischer Sprache vorgetragen.

Forgotten!

Forgotten, forgotten –
it’s gone and away.
You can’t just remember,
you can’t even say
what happened that time,
decided by fate.
Just gone and forgotten.
I’m sorry. Too late!

Legniti Alexander ©
Innsbruck, 03. July 2015

Never forgotten!

Never forgotten!
For all the times – years and days.
Never forgotten –
in so many ways.
What you have done,
and whatever is your fate –
these times have just gone –
but you are never forgotten.
No! – It is not too late!

Legniti Alexander ©
Innsbruck, 04. July 2015

Als Schlusssatz möchte ich wie in der Präsentation auch erwähnt festhalten, dass sie durch ihre tapferen und humanitären Taten nicht nur mehr als 10.000 Kindern das Leben gerettet hat, sondern uns allen auch zeigte, dass selbst unter den widrigsten Umständen Menschlichkeit gelebt werden kann.

DIE SEELEN DER KINDER VERLANGEN DIE WAHRHEIT

Quelle: Tageszeitung „Večernje Novosti“,
7. November 2015

Der Autor der Sendung „Die Tiefe des Verbrechens“, über die Konzentrationslager im Unabhängigen Staat Kroatien und den Gräueltaten der Ustascha an den serbischen Kindern, während des Zweiten Weltkriegs.

Weil er sich in der Sendung „KvadraturaKruga“ (Der Flächeninhalt des Kreises) oft mit Kindern befasst hat, hat Branko Stanković beschlossen, dass er zum 70-jährigen Jubiläum der Schließung der Konzentrationslager für Kinder im Unabhängigen Staat Kroatien, die dunkelsten Seiten der Geschichte erhellen will. Der Wendepunkt war die Begegnung mit Frau Mira Jovanović, der Forscherin an der Universität Zürich, die sich mit den Verbrechen am Balkan befasst. Das war im März, aber schon Ende September begann Stanković der Montage von den drei Sendungen namens „Die Tiefe des Verbrechens“, wo er alle Konzentrationslager für Kinder im Unabhängigen Staat Kroatien zeigte – von Jastebarsko, Sisak, Metajna auf Pag, Loborgrad, Jasenovac, Stara Gradiška,…; Hier starben 23.500 serbische Kinder, wessen Namen, Nachnamen, Geburtsort und Herkunft Dragoje Lukić, der selbst als Kind im KZ war, aufschrieb.

- Ich habe versucht Überlebende aus jedem KZ zu finden und bis auf Metajna habe ich es geschafft, denn dieses KZ wurde schon 1941 geschlossen und die Spuren wurden vernichtet. Die Geschichten der Kinder, die diese Hölle überlebten sind grausam. Sie sahen jeden Tag die Folterungen und das Töten und waren der Tortur ausgesetzt, sie waren total erschöpft von Durst und Hunger. Viele haben einfach nur Gras gegessen. Heute sind das Menschen die über 80 Jahre alt sind. Ohne ihre Geschichten wäre es gar nicht wert gewesen dieses Thema zu besprechen.

War es schwer Zeugen zu finden?

- Die Geschichte wurde eröffnet. Sie treffen einen und der schickt sie dann zum nächsten... Am schwersten war es die Frau Zorka Delić Skibe zu finden, denn sie ist aus Mostar, wo sie bis zum letzten Krieg lebte, in ein Dorf nahe Sanski Most gezogen. Ich habe ihre Telefonnummer bekommen, aber sie sagte mir ich sollte nicht kommen, denn sie ist schwer krank. Ich habe ihr erklärt, dass ihre Erzählungen sehr wertvoll wären, denn sie hat die ganzen Gräueltaten überlebt und ich habe keinen anderen Zeugen aus Jastrebarsko. Ich habe ihr meine Nummer hinterlassen, falls sie es sich anders überlegen sollte. Ihre Tochter hat sie dann überredet. Zorka hat fünf ein halb Jahre lang versucht zu entkommen und sie wurde bestraft indem sie ihr mit einem ganz dünnem Messer in den Kehlkopf geschnitten haben. Sie hat keine Träne vergossen und auch keinen Laut von sich gegeben als das geschah. Sie sah dem Ustascha nur in die Augen und der unterbrach die geplante Ermordung. Daraufhin schrieb sie das Buch „Mich retteten die verschmusten Augen“. Ihre Geschichte wird noch schlimmer weil sie ein Ustascha, Slavko Dasović, adoptierte. Erst in ihrem 17. Lebensjahr erfuhr sie ihre wahre Herkunft. Leider verstarb sie einen Monat nach unserem Gespräch. Ihr Schicksal ist das Schicksal aller Kinderinsassen – sie verlor ihre Eltern, hat die Mordversuche überlebt, eine katholische Familie adoptierte sie, sie suchte nach ihren Geschwistern,…

Welche Vorkenntnisse hatten Sie über die KZs für Kinder?

Diana Budisavljević (geborene Obexer)

- Ich wusste, dass viele Kinder gestorben sind, aber nicht die genaue Anzahl. Ich habe mich daran gehalten, was Dragoje Lukić 40 Jahre lang sammelte und aufschrieb. Von Diana Budsavljević (geborene Obexer), einer Österreicherin (aus Innsbruck), die mit einem Serben verheiratet war und Kinder aus den Konzentrationslagern rettete, habe ich vor vier Jahren aus der Tageszeitung „Večernje Novosti“ erfahren. Sie rettete 15.560 Kinder, aber 3.260 davon sind beim Transport vom KZ nach Zagreb gestorben.

Schindler wurde dank Spielberg verherrlicht. Er rettete 1.200 Juden, aber Diana rettete 10-mal so viel. Ist auch bei solchen Taten Lobbying notwendig?

- Nach dem 2. Weltkrieg hat die damalige OZNA (Geheimdienst Jugoslawiens von 1944 bis 1946) in Kroatien Diana der Register abgenommen. Dies wurde getan als ob es im Voraus berechnet wurde. Diana wurde es verboten über ihre wichtige Mission zu sprechen, aber auch über ihre Mitstreiter. Sie wollten die Spuren des Verbrechens verbergen und es für die Kinder unmöglich machen sich mit den überlebenden Eltern oder Verwandten zu vereinen. Diana hat 1972 Zagreb verlassen und ist mit ihrem Ehemann wieder nach Innsbruck gezogen. Ich nehme an, dass sie dies unter Druck machte, denn sie ist sofort nach den Taten in Maspok, in Kroatien, zurückgezogen. Auf jeden Fall, haben wir ihr nicht genug Dank gezollt, nicht nur in Serbien, sondern ebenso in Kroatien und Bosnien.

Wie sind sie zu diesen Materialien gekommen? Ist es in Kroatien zu irgendwelchen Problemen gekommen?

- Wir konnten nicht in die Archive reinkommen. Die Ausrede war, dass die Archive zu dieser Zeit renoviert wurden. Zum Großteil unserer Materialien sind wir im Museum der

Branko Stanković

Genozidopfer in Belgrad gekommen – von Dianas Register, bis zu Fotos und erschütternden Aussagen über die Ermordungen der Kinder im KZ Sisak. Ante Dumbović, Aktivist des Roten Kreuzes im damaligen Unabhängigen Staat Kroatien, hat 800 Fotos von den erschöpften serbischen Kindern gemacht, wo man sehen konnte was diese überlebten. Wir haben auch Dokumente gefunden, die sich auf Antun Najžer beziehen, der einige Zeit der Leiter des KZs war und die Kinder mit Todesspritzen umgebracht hatte. Ebenfalls haben wir Beweise gefunden, dass im KZ Stara Gradiška die Kinder mit Gas ermordet wurden. Es war mir von besonderer Wichtigkeit mit Bildern und Dokumenten aus dieser Zeit zu kommunizieren, denn dieses Thema ist überempfindlich und einige Historiker in Kroatien streiten diese Konzentrationslager für Kinder ab. Als Schüler war ich bei einer Exkursion in Jasenovac. Niemand hat uns gesagt, dass gegenüber Gradina war und Gradina war das Liquidationszentrum von Jasenovac.

Glauben sie, dass das mit Absicht verheimlicht wurde?

- Ich kann niemanden verurteilen. Gradina war damals noch keine Gedenkstätte. Ich glaube, dass die Forschungen noch im Gange waren, aber es kann sein, dass jemand die Wahrheit verheimlichen wollte. Jasenovac und Donja Gradina trennt nur die Sava, und hier wurden die ermordeten Menschen begraben. Das ist das größte serbische Grab auf der Welt und das größte Kindergrab. Das Kindergrab ist 400m² groß und hat eine Tiefe von 2,5 Meter. Pro Kubikmeter befinden sich 17 bis 21 Skelette. Maks Luburić hat nach dem Krieg bei der Verhandlung gesagt, dass das Kindergrab in Donja Gradina tagelang nach dem Vergraben noch geatmet habe und Rauch aufstieg, weil das Blut unter der Erde kochte! Ich fand auch die unglaubliche Information, dass es eine Anlage zur Herstellung für Seife gab, die aus Menschenfleisch bestand, und dieses wurde in zwölf Öfen und Separatoren hergestellt. Diese Öfen und Separatoren konstruierte der Ingenieur Rosenberg.

Wenn die Sendung „Kvadratura Kruga“ ihr Personalausweis ist, was ist dann „Die Tiefe des Verbrechens“?

- Keine Geschichte hat mich mehr emotional und physisch ausgelaugt wie diese. Ich habe viele Fakten herausgefunden. Zum Beispiel konnte ich nicht glauben, dass es ein Gesetz gab, wo man den adoptierten Kindern, um ihre Identität zu verbergen, ein anderes Geburtsjahr eingetragen hat und das sogar den 10. April als Geburtstag, den Tag an dem der Unabhängige Staat Kroatien gegründet wurde. Viele Buben haben den Namen Ante bekommen, nach Ante Pavelić (kroatischer „Führer“) und die Mädchen Antonina. Dann habe ich Aussagen gefunden, die diese Fakten bestätigen.

Zorka Delić Skibe

Mit welchen Gedanken haben Sie sich sechs Monate lang abends hingelegt?

- Ich hatte Albträume. Als ich angefangen habe mit den Fotos zu arbeiten, habe ich sie jede zweite Nacht in meinen Träumen gesehen.

DAS SCHICKSAL VON BOŽIDARKA FRAJT

Die Schauspielerin Božidarka Frajt, bekannt aus vielen jugoslawischen Filmen, hat erst in ihrem 36. Lebensjahr erfahren, dass sie serbische Wurzeln hat. Als sie zwei war, ist sie in das KZ Sisak gekommen und danach wurde sie in Zagreb von Katarina und Stjepan Frajt adoptiert.

- Von ihren echten Wurzeln hat sie dank der Schwester ihres Vaters erfahren, denn diese hat die Ähnlichkeit mit der Mutter erkannt, als sie sie im Fernsehen gesehen hatte. Die zwei haben sich getroffen und die Familie, die sie adoptierte sagte ihr die Wahrheit. Ihre Pflegemutter erzählte, dass Božidarka kein frisches, blutiges Fleisch anschauen konnte als sie klein war. Wahrscheinlich wegen dem Trauma das sie im KZ erlebte. So konnte auch Zorka Delić Skibe nie etwas Rotes tragen – enthüllt Stanković.

INTEGRATION

BOTSCHAFTER DER EIGENEN KULTUR

Autor: Mag. Nedeljko Savić,
Jurist aus Wien

Der seit einigen Jahren in Österreich und Europa vorherrschende Diskurs besagt, dass es notwendig ist, dass sich die Zugewanderten integrieren. Aber was wird allgemein unter der dem Begriff Integration verstanden? Bedeutet dies, dass Migranten komplett mit der Kultur jener Gesellschaft, in der sie leben, verschmelzen sollen? Dass sie ausschließlich die Sprache des Mehrheitsvolkes sprechen bzw. nur sein kulturelles Erbe pflegen sollen? Hierbei handelt es sich um Assimilation, welche zur Folge hat, dass man die eigene ethnische Identität verliert. Dennoch ist es wichtig, dass Migranten die Sprache sowie die Mentalität jenes Landes erlernen, in dem sie leben.

36 Lokales

Orden an Innsbrucker Heldin vergeben

Diana Budisavljevic hat im Zweiten Weltkrieg unzählige Kinder gerettet. Foto: Vlajic

Die Serbisch-Orthodoxe Kirche hat die gebürtige Innsbruckerin Diana Budisavljevic, geborene Obexer, mit dem Orden „Kaiserin Milica" ausgezeichnet. Diana Budisavljevic rettete im Zweiten Weltkrieg 12.000 Kinder aus den Todeslagern des Ustascha Regimes.

In Zusammenarbeit mit unserem Regionauten

Vladimir Vlajic

Von besonderer Bedeutung ist es daher die eigene Identität zu bewahren und zeitgleich aber die Kultur der neuen Heimat zu erlernen. Außer Frage steht, dass dies anstrengend sein kann. In diesem Zusammenhang sind drei Phänomene zu beobachten, zwei radikale und ein gemäßigtes. Bewusst oder unbewusst, ziehen es einige lieber vor den Weg des geringsten Widerstandes zu gehen, was legitim ist. Dabei vernachlässigen sie die eigene Identität und passen sich mehr und mehr der Kultur der Mehrheitsbevölkerung an, häufig mit der Rechtfertigung, „es den Kindern einfacher zu machen".

Das zweite Extrem besteht darin, sich komplett von den kulturellen und sozialen Einflüssen des neuen Heimatlandes abzuschotten. Dies äußert sich dadurch, dass man nur „unsere" Musik hört, nur in „unsere" Lokale fortgeht und nur „unsere" Fernsehkanäle und Nachrichten schaut. Dieser Lebensstil wird zu meist von der älteren Generation, die in den ersten Gastarbeiterwellen in den siebziger Jahren des vergangenen Jahrhunderts nach Österreich kamen, bevorzugt, und das ist vollkommen verständlich. Die Serben, die damals nach Österreich kamen beabsichtigten nicht lange zu bleiben. Sie wollten etwas Geld verdienen und in die Heimat zurückkehren. Der Staat Österreich ging von der gleichen Annahme aus. Wie aber die Jahre vergingen so wurde es immer klarer, dass die Serben, sowie andere Migranten, hier bleiben würden. In dieser Hinsicht hat die Integrationspolitik versagt. Weder auf der einen, noch auf der anderen Seite, bestanden Anreize die serbischen Migranten aktiv an der österreichischen Gesellschaft teilhaben zu lassen.

Längerfristig betrachtet, sind sowohl Assimilation als auch Segregation von Nachteil für die Serben in der Diaspora. Jedes Volk, wie z.B. das armenische oder kurdische, möchte sein Herkunftsland unterstützen. Meiner Meinung nach sind diesbezüglich weder die assimilierten noch die segregierten Serben von großer Hilfe. Den ersteren ist es sowieso egal. Über die letzteren kann dies nicht

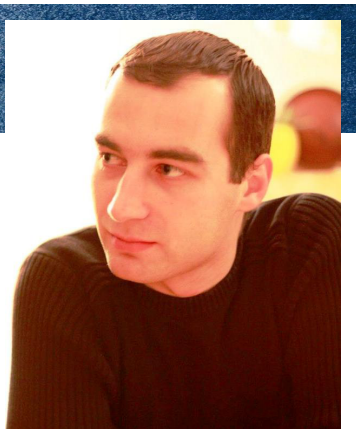
gesagt werden, da sie weiterhin bereit sein werden, über private Kanäle, dem eigenen Volk im Heimatland zu helfen. Dies konnte man z.B. letztes Jahr beobachten als serbisch besiedelte Gebiete stark von Überschwemmung betroffen waren. Private Initiativen stellen jedoch keine Dauerlösung dar. Eine effizientere und effektivere Lösung muss gefunden werden. Zuerst wäre es wichtig sich einiger Dinge bewusst zu werden. Bei Serben habe ich häufig den Eindruck, dass sie sich als Bürger zweiter Klasse fühlen und daher nicht die gleichen Rechte, die alle anderen genießen, einfordern. Dass führt häufig dazu, dass sie sich ausschließlich für die gesellschaftlichen Entwicklungen in Serbien oder der Republika Srpska interessieren. Dies kann so weit gehen, dass für manche die lokalen Dorfnachrichten in der alten Heimat, in denen berichtet wird wer von wem die Kuh gestohlen hat, wichtiger sind als die Information wer österreichischer Bundeskanzler ist.

Folglich sollten wir genug Selbstvertrauen aufbringen und begreifen, dass wir, Serben in der Diaspora, genauso wie alle anderen, das Recht besitzen, Forderung zu formulieren und unsere Interessen zu realisieren. Z.B. kann uns keiner davon abhalten vom österreichischen Staat eine Verbesserung der Beziehungen bzw. eine positivere Haltung gegenüber Serbien oder der Republika Srpska zu fordern. Hinsichtlich des innerstaatlichen Bereichs könnten wir uns z.B. dafür einsetzen, dass die Bewahrung der serbischen Sprache, Kultur und Tradition einen institutionellen Rahmen erhält oder dass die Kriegsverbrechen und der Völkermord an den Serben im 20. Jahrhundert nicht in Vergessenheit geraten (siehe die Initiativen von SPOJI und SBKV „Prosvjeta – Österreich“ betreffend der Österreicherin Diana Budisavljević, die über 12.000 serbische Kinder aus den Todeslagern der Ustascha im Zweiten Weltkrieg rettete).

Die Stellung der serbischen Gemeinschaft wird sich nicht über Nacht verbessern. Da wir in einem demokratischen Land leben, wird es unumgänglich sein, Verbündete in den etablierten Strukturen zu finden, die bereit wären, die Interessen der Serben in Österreich zu unterstützen. Auf jeden Fall wäre es um einiges leichter, wären diese Verbündeten ebenfalls serbischer Herkunft. Journalisten, Wissenschaftler, Literaten, Unternehmer und Politiker, die aus unserer Mitte entstammen, könnten von großer Bedeutung und Hilfe sein. Deswegen sollte jeder von uns, der seiner Gemeinschaft bzw. seinem Volk nur das Beste wünscht, eine umso bessere Vernetzung, eine umso bessere Integration in die österreichische Gesellschaft zum Ziel haben.

SERBEN IN ÖSTERREICH

Autor: Željko Malešević BA MA,
Politikwissenschaftler aus Linz

Das Thema Integration dominiert schon seit Jahren die tägliche gesellschafts-politische Diskussion in Österreich. Vor allem die Fragen was ist Integration, ist sie möglich und wo sind die Fehler? Der erste Fehler passierte schon ganz am Anfang, als Österreich die ersten Gastarbeiter aus Jugoslawien und der Türkei holte: Die österreichische Regierung ist davon ausgegangen, dass die Gastarbeiter nach ein paar Jahren zurück, in ihre Heimatländer kehren würden. Es gab überhaupt keine Strategie zu dieser Frage. Die Gastarbeiter konnten kein Deutsch lernen, keine Wohnungen kaufen oder vermieten und wurden insgesamt als Menschen zweiter Klasse behandelt. Deswegen verpasste Österreich die ersten Schritte in Richtung erfolgreicher Integration. Der zweite Fehler passierte als das Projekt „Integration" gestartet wurde. Sie wurde als eine Einbahnstraße gestartet bzw. nur in eine Richtung. Integration bedeutet die Anpassung der Ausländer an die österreichische Gesellschaft, aber der zweite nötige Schritt wurde komplett ausgelassen und der heißt, die Inklusion. Inklusion bedeutet die Akzeptanz der Zuwanderer mit allen ihren Eigenschaften und Besonderheiten, nachdem sie sich erfolgreich integrieren. Die Integration ohne Inklusion bringt absolut nichts und dieses Problem blieb in Österreich bis heute ungelöst. Leider ist derzeit auch eine Lösung nicht sichtbar und die Konfrontationen zwischen den Einheimischen und Zuwanderer, aber auch unter den gut und schlecht integrierten Migrantengruppen nehmen immer mehr zu. Dementsprechend kann das derzeitige Integrationsmodel für gescheitert erklärt werden. Die Frage, die uns am meisten interessiert ist, wo befinden sich die Serben in dieser Integrationsgeschichte?

Serben in Österreich

Die Geschichte der Serben in Österreich ist mehrere Jahrhunderte lang. Historisch betrachtet, sind die Serben schon seit dem 16. Jahrhundert ein Teil Österreichs und in diesem Kontext haben sie auch ein Teil zur Erstehung der modernen Republik Österreich, die ein Nachfolger des kaiserlichen Österreichs ist, beigetragen. Die Beziehungen zwischen den Serben und der Republik Österreich waren bis zum 20. Jahrhundert sehr gut. Seit dem Ersten Weltkrieg besteht bei den Serben der Glaube, dass Österreich ein Feind des serbischen Volkes sei. Mit dieser Überzeugung haben sich die ersten Generationen der Gastarbeiter, aber auch der Flüchtlinge aus den 90er Jahren des vergangenen Jahrhunderts, welche nach Österreich gekommen sind, von sozialpolitischen Prozessen isoliert. Natürlich hat Österreich ebenfalls kein Interesse daran gezeigt die Migranten in diese einzuschließen, aber man muss sagen, dass wir für dieses Verhalten die größte Schuld tragen. Die verschiedensten serbischen Organisationen, die Anfang der 90er Jahre in Österreich gegründet wurden hatten nur Sport- und Folkloreversammlungen im Fokus. Sie zeigten gar kein Bedürfnis sich an die österreichische Gesellschaft anzuschließen. Eine ganz andere Geschichte war es bei den kroatischen, türkischen und muslimischen (bosniakischen) Organisationen, welche sehr aktiv und beharrlich daran gearbeitet haben sich in das sozialpolitische System einzubauen und dies ist heute durchaus sichtbar. In jeder größeren österreichischen Stadt können Sie Mitglieder von den oben angeführten Völkern an verschiedenen Führungspositionen finden, jedoch können Sie nirgends einen Serben finden. Selbstverständlich war die österreichische Politik viel besser zu diesen Völkern als zu den Serben, jedoch müssen wir uns selbst fragen ob sie ein echt so großer Feind von uns ist oder wir so uninteressiert daran sind am Sozialleben der Österreicher in vollem Umfang teilzunehmen.

Die Republik Österreich hat schon Anfang der 70er Jahre des letzten Jahrhunderts die Gründung von Kulturvereinen von Migranten erlaubt, denn sie hat es als äußerst wichtig empfunden, dass Ausländer ihren eigenen Bereich in Österreich haben. Unsere Landsleute, die als „Gastarbeiter" aus dem ehemaligen sozialistischen Jugoslawien gekommen sind, wurden vom kommunistischen Regime im eigenen Land zu der Sozialistischen Partei Österreichs (SPÖ) geleitet, denn die Kommunistische Partei Jugoslawiens hat geglaubt, dass dies am besten wäre um einen „ideologischen Gedankenwechsel" der Bürger Jugoslawiens im Ausland zu vermeiden. Folglich sind fast alle Kulturvereine unter den Einfluss der österreichischen Sozialisten geraten und bis heute hat sich nichts verändert. Auch wenn inzwischen die österreichischen Sozialisten ihr politisches Konzept aufgegeben haben und den

Kapitalismus akzeptierten und sich selbst in Sozialdemokraten verwandelten, waren die Serben weiterhin der Meinung, dass die SPÖ ihre Interessen verteidigt, da die SPÖ früher als die Partei der Ausländer angesehen wurde und zu dieser Gruppe zählt auch der Großteil der Serben in Österreich. Man darf nicht vergessen, dass genau die SPÖ die Partei war, welche das Modell der Zusammenarbeit zwischen der Nation und den Migranten nur durch den Verein der Migranten erschaffen hat. Deshalb haben heutzutage alle Serben, die kein Teil eines serbischen Vereines in Österreich sind, keine Rechtsgrundlage mit Stadt/Bundesland/staatlichen Institutionen in Österreich. Wenn man in Betracht nimmt, dass der Großteil unserer Vereine unter dem politischen Monopol der SPÖ ist, wird klar, dass dadurch die SPÖ sich den rechtlichen Hintergrund gesichert hat sich als Vertreter der Migranten präsentieren zu können und andererseits hat sie dadurch den Großteil der Serben in Österreich isoliert, denn wie es schon bekannt ist nur ein kleiner Teil der „österreichischen" Serben ist wirklich ein aktives Mitglied eines solchen serbischen Vereines.

Selbst der „Verband der Serben in Österreich", welcher als serbische Dachorganisation die serbischen Interessen vertreten sollte, verwandelte sich in eine Organisation, die zwei bis drei Mal im Jahr Sport- bzw. Folkloreveranstaltungen organisiert, die unter der Schirmherrschaft der Arbeiterkammer und der Arbeitergewerkschaften (beides Unterorganisationen mit absoluter Mehrheit der SPÖ) stehen. Weiter meldet sich der „Verband der Serben in Österreich" nur wenn er die Serben aufrufen soll für die SPÖ zu wählen, wobei bis jetzt das Problem der serbischen Sprache und der serbischen Interessen in Österreich vom Verband noch nicht gelöst wurde. Äußerst schlimm ist die Beziehung einiger Organisationen zur Serbisch Orthodoxen Kirche, wo man eine kommunistisch-sozialistische Linie gegenüber der Kirche und der Orthodoxie bemerken kann. Dies ist wahrscheinlich eine Folge von vergangenen „jugoslawischen Zeiten". Die SPÖ führte gegenüber den Serben eine Politik der Befriedigung kleinster Probleme die zum gegebenen Zeitpunkt in die Schublade der niedrigen Prioritäten fallen mussten. So finanzierte sie verschiedene Sport- und Folkloregeschehen von serbischen Vereinen, aber gleichzeitig war in ihrem Interesse, dass die Serben keine politischen oder anderen Funktionen verlangten, also keine größeren Ansprüche stellten.

Natürlich half hierbei der Mythos bei vielen Serben, dass sie hier arbeiten werden bis sie in Pension gehen und danach würden sie in ihre Heimat zurückkehren. Das ist natürlich eine Möglichkeit für die älteren Generationen der Serben in Österreich, wobei diese Möglichkeit für die Jüngeren nicht in Frage kommt und zwar wegen wirtschaftlichen, aber auch kulturellen Gründen. Dieses Denken und die Zusammenarbeit mit der SPÖ, welche solche Denkweisen unterstützte, haben dazu geführt, dass ein großer Teil der serbischen Bevölkerung in Österreich gar kein Interesse daran gezeigt hat an politisch-kulturellen Prozessen in Österreich teilzunehmen, obwohl mittlerweile der Großteil unserer Landsleute österreichische Pässe hat bzw. österreichische Staatsbürger sind. In den Köpfen der meisten ist Belgrad weiterhin die Hauptstadt und die Veranstaltungen in Belgrad und Banja Luka werden verfolgt, wobei total vergessen wird, dass alle wichtigen Entscheidungen, die unser Privatleben und unsere nationale Position in Österreich betreffen in Wien getroffen werden.

Aber was ist die eigentliche Situation? Die Situation sieht so aus, dass unsere Herkunftsländer Serbien und die Republika Srpska die institutionelle und wirtschaftliche Macht nicht haben um sich um die Serben in der Diaspora zu kümmern und dementsprechend müssen die Serben in der Diaspora die Verwirklichung ihrer Rechte suchen um ihre Interessen, in den Ländern in denen sie leben, zu schützen. Serben zählen zu den am besten integrierten Völkern in Österreich. Der Grund dafür sind unsere europäischen Wurzeln in den kulturellen, regionalen und religiösen Bereichen, wodurch wir den Österreichern sehr nahe stehen und außer der sprachlichen Barriere haben wir keine unüberbrückbaren Differenzen. Auf diese Weise haben wir uns in die österreichische Gesellschaft sehr gut eingelebt und sind relativ gut empfangen worden, im Gegensatz zu anderen Nationen, die außer der sprachlichen Barriere auch religiöse und kulturelle Barrieren haben, und deshalb mehr oder weniger isoliert sind. Dies hat zu einer parallelen Gesellschaft und in den Städten sogar zur Gründung von Ghettos geführt.

Konkrete Probleme (zurzeit drei sehr brennende) der Serben in Österreich sind folgende:

1. Den serbischen Kindern ist es verboten worden Serbisch als Muttersprache in der Schule zu lernen, sondern als Kompromiss mussten sie serbokroatisch bzw. Bosnisch/Kroatisch/Serbisch (BKS) lernen. Diese nicht vorhandene und erfundene Sprache gibt es nur in Österreich und außerdem nimmt es nicht nur unseren Kindern die Möglichkeit Serbisch zu lernen, sondern führt auch dazu, dass unseren Kindern kroatische oder bosniakische Lehrer die Muttersprache aus Büchern beibringen wollen, die in Zagreb oder Sarajevo gedruckt worden sind. Weiteres ist diese „salomonische" Lösung aus der heimatlichen Werkstatt der SPÖ (in Zusammenarbeit mit der ÖVP) entstanden und es hätte alle drei Völker zufrieden stellen sollen, aber es konnte leider nur die Völker zufrieden stellen, die auch bis zum Jahre 1992 keine offizielle Sprache hatten und diese waren bereit das zu akzeptieren, solange diese Sprache nur nicht Serbisch heißt. Leider haben bis jetzt nur wenige serbische Organisationen der österreichischen Regierung die Frage gestellt wie es möglich ist, dass türkische Kinder Türkisch lernen dürfen, kurdische Kinder Kurdisch (haben sogar die Möglichkeit zwischen zwei

Varianten zu entscheiden), aber serbische Kinder nicht Serbisch lernen dürfen.

2. Die Volkszählung der Migranten in Österreich wird auch heute noch auf Grundlage der Staatsbürgerschaft gemacht, anstatt auf Grundlage der Muttersprache. Diese Volkszählung, welche nach den Kriterien der Staatsbürgerschaft gemacht wird führt dazu, dass Serben aus der Republika Srpska bzw. Bosnien & Herzegowina oder Kroatien stammen als Bosnier (im weiteren Fall als Muslime) oder Kroaten angeführt werden. Auch bei diesem Problem haben weder der Verband der Serben in Österreich noch andere Vereinen etwas unternommen. Auch wenn es einige Versuche gab, dann nur von eigenständigen Organisationen oder Einzelpersonen, welche in Folge dessen automatisch von Vereinen, die enge Verbindungen mit der SPÖ haben, als serbische Nationalisten, Chauvinisten oder ähnliches dargestellt wurden.

3. Eine außergewöhnlich geringe Teilnahme haben die Serben an dem sozio-politischen System Österreichs. Das sieht man vor allem an der geringen Anzahl der Wähler und der schwachen (fast gar keiner) Vertretung (in Bezug auf die Anzahl der Serben) in den österreichischen Institutionen, Organisationen und Parteien.

Es wurden einige Probleme und Mängel genannt, aber wir müssen uns fragen ob es dafür auch Lösungen gibt? Natürlich gibt es welche, aber diese sind alles andere als einfach. Es ist erforderlich, dass unsere Organisationen aus dem Monopol der SPÖ austreten und ihren Dialog an alle politische Optionen in Österreich verteilen, wobei man auf unsere nationalen und zivilen Rechte und Notwendigkeiten, aber auch auf die Interessen unserer Herkunftsländer, acht geben sollte, denn es wäre unmoralisch die politischen Optionen zu unterstützen, die in Österreich einige unserer Bedürfnisse erfüllen würden, aber zugleich eine antiserbische Politik gegenüber Serbien und der Republika Srpska (wie es auch in den 90er Jahren üblich war) weiterführen. Weiteres wäre es erforderlich, dass man versucht eine Beratung der österreichischen Serben zu gründen, welche mit der Serbisch Orthodoxen Kirche die Grundvoraussetzungen der Serben in Österreich formulieren und diese den staatlichen Behörden präsentieren würde. Man sollte sich nicht in den Status einer Minderheit vertiefen, denn diese Ideen sind rechtlich und verfassungsmäßig nicht realisierbar, aber es gibt zig andere Möglichkeiten und Notwendigkeiten des serbischen Volkes in Österreich:

1. Die Erhaltung der serbischen Sprache, Schrift, Kultur und des christlich-orthodoxen Glaubens in Verbindung mit den Gesetzen der Republik Österreich.
2. Eine statistische Volkszählung anhand der Muttersprache und nicht der Staatsbürgerschaft.
3. Eine größere Vertretung der Serben in den Institutionen der Städte, Bundesländer und des Bundes.
4. Aktivere Zusammenarbeit der serbischen Gemeinde und der Serbisch Orthodoxen Kirche, um die ihre Position in Österreich zu stärken.
5. Behütung des serbischen historischen Erbes in Österreich. Damit verstehen sich die vielen Militärfriedhöfe, wo tausende serbische Soldaten begraben sind. Wir, als ihre Nachfolger, sind zuständig dafür, dass wir uns um sie kümmern und unsere Aktivität würde sich auf die Institution der Republik Österreich übertragen, denn auch bis jetzt hat Österreich diese Aufgabe übernommen.
6. Die Bildung von Kommissionen und Gesellschaften, die sich darum kümmern würden das serbische historische Erbe auf dem österreichischen Gebiet und den damaligen Kronländern durchzustudieren, also die wissenschaftliche Begründung und historische Verbindung der Serben mit Österreich, denn genau die Serben haben gemeinsam mit den Kroaten und Polen Wien vor der türkischen Eroberung verteidigt. Aber heute sind sie für die Verdienste an die Republik Österreich in der gleichen Kategorie eingeteilt wie die Türken. Das heißt, dass unsere Verdienste übersehen wurden. Es muss jedoch darauf hingewiesen werden, dass genau aus Wien die serbische kulturelle und sprachliche Reform von Vuk Karadžić stammt und ebenfalls der „Gorski Vijenac“, eines der bedeutendsten Schriftstücke in serbischer Sprache, in Wien verfasst wurde. Die serbischen Maler, Dichter und Wissenschaftler haben sich in die wissenschaftlichen und kulturellen Grundlagen von Österreich eingebettet.

Das sind nur einige unserer Notwendigkeiten in Österreich, wessen Erfüllung zurzeit wie Science-Fiction aussieht, aber mit sehr viel Anstrengung und Arbeit kann man einen Teil dieser Notwendigkeiten Realität werden lassen. Es ist Notwendig, dass wir als Gemeinschaft anfangen uns als verantwortliche Bürger zu verhalten (egal ob wir die Staatsbürgerschaft haben oder nicht) und somit in Verbindung auf unsere nationalen Interessen achten, aber auch auf die Interessen der Republik Österreich und ihrer autochthonen Bevölkerung. Vor allem ist es wichtig, dass ein großer Teil der Österreicher mit serbischer Herkunft anfängt zu den Wahlen zu gehen und damit den österreichischen Parteien zeigt, dass wir wichtige Wähler sind. Somit werden auch die Parteien anfangen uns anders zu sehen und werden um die «serbischen Stimmen» kämpfen und so eine gewisse Bereitschaft zeigen einige der oben erwähnten Punkte zu erfüllen. Dieses Erfüllen der Anforderungen ist besonders wichtig für das Erhalten unserer Identität in ihrem vollen Ausmaß.

KULTUR

DER EUROPÄISCHE GEIST DER SERBISCHEN KULTUR - MALEREI

Autor: Stevan Martinović,
Serbischer Akademischer Kreis

Die serbische mittelalterliche Malerei ist soweit einzigartig, dass einige Wissenschaftler über den „Nemanjić-Stil“ als historischen und stilistischen Eintrag sprachen.

Nicht nur die serbische mittelalterliche Architektur ist Zeuge des europäischen Geistes der serbischen Kultur. Sie ist eklektisch, anfällig auf verschiedenen Einwirkungen, aber trotzdem einzigartig und authentisch. Die serbische Malerei dieser historischen Periode zeigt gewiss viel mehr Originalität als irgendein anderer Kunstzweig. Zahlreiche europäische Meisterwerke können auch heute noch auf den Wänden der stiftenden Klöster der serbischen mittelalterlichen Könige gesichtet werden. Unter diesem europäischen und weltbekannten Kulturerbe des 13. Jahrhunderts ist vor allem die Malerei im Kloster Sopoćani, das König Uroš I. stiftete, einzigartig.

Obwohl zahlreiche Durchsuchungen der mittelalterlichen Kunst von der Dekadenz der byzantinischen Malerei nach 1204 sprechen (die Belagerung und Beraubung von Konstantinopel seitens der Latiner und die Gründung des Latinischen Reiches), deuten Beispiele aus Bereichen der byzantinischen Provinzen auf Gegenteile. Das Königreich Serbien war zu dieser Zeit Dank dem entwickelten Bergbau ein reiches und freies Land in einer wirtschaftlichen Expansion. Für alle Künstler, die zu dieser Zeit im Latinischen Reich ihren Arbeitsplatz verloren, waren das wichtige Tatsachen. Sie kamen nach Serbien und bemalten u.a. auch den Innenraum des Klosters Sopoćani.

Komposition der Geburt Christi

Die Malerei in Sopoćani strahlt Klassizismus aus, das stilistische Synonym für die Kunst der Antike. Die Schönheitsideale der römischen und griechischen Kunst waren sowohl im Osten als auch im Westen sehr geachtet. Im Mittelalter gab es viele Versuche die klassische Form der Kunst zu erneuern. Prof. Svetozar Radojčić, einer der größten Autoritäten unter den Historikern der mittelalterlichen Kunst, sagt über die Fresken in Sopoćani: „Das schöne, ernsthafte und athletische Volk auf den Fresken in Sopoćani lebt sein Leben ausgewählter Bewohner des christlichen Olymp."

Komposition der Geburt Christi, Detail (Hl. drei Könige)

Er erkennt das antike Etwas in den Malereien von Sopoćani auf vielen Stellen und tendiert dazu festzustellen, dass „das alles aus der Ferne an die korrekte Kunst der römischen Reliefs erinnert“. Wenn diese Kunst ausgeweitet wird, wenn sie einen christlichen Beigeschmack bekommt, dann wird sie zu einem Meisterwerk. Deshalb wird die Komposition auf der Westseite der Kirche, die Entschlafung der hl. Mutter Gottes, als „das grandioseste Kunstwerk überhaupt“ geachtet.

Über die Malerei im Kloster Sopoćani wird seit mehr als sieben Jahrhunderten nur in Superlativen gesprochen. Es ist nur allzu schwer vorstellbar wie es mitsamt dem Gold, das den Hintergrund der Szene ausmachte, mit den Verzierungen, den Ornamenten und all den Details, ausgesehen hat. All das wurde durch den Zahn der Zeit oder durch das Schwert und die Taten von Plünderern ausgelöscht.

Komposition Entschlafung der hl. Mutter Gottes

Die serbische mittelalterliche Malerei ist soweit einzigartig, dass einige Wissenschaftler über den „Nemanjić-Stil“ als historischen und stilistischen Eintrag sprachen. In Italien wird man von Giotto sprechen und die Sixtinische Kapelle von Michelangelo loben. In Serbien wiederum, wird selten jemand Touristen das Kloster Sopoćani empfehlen, eine Perle, die würdig ist sich mit den Werken der italienischen Meister zu vergleichen. Es steht bereits 7 Jahrhunderte lang unweit von der Quelle des Flusses Raška mitten im Herzen des damaligen Königreichs.

GESCHICHTE

GORANER, GUTE LEUTE VOM ŠAR-GEBIRGE (TEIL 1)

Autor: Jovan Aleksić, Student des Masterstudiums Geschichte an der Philosophischen Fakultät in Kosovska Mitrovica, Mitglied des Serbischen Akademischen Kreises

In der beeindruckenden Landschaft, die aussieht als ob sie von einem Künstler mit einem Pinsel gemalt wurde, inmitten von weiten Wiesen und glasklaren Bächen, im Gefälle des Šar-Gebirges, lebt ein kleines fleißiges Volk. Bekannt nach seiner Kunst, vor allem wenn es sich um Handwerk handelt. Aus diesem Gebiet stammen viele angesehene Personen denen unser Land wegen ihrer Tätigkeit zu Dank verpflichtet ist. Um nur einige zu erwähnen, wie Malić und Mehmed Pelivanović, Pajazit Pomak, Fahrudin Jusufija, Miralem Sulejmani,... Das sind Goraner. Das ist eine Geschichte über sie, ihre Gegend, Kultur und ihre Identität. Über einen ewigen Kampf um den Fortbestand.

Wenn man den St. Georgs-Tag nennt, denken die meisten Leute gleich an einen bedeutenden Feiertag und den Schutzpatron vieler Serben. Andere wiederrum denken an den bekannten Hit von „Bijelo Dugme“. Selten, dass jemand dabei an Goraner denkt für die das einer der größten Feiertage ist. Von ihnen haben Sie bestimmt gehört! Wer sind sie…? Wer sind die Leute, die das Geheimnis für die Zubereitung des leckersten Bureks, den Sie je probiert haben, kennen? Warum geben sie ihren Geschäften am öftesten Namen wie „Pelivan“ oder „Šar“...? Wie viele gibt es von ihnen, wo leben sie, mit was beschäftigen sie sich? Was ist ihre Geschichte, ihre Sprache, Kultur…? Warum kümmert sich fast niemand um sie? Wir werden versuchen auf diese Fragen durch diesen Text Antworten zu finden.

Goraner sind eine ethnische Gemeinschaft mit einer spezifischen Identität, deren Gebiet sich im Dreieck Serbiens, Albaniens und der EJR Mazedonien befindet. Ihre Abstammung ist an alte serbische Siedlungen auf dem Gebiet des Šar-Gebirges gebunden, das sich zurzeit des mittelalterlichen serbischen Staates im zentralen Teil befand (soweit es der Geschichtswissenschaft bekannt ist, waren diese Gebiete die Ortskreise Sirinić, Sredska, Gora und Opolje, sowie auf dem gesamten Gebiet zwischen dem Schwarzen Drim und Vardar mit dem Unteren und Oberen Polog [heute das Gebiet um Tetovo] wo die serbische Bevölkerung lebte). Wegen ihrer Treue, ihrem Fleiß und ihrer Arbeit bekamen sie eigene Privilegien vom Zaren Dušan. Nachdem die serbischen Länder unter die Herrschaft der Osmanen fielen, nahmen sie als Letzte den Islam an indem sie lange dem Druck und den

Gora

Angriffen der Eindringlinge Stand hielten. Der Prozess der Islamisierung der christlich-orthodoxen Goraner geht bis ins 16. Jahrhundert zurück und verlief mit niedriger und höherer Intensität. Die großen Migrationen der Serben (die erste unter Patriarch Arsenije III. Čarnojević im Jahre 1690 und die zweite unter Patriarch Arsenije IV. Jovanović Šakabenta im Jahre 1740), sowie die Aufhebung des Patriarchats von Peć 1766 führten dazu, dass die Goraner massenweise den Islam annahmen. Trotzdem gab es bis ins 19. Jahrhundert in der Gora christlich-orthodoxe unter ihnen. Die letze orthodoxe Christin starb 1856 in der Gora. Sie hieß Božana. Sie war die Tante von Vater Petar Kostić (1852-1934), einem bekannten serbischen Schriftsteller, dem Rektor der Theologischen Schule von Prizren. Er hinterließ wertvolle Schriften über die Islamisierung eines Teils seiner Familie, durch wessen Schicksal und Leben metaphorisch die Geschichte des serbischen Volkes im alten Serbien zur Zeit der Türkenbelagerung beschrieben werden kann.

Trotzdem, die Goraner vergaßen ihre Wurzeln nicht. Achtsam bewahrten sie ihre Sprache, Bräuche und ihre Kultur, sowie die Überbleibsel der orthodoxen Kirchen und Friedhöfe. Der bekannte russische Diplomat, Historiker, Ethnograf und Archäologe Ivan Stepanovich Jastrebov (1839-1894) betonte in seinen Aufzeichnungen, dass vor allem bei den etwas älteren Goranern noch immer ein lebendes Bewusstsein über ihre Wurzeln besteht.

„Als ich sie fragte, ob sie irgendwelche Bücher oder Aufzeichnungen aus vergangener Zeit hätten, über ihr altes Leben als sie noch Christen waren, zeigten sie auf Peć und sagten: ´Dort wirst du alles über uns finden, wenn das nicht die griechischen Despoten (Bischöfe Phanarioten) mit nach Istanbul mitgenommen haben als sie nach Peć kamen.´ Ich werde niemals diesen traurigen Blick dieses Goraners aus Brod vergessen, der mir diese Geschichte erzählte, und diese Nachdenklichkeit der Zuhörer die zahlreich mit mir anwesend waren als ich sie in Brod besuchte.“

Eine starke Bindung der Goraner zu ihren Wurzeln lässt sich vielleicht am besten anhand der Worte des Sulj-Kapitäns, eines goranischen Gesetzeslosen, an seinem Sterbebett aus dem Jahr 1909 näherbringen: „Den neuen Glauben habe ich mir nicht eingeprägt, den alten habe ich nicht vergessen.“ So ist es auch heute noch weshalb sie oft leiden müssen.

Außer dem bereits erwähnten Ort Brod bevölkern die Goraner noch 18 Orte auf der serbischen Seite des Šar-Gebirges: Baćka, Vranište, Globočica, Gornja Rapča, Gornji Krstac, Dikance, Donja Rapča, Donji Krstac, Dragaš, Zli Potok, Kruševo, Kukuljane, Leštane, Ljubovište, Mlike, Orćuša, Radeša und Restelica. In Albanien gibt es neun goranische Dörfer: Borje, Zapod, Košarište, Orgosta, Orešek, Orčikle, Pakiša, Crnolevo und Šištavec. In der ehemaligen jugoslawischen Republik Mazedonien gibt es zwei Dörfer – Urvič und Jelovjane. Auf diesem Gebiet leben zwischen 7.000 und 10.000 Goraner und in Serbien und der Diaspora insgesamt ca. 60.000. Ihre Sprache nennen sie Naschinisch

(Naschenisch) oder Goranisch, das am ehesten der heutigen serbischen Sprache (genauer dem Prizren-Timok Dialekt) bzw. der altštokavischen serbischen Sprache ähnelt, mit einigen Besonderheiten, Lokalismen, Turzismen und Archaismen. In Serbien bedienen sie sich der kyrillischen Schrift und in Albanien der lateinischen. Es ist auch ein Einfluss der aromunischen, walachischen und jurukischen ethno-kulturellen Elemente auf die Entwicklung ihrer Identität bemerkbar. Dank der geografischen Isolation, der fehlenden Infrastruktur und dem späten Empfang des Islams, schafften sie es dem Albanisierungsprozess, der viele Teile des alten Serbiens betraf, aus dem Weg zu gehen.

Gleich wie alle Muslime feiern auch Goraner Ramadan und Bajram. Sie zelebrieren auch Aschura sowie die Teilung, wenn für den Frieden der Seelen der Verstorbenen Halva verteilt wird.

In der islamischen Tradition der Goraner nimmt das sogenannte Sunet einen besonderen Platz ein – ein Brauch der Einführung eines Jungen in den Islam. Der Brauch der Sunetierung wird mit der Familie, den Verwandten und ausgewählten Gästen gefeiert.

Goraner feiern auch den Tag des Frühlings, wenn am ersten Frühlingstag Jungen und Mädchen auf Wiesen, Lichtungen und in Wäldern spazieren gehen, sowie den „Babin den“ (Tag der Großmutter) der ca. Mitte Januar gefeiert wird. Dabei führen junge Männer mit Stöcken eine Puppe aus Maiskolben die sie „Gudja“ nennen vom Dorfzentrum bis zum Fluss, wo sie diese dann ins Wasser werfen und „Dass der Winter nicht mehr wiederkehrt!“ rufen. Der Donnerstag ist der Wochentag der unter den Goranern am meisten geachtet wird. Im Volk ist er als „guter Tag“ bekannt, der einzige arbeitsfreie Tag bei den Goranern.

Außer den islamischen und volkstümlichen, achten die Goraner auch ihre damaligen christlichen Bräuche. Zu Weihnachten kochen sie Maiskolben und verteilen sie an ihre Nachbarn. Ihre Eingangstüren schmücken sie mit Eichästen. Frauen bereiten einen Weihnachtskuchen zu, in den sie eine Metallmünze stecken. Derjenige von den Familienmitgliedern der das Kuchenstück mit der Münze erwischt, soll über das ganze Jahr glücklich sein. Der Sankt-Veit-Tag (Vidovdan) ist ebenso sehr bedeutsam in der goranischen Tradition. In der goranischen Sprache gibt es ein Sprichwort über den St.-Veit-Tag das zwei Bedeutungen hat. Auf der einen Seite kennzeichnet es den Tag des Jüngsten Gerichts (nach dem slawischen Gott Veit), wenn alle für all das Gute und Böse in ihren Leben belohnt bzw. bestraft werden, auf der anderen Seite kennzeichnet es die Idee des Kosovo-Schwurs (nach dem man am St.-Veit-Tag erkennt wer wie ist, wer wer ist, „wer ein Mann des Glaubens ist und wer nicht“).

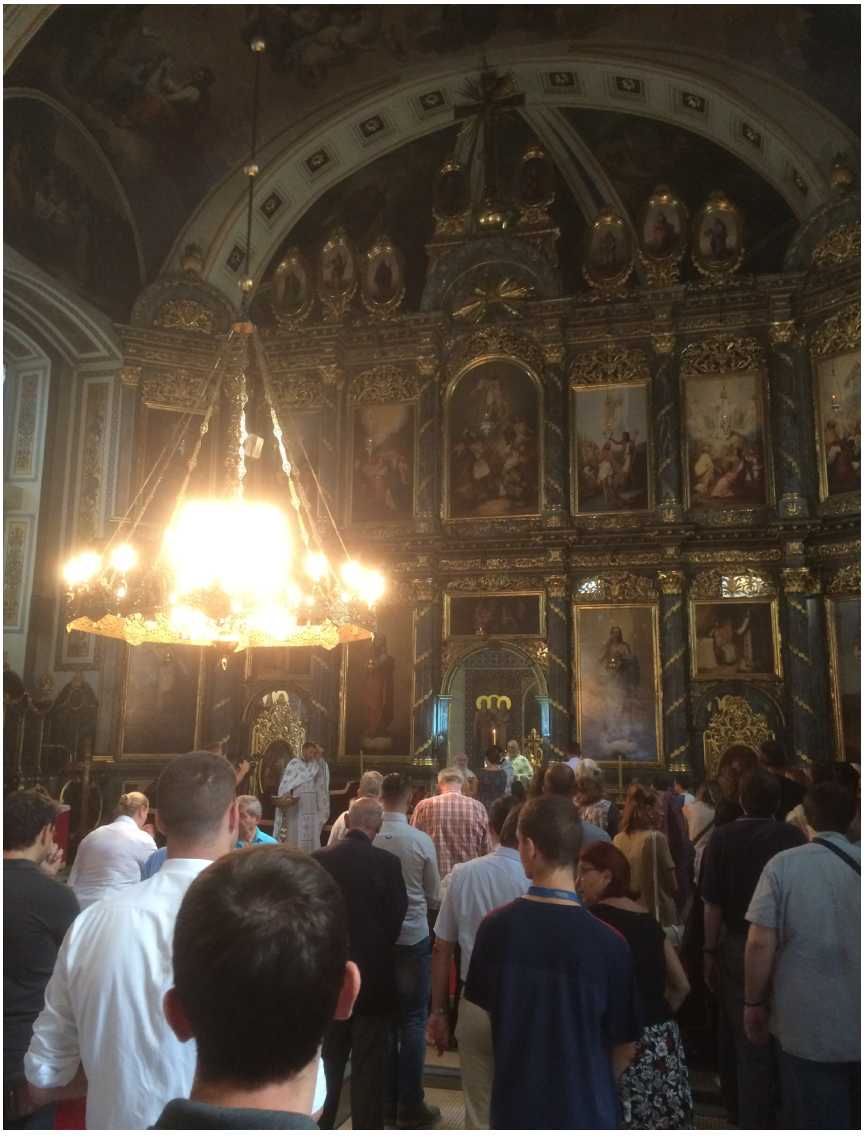
Ein aktuelleres Bild der Goraner

ORTHODOXIE

DER GOTTESDIENST IN DER ORTHODOXEN KIRCHE

Quelle: Orthodoxe Kirche in Österreich

Der Gottesdienst ist eine Ansammlung von sakralen Handlungen und Ritualen, durch die auf äußerliche Weise die inneren religiösen Gefühle ausgedrückt werden. In ihm offenbaren und erfüllen sich die Beziehungen zwischen Gott und dem Menschen, und dem Menschen und Gott. In Wirklichkeit ist der christliche Gottesdienst die Ansammlung von sakralen Handlungen und Ritualen, in denen der ganze Inhalt der christlichen Religion manifestiert und offensichtlich präsentiert wird. Das Wesen der christlichen Religion ist die Aussöhnung des Menschen, der in die Sünde gefallen ist, mit Gott und die Errichtung jener reinen, unmittelbaren Beziehungen, die zwischen dem Menschen und Gott vor dem Sündenfall im Paradies geherrscht haben.

Diese Aussöhnung oder Reinigung von der Sünde des Menschen, seine Befreiung von der Verdammnis und dem Tod, wurde durch das Golgatha Opfer vollzogen, das für die ganze Menschheit der menschgewordene Sohn Gottes erbracht hat. Der Tod des Gottessohnes hat die Erlösung der Menschen gebracht, er hat Gott den Menschen als gereinigt und geheiligt dargestellt. Den Akt der Versöhnung hat Gott dem Menschen durch Sein Wort und die Geheimnisse offenbart, es ist nun die Pflicht des Menschen, durch die Annahme der gnadenbringenden Gaben der Versöhnung, sich Gott im Glauben an Jesus Christus hinzugeben.

Die Orthodoxe Kirche kennt zwei Arten von Gottesdiensten: die allgemeinen bzw. gemeinschaftlichen und die speziellen bzw. privaten. Die allgemeinen Gottesdienste werden hauptsächlich in der Kirche zelebriert, ihr Beginn verkünden die Kirchenglocken und an ihnen nehmen alle Mitglieder der Kirche teil. Solche Gottesdienste sind: Vesper (Abendgottesdienst), Frühgottesdienst und Hl. Liturgie. Die speziellen Gottesdienste werden ebenfalls in der Kirche zelebriert, können aber auch anderen dafür geeigneten Orten stattfinden, wie z. B. in den Häusern der Gläubigen. Diese speziellen Zeremonien sind: Taufe, Eheschließung, Aussegnung, Totengedächtnisgottesdienst, Wasserweihe, Segnung des Hauspat-

ronfestes usw. Diese Gottesdienste finden nicht jeden Tag statt, sondern je nach Bedarf der Kirche, Einzelner oder einer Gruppe von Gläubigen.

Das Ziel beider Arten von Gottesdiensten ist zuallererst die Verherrlichung Gottes, die Danksagung für die Gaben Gottes und die Zuwendung zu Gott im Gebet.

Im orthodoxen Gottesdienst gibt es nichts Überflüssiges und Zufälliges. Jedes Wort, jede Handlung oder Gegenstand haben ihren historischen, religiösen und übertragenen Sinn. Allgemein gesprochen beinhaltet der Gottesdienst die Geschichte der Schöpfung, die Vorsehung Gottes für die Welt, das Erwarten des Erlösers, Sein Kommen auf die Erde, die Predigt, das Leiden und die Verherrlichung Christi, die Errichtung der Kirche und ihr Leben. All jene die regelmäßig zum Gottesdienst kommen, haben die Möglichkeit mit der Kirche die Geschichte der Rettung des Menschen zu durchleben.

Der Gottesdienst als menschliche Aktivität hat seine Begründung sowohl in seiner eigenen menschlichen Natur wie auch in seiner letztendlichen Bestimmung. Der Mensch ist geschaffen, um Gott zu preisen, Gott zu dienen, was bedeutet, dass der Mensch durch den Gottesdienst den Sinn seiner Existenz erfüllt. Demnach gibt es drei Hauptziele des orthodoxen Gottesdienstes: 1. Das Ausdrücken der religiösen Gefühle durch den Gottesdienst. 2. Die Lehre und Festigung des Glaubens und der Güte durch den Gottesdienst. 3. Die Erlangung der für unsere Rettung notwendigen Gnade Gottes durch den Gottesdienst.

1.) Der Mensch ist ein geistiges und materielles Wesen und sein Leben findet in der Harmonie und den gegenseitigen Beziehungen seiner geistigen und körperlichen Funktionen statt. Was der Mensch in seiner Seele spürt, muss er auf äußerliche und sichtbare Weise zeigen, denn er kann seine Gefühle in sich nicht verbergen. Wenn er gut gelaunt ist – so zeigt sich das in seinem Gesichtsausdruck, wenn er traurig und bekümmert ist – so weint er, wenn er Angst hat – so zittert er, wenn er wütend ist – so wird er rot im Gesicht usw.

Der Glaube und die Frömmigkeit sind sehr starke innerliche Emotionen. So wie wir unsere Gefühle wie Freude, Trauer, Liebe, Hass, Respekt und andere nicht verbergen können, so müssen wir auch unsere religiösen Gefühle, unsere Frömmigkeit, auch auf äußerliche Weise zeigen. Dies tun wir durch den Gottesdienst. Die Menschen haben seit Anbeginn der Welt Gott Opfer dargebracht, als äußerliches Zeichen ihrer Dankbarkeit, Anhängigkeit und Ehrerbietung. In den prähistorischen heidnischen Ansiedlungen hat man Ruinen der Tempel und Altäre gefunden, die beweisen, dass überall dort wo es religiöses Leben gibt, auch Gottesdienste und gottesdienstliche Rituale geben muss.

Daher trägt auch der christliche Gottesdienst, der mit seinen wunderbaren Riten, Gebeten und Gesängen unseren Glauben ausdrückt, den Stempel der allgemein menschheitsgeschichtlichen Bedürfnisse nach Beziehung zu Gott. Im heiligen Gotteshaus versammeln sich alle, um gemeinsam ihre Ehrerbietung gegenüber Gott und ihre anderen religiösen Gefühle zum Ausdruck zu bringen.

2.) Das zweite Ziel des Gottesdienstes in der Orthodoxen Kirche sind Erhalt, Weiterentwicklung und Verbreitung des christlich-orthodoxen Glaubens und Lebens. Die wunderschönen Gebete und Kirchenlieder, das Lesen des Wortes Gottes, die Priesterpredigt und andere wesentliche Teile des Gottesdienstes – all das lehrt den Christen im Glauben und veredelt seine Seele. Die christliche Kirche, in der der Gottesdienst zelebriert wird, ist die Schule für jeden Christen, die in ihm Gutes bestärkt und vom Bösen abbringt. Und der Mensch verlässt die Kirche neugeboren, denn er hat sich mit göttlicher Nahrung – dem Wort Gottes – erfüllt.

Im Gottesdienst wird vor allem unsere Liebe zu einander gestärkt, denn im Gotteshaus sind wir alle vor Gott gleich, ob reich oder arm, gebildet oder ungebildet, alt oder jung – alle beten miteinander und füreinander vor Gott.

3.) Das dritte Ziel des Gottesdienstes der Orthodoxen Kirche ist die Erfüllung der von Jesus Christus uns gebrachten Versöhnung und seiner Gnadenfrüchte, der Heiligung des Menschen und seine Vereinigung mit Gott. Die wichtigste Voraussetzung für die Aussöhnung und die Früchte dieser Versöhnung ist die Einheit mit Jesus Christus.

Ein Christ kann nicht ohne die Hilfe Gottes sein und ohne Gott gibt es keine Erlösung. Daher hilft Gott dem Menschen besonders im Gotteshaus, denn hier betet der Mensch demütig, genauso wie es uns Jesus Christus selbst vorgegeben hat. Im Gottesdienst betet jeder Christ für sich und der Priester bittet Gott für uns alle um Hilfe und Gnade. Und die Hilfe Gottes erlangt insbesondere jener Christ, der regelmäßig den Gottesdienst besucht und die Heiligen Sakramente empfängt. Die Hl. Kommunion ist hierbei das entscheidende Sakrament, da wir durch sie in die vollkommene Gemeinschaft mit Jesus Christus treten. Ohne dieses gnadengebende Element wäre der Gottesdienst seiner geheimnisvollen Heiligung, der höchsten Kraft und seiner Charakteristik beraubt, so dass er nicht christlich wäre.

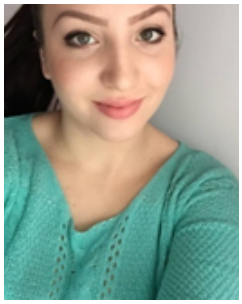
In der Erfüllung der Erlösung liegt das wichtigste und kulminierende Ziel des Gottesdienstes in der Orthodoxen Kirche, der Gottesdienst ist das Mittel zur Vereinigung des Menschen mit Gott.

СРБИЈА - НАША КУЋА

МИНИ-АНКЕТА | MINIUMFRAGE

Шта за Вас у дијаспори представља Србија?

Was stellt für Sie in der Diaspora Serbien dar?

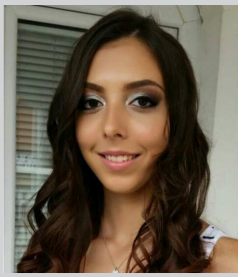

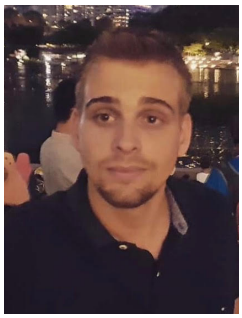
Маја Славуљица, Инзбрук, Аустрија:
За мене је Србија земља у којој су сви опуштени, отворени, дружељубиви, они знају да живе и ако немају пуно. Такође Србија мени представља одмор, провод, нашу домаћу храну, коју нико не може заменити. Србија је земља пуна историје, емоција и догађаја који је чине изузетном. Све су то ствари, које су за све остале људе који Србију нису доживели, неописиве.

Maja Slavuljica, Innsbruck, Österreich:
Für mich ist Serbien ein Land wo jeder entspannt, offen und freundlich ist. Die Leute dort wissen wie man das Leben genießt obwohl sie nicht viel haben. Ebenfalls stellt Serbien für mich Urlaub, Ausgehen, unsere traditionelle Nahrung, welche niemand ersetzen kann, dar. Serbien ist ein Land reich an Geschichte, Emotionen und Erlebnissen, welche es einzigartig machen. Das sind alles Sachen, die für Menschen die noch nicht in Serbien waren unbeschreiblich sind.

Милица Бранковић, Инзбрук, Аустрија:
Србија је моја земља, коју у срцу носим, којом се поносим и којој припадам. Србија је моје огњиште, на којем су се моји преци грејали и које ћу и ја оставити својој деци.

Milica Branković, Innsbruck, Österreich:
Serbien ist mein Land, das ich im Herzen trage, auf das ich stolz bin und welchem ich angehöre. Serbien ist mein Zuhause wo meine Vorfahren herkommen und welches ich meinen Kindern hinterlassen werde.

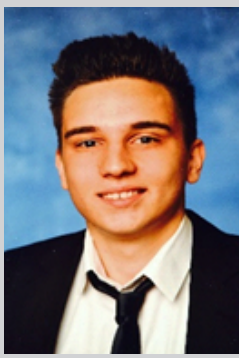

Јован Томић, Јенбах, Аустрија:
Када помислим на Србију, помислим на њену славну историју и свих потешкоћа које смо имали након дугих година под Османским царством, у Првом и Другом светском рату, деведесетих година прошлог века и током НАТО бомбардовања. Ипак и поред свега Србија остаје то што јесте: „Симбол вере, поноса и достојанства."

Jovan Tomić, Jenbach, Österreich:
Wenn ich an Serbien denke, denke ich an ihre glorreiche Geschichte und alle Schwierigkeiten, die wir nach langen Jahren unter dem Osmanischen Reich, während dem Ersten und Zweiten Weltkrieg, den 90er Jahren und dem NATO Bombardement, erlebten. Dennoch und trotz alldem bleibt Serbien was es ist und zwar: „Das Symbol des Glaubens, Stolzes und der Würde".

Александер Миљковић, Беч, Аустрија:
За мене Србија представља нешто најлепше на свету. Не постоји лепше место од мог малог села, близу Неготина. То је нешто што се тешко може описати, одмор за душу, без икаквог стреса, заборавља се свака брига и све што мучи човека током године. Људи су љубазни и дају много, иако немају много. Зато је Србија за мене у сваком погледу изнад других земаља, и док моји другари маштају да иду за Америку или Аустралију, ја размишљам о мом селу Купузишту.

Aleksander Miljković, Wien, Österreich:
Für mich stellt Serbien eines der schönsten Sachen auf der Welt dar. Es gibt nichts Schöneres als mein kleines Dorf in der Nähe von Negotin. So etwas lässt sich nur schwer beschreiben, es ist Urlaub für die Seele, ohne jeglichen Stress, es lässt dich alles vergessen was einen während des restlichen Jahres bedrückt. Die Leute sind sehr liebevoll und geben sehr viel, obwohl sie nicht so viel haben. Deshalb ist Serbien für mich in allen Kategorien den anderen Ländern weit voraus. Auch wenn meine Freunde träumen in die USA oder nach Australien zu reisen, denke ich nur an mein Dorf Kupuzište.

Александар Димитров, Диселдорф, Немачка:

За мене, као православног Србина који живи у дијаспори, Србија је исто као за Јевреје Јерусалим, света и обећана земља. Земља коју су наши преци, жртвујући своје животе измолили од Господа, а коју ми данас разапињемо као што су Јевреји разапели Господа на крсту. Слава Богу и његовом светом Васкрсењу и сви који вјерују у њега, кроз њега ће васкрснути, тако се и ја надам, да ћемо ми Срби, кад вратимо вјеру у срца наша, уз славу Божију обновити сјај Србије из прошлих времена и показати свету, да је Србија, нама Богом дата, света земља, наша једина мајка, а не маћеха, коју имамо и који морамо поштовати и волети.

Aleksandar Dimitrov, Düsseldorf, Deutschland:

Für mich, als christlich-orthodoxen Serben in der Diaspora, ist Serbien das Gleiche wie Jerusalem für die Juden, heiliges und gelobtes Land. Ein Land für welches unsere Vorfahren ihr Leben geopfert haben und wir kreuzigen es heutzutage wie die Juden den Herrn gekreuzigt haben. Die Ehre gebührt Gott und seiner heiligen Auferstehung und alle die an Gott glauben, werden durch ihn wiedergeboren werden, und so hoffe auch ich, dass wir Serben, wenn der Glaube wieder einen Platz in unseren Herzen findet, durch den Ruhm Gottes, Serbien den Glanz aus vergangenen Zeiten wieder erreichen kann und wir so der Welt zeigen können, dass uns Serbien von Gott gegeben wurde, dass es unser einziges Mutterland ist, welches wir haben und respektieren und lieben müssen, und nicht eine Stiefmutter darstellt.

Александар Милојевић, Вергл, Аустрија:

Шта за мене представља Србија? Исто што би требало представљати и свим Србима широм света. Србија за мене представља домовину односно очевину у коју бих желео да се вратим, да живим као човек у њој са породицом и друговима, а не као „роб“ овде у дијаспори (јер се баш тако осећам); где се могу опустити са својим народом, где могу причати својим матерњим језиком, а не туђим који сам морао научити, а пре свега јер се само у Србији осећам као код куће. Нисам могао да бирам где ћу се родити, али сада када сам остварена личност, која мисли зрело и брине сама о себи могу да бирам свој животни пут и своје место на којем ћу живети, а то је моја Србија, моја домовина и каква год била она је моја и ја сам њен - знам да је то тако. Желим да се вратим у земљу у којој ћу бити срећан, задовољан и испуњен у потпуности. Нажалост, моје детињство није остало у Србији, али ће зато детињство мојих потомака остати у њој!

Aleksandar Milojević, Wörgl, Österreich:

Was stellt Serbien für mich dar? Das gleiche was es auch für die restlichen Serben auf der Welt darstellen sollte. Serbien stellt für mich Heimat dar, beziehungsweise mein Vaterland in welches ich zurückkehren möchte und wie ein Mensch mit Familie und Freunden leben möchte, und nicht wie hier in der Diaspora wie ein „Sklave“ (denn genauso fühle ich mich); wo ich mich mit meinen Leuten entspannen kann, wo ich meine Muttersprache sprechen kann und nicht eine fremde Sprache, welche ich lernen musste, und vor allem weil ich mich nur in Serbien wie zuhause fühle. Ich konnte mir nicht aussuchen wo ich geboren werde, aber jetzt als Erwachsener, mit einem selbstständigem Denken und als Person, die sich um sich selbst kümmern kann, kann ich mir meinen eigenen Lebensweg und den Ort wo ich leben werde aussuchen, und das ist mein Serbien, meine Heimat und wie sie auch sein mag, aber ich gehöre zu ihr wie sie auch zu mir gehört. Ich will zurück in das Land, in welchem ich glücklich sein werde, zufrieden und vollkommen erfüllt. Leider konnte ich meine Kindheit nicht in Serbien verbringen, aber dafür werden meine Nachkommen ihres dort erleben dürfen.

Александар Милошевић, Беч, Аустрија:

Већина нас који смо рођени у Србији маштала је о томе да једнога дана одемо из ње, јер се готово од како ја памтим увек стварао утисак да је, негде тамо, боље него код нас. Путујући по свету поучен сопственим искуством и искуствима других увидео сам колико смо ми заправо богата земља и да, док смо у Србији, нисмо свесни шта имамо, јер све оно што имамо узимамо здраво за готово. Међутим, када одете у земљу у којој се филтрира морска вода да би се заливале баште и када се готово све плодно земљиште, које та земља има наводњава од једног језера, схватите да за оно што ми имамо у нашој Србији на многим деловима планете људи моле сваки дан. Зато, чувајмо нашу Богом дату земљу, земљу која је за мене најлепша на свету. Из ове перспективе могу слободно да кажем да је за мене Србија обећана земља. Земља за коју су везани сви моји будући планови, циљеви и снови.

Aleksandar Milošević, Wien, Österreich:

Der Großteil von uns, in Serbien geborenen, hat immer davon geträumt eines Tages aus Serbien wegzukommen, da seitdem ich mich erinnern kann immer ein Druck kreiert wurde, dass es irgendwo anders besser sei

als bei uns. Indem ich viel in der Welt herumgekommen bin, erlernte ich viel anhand meiner eigenen, aber auch anhand der Erfahrung anderer, und erkannte was für ein reiches Land wir eigentlich sind sowie, dass während wir in Serbien sind uns nicht bewusst sind was wir haben, da wir alles als selbstverständlich sehen. Sobald man aber in ein Land geht, wo das Meerwasser gefiltert wird, um Gärten zu bewässern und so ziemlich alle fruchtbaren Felder, welche dieses Land besitzt von einem See bewässert werden, sieht man ein, dass viele Teile der Welt täglich für die Sachen beten, die wir in Serbien von Haus aus besitzen. Deshalb hüten wir das uns von Gott gegebene Land, das Land das für mich das schönste Land auf der Welt ist. Aus dieser Perspektive kann ich nun frei behaupten, dass Serbien ein versprochenes Land ist. Ein Land an das all meine zukünftigen Pläne, Ziele und Träume gebunden sind.

Данијела Рачић, Инзбрук, Аустрија:

„Тамо далеко, далеко од мора, тамо је село моје, тамо је Србија.“ – Стихови који ме увек подсете на моју кућу.

За мене је Србија моја домовина. Земља из које потичу моји корени. Где се налазе многе вољене особе, где се производи најбоља храна, где можеш набрати најсочнију јабуку, где се ужива у планинској лепоти, где теку најбистрије реке, где се весели уз звуке трубе и игра српско народно коло, и где се са друштвом на улици ужива док се пече најслађе корење. Мало речи, да би описали тако лепу земљу – то треба видети и осетити.

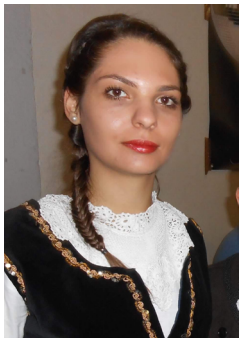
Србија – тамо далеко, али ипак у срцу!

Danijela Račić, Innsbruck, Österreich:

„Dort so weit weg, weit weg vom Meer, dort ist mein Dorf, dort ist Serbien.“ – Verse aus einem traditionellen serbischen Lied, welche mich immer an mein Zuhause erinnern.

Für mich ist Serbien mein Heimatland. Das Land meiner Wurzeln. Wo viele von mir geliebte Personen leben, wo die beste Nahrung hergestellt wird, wo man die saftigsten Äpfel pflücken kann, wo man die Schönheit der Berge geniest, wo die saubersten Flüsse fliesen, wo man zu den Klängen von Trompeten feiert und serbischer Volkstanz getanzt wird, und wo man mit seinen Freunden eine schöne Zeit auf der Straße verbringt, während die süßesten Maiskörner gegrillt werden. Wenig Worte, um ein solch schönes Land zu beschreiben – man muss es selbst gesehen und erlebt haben.

Serbien – so weit weg, aber trotzdem im Herzen!

Јована Огњановић, Инзбрук, Аустрија:

За мене у срцу представља мој родни крај, моје потомство, једноставно, знам одакле сам и где ми се налази срце. С друге стране, представља земљу, коју сами уништавамо тиме што заборављамо шта она четри слова „С“ значе, и шта значи бити Србин. Не каже се џабе „Косово је срце Србије“. Давно су стари људи говорили: „Кад нестане давно приказање Косовске битке, српски народ ће заборавити шта значи српство и Косово.“

Jovana Ognjanović, Innsbruck, Österreich:

Für mich repräsentiert es meinen Geburtsort in meinem Herzen, meine Nachkommen, ich weiß einfach wo ich herkomme und wo mein Herz ist. Andererseits, repräsentiert es ein Land, das wir zerstören, indem wir vergessen was die vier „S“ im serbischen Wappen bedeuten, und was es bedeutet ein Serbe zu sein. Man sagt nicht umsonst „Kosovo ist das Herz Serbiens“. Früher schon, sagten unsere Vorfahren: „Sobald das alte Bild der Schlacht am Amselfeld verschwindet, wird das serbische Volk vergessen was das Serbentum und Kosovo bedeuten.“

Александер Рогић, Јенбах, Аустрија:

Представља једну љубав и сигурност, такође и свакодневну „главобољу“. Србија за мене представља и једну припадност. Србија ми је дом! Србију видим као једну „заједницу“ свих нас Срба у дијаспори, то нам је матица, није битно да ли је неко из Крајине, Републике Српске или осталих српских земаља. ЖИВЈЕЛА СРБИЈА!

Aleksander Rogić, Jenbach, Österreich:

Es stellt eine Liebe und eine Sicherheit da, aber auch regelmäßige „Kopfschmerzen“. Serbien stellt für mich ebenfalls eine gewisse Zugehörigkeit dar. Serbien ist mein Zuhause! Serbien sehe ich ebenfalls als eine „Gemeinschaft“ der Serben in der Diaspora, das ist unser Mutterland, und es ist ganz egal ob einer aus der Krajina, der Republika Srpska oder anderen serbischen Ländern herkommt. ES LEBE SERBIEN!

Сања Тешић, Кројцлинген, Швајцарска:

Србија је моја земља и трудим се да је представим у најбољем свијетлу. Ми из дијаспоре требамо да учинимо добро нашој земљи и да јој помогнемо. Доста наших људи је у могућности то да учини, зато што су на позицијама, на којима имају утицаја. Србији су потребни људи из дијаспоре, а нама је потребна наша Србија!

Sanja Tešić, Kreuzlingen, Schweiz:

Serbien ist mein Land und ich versuche es im besten Licht darzustellen. Wir aus der Diaspora müssen unserem Land Gutes tun und ihm helfen. Viele unserer Leute sind in der Lage das zu tun, da sie sich auf guten Positionen befinden, wo sie einen gewissen Einfluss haben. Serbien braucht die Menschen aus der Diaspora und wir brauchen Serbien!

Дејан Сенић, Берлин, Немачка:

Србија, то је – земља богата плодном земљом, чистом водом и шумовитим планинама;
Србија, то је – земља сељака, војника, спортиста, научника, духовника, домаћина и родољуба;
Србија, то је – земља свих Срба, без обзира гдје живе;
Србија, то је – земља наших отаца, дједова и прадједова;
Србија, то је – земља хришћанства и православља;
Србија, то је – земља Светог Саве и славних Немањића;
Србија, то је – земља части, храбрости, човјекољубља, Косовског боја и Косовског завјета;
Србија, то је – земља патње и искушења;
Србија, то је – земља наде, вјере и љубави;
Србија, то је – земља препорода и васкрсења;
Србија, то је – земља себе Срба, у коју ће се опет вратити Срби;
Србија, то је једноставно... Наша кућа!

Dejan Senić, Berlin, Deutschland:

Serbien, das ist – ein Land reich an fruchtbarem Boden, sauberem Wasser und bewaldeten Gebirgen;
Serbien, das ist – ein Land der Bauern, Soldaten, Sportler, Wissenschaftler, Geistlichen, gastfreundlichen Hausherren und Patrioten;
Serbien, das ist – ein Land aller Serben, egal wo sie leben;
Serbien, das ist – ein Land unserer Väter, Großväter und Urgroßväter;
Serbien, das ist – ein Land des Christentums und der Orthodoxie;
Serbien, das ist – das Land des Heiligen Sava und der berühmten Nemanjićs;
Serbien, das ist – ein Land der Ehre, des Mutes, der Menschliebe, der Schlacht am Amselfeld und des Kosovo Schwures.
Serbien, das ist – ein Land des Leidens und der Versuchung;
Serbien, das ist – ein Land der Hoffnung, des Glaubens und der Liebe;
Serbien, das ist – ein Land der Wiedergeburt und Wiederauferstehung;
Serbien, das ist – das Land der Migration der Serben, in das sie jedoch wiederkehren werden;
Serbien, das ist ganz einfach... unser Zuhause!

Николина Драгојевић, Телфс, Аустрија:

Као свим Србима и осталим људима из бивше Југославије, који бораве у иностранству, обилазак фамилије у некадашњој домовини представља ми велику радост. Посебно нашим родитељима, који су јако везани за своје родне крајеве у отаџбини. Без обзира што живимо годинама у дијаспори, наши родитељи се труде да нас науче нашим обичајима и нашој култури. Иако су нам у данашње време омогућена разна путовања широм света, никада нам не досади посетити нашу Србију. Наравно подржавамо нашу земљу у разним дешавањима, као на примјер у спорту и култури. Волимо да проводимо време, ту, одакле потичемо.

Nikolina Dragojević, Telfs, Österreich:

So wie allen anderen Serben und Leuten aus dem ehemaligen Jugoslawien, die im Ausland leben, bereitet mir der Besuch der eigenen Familie in der alten Heimat eine große Freude vor. Besonders für unsere Eltern, die einen engen Bezug zu ihren Geburtsorten haben, sind solche Besuche sehr schön. Obwohl wir schon seit Jahren hier in der Diaspora leben, bemühen sich unsere Eltern sehr uns unsere Bräuche und unsere Kultur näher zu bringen. Trotz der Möglichkeit heutzutage die ganze Welt bereisen zu können, wird es für uns nie langweilig unser Serbien zu besuchen. Natürlich unterstützen wir unser Land bei vielen Geschehnissen, wie Sport oder Kultur. Wir lieben es Zeit zu verbringen, dort, wo wir herkommen.

Славко Југовић, Инзбрук, Аустрија:

За мене Србија представља земљу, која је заинтересована да напредује у економији, да би подигли животни стандард у Србији. Када се погледа историја Србије није увијек било лако, често је било ратова, чак и недавно се на српској територији ратовало. Требало је много времена, стрпљења и издржљивост да се све поврати као што је некада било. Када се упореди народ из Србије са народом из Аустрије брзо се може видјети разлика по карактеру и култури. Српски народ је отворенији и јако гостољубив. Иако је овде животни стандард много бољи, ипак је српски народ веселији. Можда баш из разлога што се не гледа толико ко шта има, већ више на људскост и карактер.

Slavko Jugović, Innsbruck, Österreich:

Serbien stellt für mich ein Land dar, welches stark daran interessiert ist, seine wirtschaftliche Lage zu verbessern, um seinem Volk einen besseren Lebensstandard zu ermöglichen. Wenn man sich die Geschichte Serbiens ansieht erkennt man, dass oft Krieg herrschte, auch vor nicht all zu langer Zeit. Es benötigte viel Zeit, Geduld und Ausdauer, um alles wieder dort hinzubringen wo es einmal war. Vergleicht man das serbische Volk mit dem hierzulande merkt man schnell wie sehr sie sich charakterlich und kulturell unterscheiden. Die Menschen dort sind offener und sehr gastfreundlich. Obwohl man hier einen besseren Lebensstandard hat, sind die Menschen dort fröhlicher. Vielleicht aus dem Grund, weil die Leute dort nicht so sehr auf die materiellen Umstände eines Menschen achten, sondern eher auf die Menschlichkeit und den Charakter.

ТАМО ДАЛЕКО - СРБИЈА ИЗ УГЛА ЈЕДНОГ ДИЈАСПОРЦА

Пише: Стефан Поповић, спортски коментатор, водитељ и глумац из Мелбурна, Аустралије

„Данас, ми волимо Србију чак и кад је постало нормално да је не волимо. Кад мржња постане нормална, љубав постане ненормална, нажалост. Јесте, истина је да живимо далеко од Србије, али то не значи да не разумемо кад јој је тешко и шта мучи нашу браћу и сестре који овде живе.“

Пре неки дан постављено ми је питање „Шта значи Србија Вама који живите у дијаспори?“. Сада, ово је озбиљно питање, али озбиљност често може бити тешка и досадна, а наша прича заслужује много боље од тога. Ето, из тог разлога и пошто сви који ме знају, знају да могу бити забаван, смешан, насмејан, позитиван, али тешко да могу да будем озбиљан, одговорићу на ово питање на најбољи могући начин на који то умем - од срца.

Поглед са терасе на Косовску Митровицу. Мајка ми је из Метохије, а отац из Ниша...

Ја никад нисам заволео особу зато што је богата и, такође, не бих је мрзео ни да је сиромашна. То важи и за Србију. За нас у дијаспори, Србија је све. Ту су нам корени, ту нам је родбина, историја и велики део наше приче. Бринемо о Србији као што брат брине о брату или родитељ о детету. Нама је та брига можда још већа јер живимо далеко од Србије и не можемо увек да будемо ту са њом. Као кад брат, сестра или дете иде на далеки пут, једноставно бринеш о њима.

Нисмо сви изабрали ту судбину. Неки смо рођени у дијаспори, неки су отишли као избеглице и неки су отишли јер су схватили да, иако воле ову земљу, они не могу да живе у тој држави. И као што знамо, држава и земља су две баш различите ствари. Када све то сабереш, Србија је део нас. Део нашег идентитета, нашег срца, наше породице. Желимо да јој помогнемо кад јој је тешко, а не да је запоставимо да без помоћи пропада. Желимо да је штитимо кад је неко напада, да је бранимо кад је неко вређа и да

На утакмици Црвене звезде на стадиону Рајко Митић 2015.

Са другарицом Драганом пред полуфинални меч Аустралијен опена 2015.

Са Страхињом Блажићем, Милошом Биковићем и Марком Јанкетићем на снимању филма и серије „Бићемо прваци света

Играње баскета у Нишу са пријатељима на месту где је снимљен спот за песму „Ош Кош Лош Још“

је хвалимо кад год направи неки успех.

Не можемо дозволити да будемо мрзовољни или негативни јер то убија љубав коју имамо према Србији. То што живимо у дијаспори не значи да Србију волимо мање, већ можда, да је чак волимо и више. Нисмо гласни само на речима, већ покушавамо да будемо прави родољуби, да искрено волимо Србију, и да поштујемо вредности друштва чијег смо део. Ценимо неке мале ствари што људи који овде живе сваки дан можда не цене. Као што здрав човек има милион жеља, а болестан човек само једну, ценимо мирис београдских улица за време паклене врућине, ценимо мирис шумадијске траве после велике летње кише, укус хладне воде са чесме поред магистрале, осећај ветра који дува са реке док се шетамо са добрим друштвом поред кеја и старе калдрме које су можда некима неудобне за шетање, а за нас је сваки жуљ добродошао и сваки корак нова успомена.

Ту су наравно и укуси домаће хране, вибрације домаће музике и звук поздрава „Срећан рад момци!“, са мајсторима који копају испред куће уз њихов одговор: „Хвала дечко, жив био!“.

Данас, ми волимо Србију чак и кад је постало нормално да је не волимо. Кад мржња постане нормална, љубав постане ненормална, нажалост. Јесте, истина је да живимо далеко од Србије, али то не значи да не разумемо кад јој је тешко и шта мучи нашу браћу и сестре који овде живе. Можда нам то и даје снагу да будемо објективни.

На крају крајева, можда је ова истина најважнија: волимо Србију али и видимо да наша Србија није тренутно у најбољем стању и да њени грађани заслужују боље. Сви знају да су потребне промене, а знање није довољно, потребна је акција. Ми у дијаспори можда највише осећамо дужност да кренемо са акцијом зато што смо у могућности да нешто урадимо. Нисмо наивни, нисмо глупи, већ вероватно довољно луди да успемо у томе да визија будућности Србије постане реална садашњост Србије. Ово је наша кућа и ако идемо далеко од ње, кад се вратимо, увек ће остати исти осећај. Коначно смо се вратили ту где припадамо. Ту смо међу својима. Кући смо!

КУЛТУРОЛОШКЕ РАЗЛИКЕ КАО ЈЕДАН ОД УЗРОКА НЕСПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ СРПСКОГ НАРОДА У МАТИЦИ И У ДИЈАСПОРИ

Пише: Марко Орашанин,
мастер економије из Граца

„Зашто је потребно знати да постоје разлике међу културама? Не зато што те разлике треба наглашавати, него да би се те исте разлике што лакше могле превродити. Дакле, свест о разликама је од круцијалног значаја.“

Разлике, неспоразуми у комуникацији, српски народ у матици, српски народ у дијаспори, само су неки од појмова који нам често пролазе кроз главу. Тачно је, сведоци смо да у великом броју случајева постоје извесне разлике између Срба у матици и Срба у дијаспори. Неко би се запитао зашто је то тако, како је то могуће и да ли је то природно.

Рекао бих, јесте природно, па самим тим и могуће. Одговор на ово, као и на слична питања, треба између осталог потражити у евентуалним културолошким разликама. Када говоримо о двема државама, ми говоримо о двема културама, које имају своје богатство, као и специфичне особености из којих се напослетку могу назрети и одређене разлике. Да бисмо схватили у чему је тајна различитости међу културама и како човеков поглед на свет може да буде различит од културе до културе, у многоме нам је помогао холандски научник Герт Хофстеде. Тежиште научно-истраживачког рада овог научника је, између осталог, и анализа односа између националних култура. Током своје научно-истраживачке делатности у пољу сличности и различитости националних култура, он утврђује да културолошке особености имају значајан утицај на понашање. У својим познатим делима „Cultures and Organisations: Software of mind“, „Culture's Consequences“, као и „Lokales Denken, globales Handeln“ он дефинише културу као „ментално програмирање“ које се у највећој мери догађа у детињству, на шта, поред социјалног окружења и родитеља, велики утицај има и спољашња околина.

Да би могао прецизно да измери разлике између две културе, нпр. српске и аустријске, Хофстеде је развио димензије националних култура. Осим Хофстедеа бавило се још неколико аутора истраживањем димензија националних култура. Овде ће бити укратко представљене Хофстедеове димензије као најпознатије и у литератури најчешће коришћене, а затим и резултати Хофстедеовог истраживања како би се лакше разумеле разлике између српске и аустријске културе. Реч је о следећим димензијама културе: дистанца моћи (Power distance), индивидуализам / колективизам (individualism / collectivism), мушке / женске вредности (maskulinity / femininity), избегавање неизвесности (uncertainty avoidance), као и дугорочна / краткорочна оријентација (long-term vs. short-term orientation).

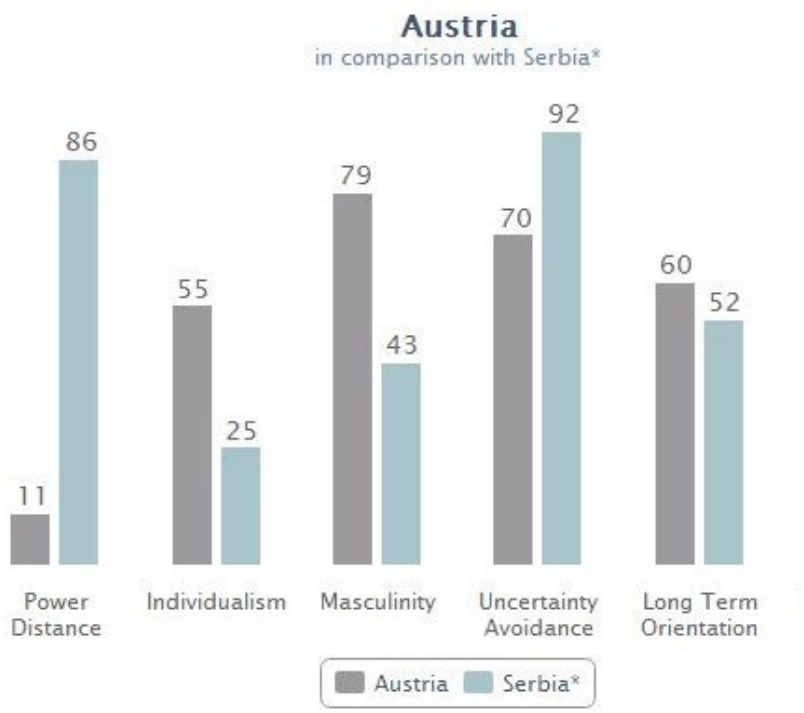
Пре него што буду представљене разлике између аустријске и српске културе до којих је дошао Хофстеде, биће јасно дефинисане изнад наведене димензије националних култура. Дистанца моћи је димензија која говори о (не) једнакој расподели моћи унутар друштва. Она даје одговор на питање да ли је прихватљиво да високопозициониране особе доносе одлуке не обраћајући пажњу на ниже рангиране особе. Висок ниво дистанце моћи указује на неједнаку расподелу моћи унутар друштвених структура. Друга димензија, индивидуализам/колективизам даје одговор на питање да ли је једно друштво индивидуалистичко или колективистичко. Индивидуалистичко је ако преовладавају интереси појединаца, док је колективистичко уколико појединац своје личне интересе подређује интересу групе (породице, пријатеља, итд.). Када је у питању трећа димензија културе, мушке односно женске вредности, друштва са мушким вредностима показују тежњу ка достигнућима, херојству, самопоуздању, као и стицању материјалних добара. С друге стране женску (феминистичку) културу одликује кооперативност, скромност, хармонија, као и квалитет живота. Четврта димензија, избегавање неизвесности, даје одговор на питање како се у одређеним друштвима односно културама прихвата неизвесност. Другим речима на основу ове димензије се сазнаје колико се чланови једне културе осећају угроженим када су у питању несигурне, неизвесне и неугодне ситуације. Последња Хофстедеова димензија националне културе

говори о дугорочно/краткорочно оријентисаним културама. Дугорочно оријентисане културе се одликују дугорочним неговањем традиције, док се у краткорочним културама већа пажња поклања индивидуалности и креативности.

Хофстеде је током свог истраживања обухватио више од седамдесет земаља, а испитано је 116.000 радника мултинационалне компаније ИБМ (IBM). Следећи приказ предочава резултате димензија националних култура Аустрије и Србије, мерене скалом од један до сто, до којих је дошао Хофстеде.

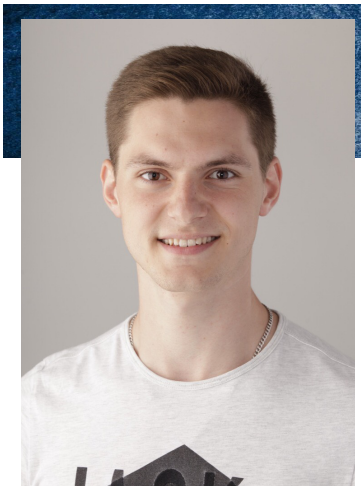
Са графикона се може очитати да српску културу, за разлику од аустријске, одликује висока дистанца моћи (86), релативно висок степен колективизма (55), као и нижи степен димензије мушких вредности (43), што указује на виши степен феминизма. Када су у питању димензије „избегавање неизвесности“ и „дугорочна / краткорочна оријентација“ могу се у већој мери уочити сличности две културе.

Висок степен дистанце моћи у Србији упућује на високу централизацију при одлучивању, као и на то да се неједнака расподела моћи прихвата као природно стање ствари. С друге стране Аустрију одликује децентрализовано одлучивање, а неједнака расподела моћи се не прихвата као природно стање ствари. Резултати димензије „колективизам / индивидуализам“ показују да је српска култура колективистичка, док у Аустрији превладава индивидуализам. То другим речима значи да је појединац у Србији спреман да своје сопствене интересе подреди интересу заједнице, породице и пријатеља, док аустријску културу одликује мања спремност да се лични интереси подреде интересу групе. Висок ниво мушких вредности (maskulinity) говори о самопоуздању аустријског друштва, као и о тежњи ка материјалним накнадама за успех. Српска култура показује ниже вредности ове димензије, што значи да српско друштво одликују кооперативност, скромност и хармонија. Резултати четврте димензије откривају да се и аустријско и српско друштво у великој мери осећа угроженим када наступе несигурне, неизвесне и неугодне ситуације. Осим тога аустријска и српска култура показују дугорочну оријентацију аустријског и српског друштва, што другим речима значи да се и у једној и другој земљи придаје велики значај неговању традиције.

Димензије националних култура Аустрије и Србије према истраживању Герта Хофстедеа. Извор: http://geert-hofstede.com/austria.html

Резултати Хофстедеовог истраживања су јасно указали на одређене разлике, али и сличности између аустријске и српске културе. Ако се пође од тога да су Срби и Српкиње у Аустрији српска дијаспора, и уколико претпоставимо да се они, који одрастају у Аустрији временом прилагођавају аустријској култури, што је потпуно природан процес, може се претпоставити да разлике између српске и аустријске културе могу да утичу на разлике међу Србима и Српкињама у Србији и онима у Аустрији. Овде се види и да није могуће генерално говорити о дијаспори, него да се поређења морају вршити појединачно између две земље, у зависности од тога у којој култури неко одраста. Зашто је потребно знати да постоје разлике међу културама? Не зато што те разлике треба наглашавати, него да би се те исте разлике што лакше могле превродити. Дакле, свест о разликама је од круцијалног значаја. Сама свест да постоји другачија култура и да је то један сасвим природан, историјски утемељен процес, даје велики допринос у превазилажењу било које врсте неспоразума условљеног културолошким разликама, али и разбијању било које врсте предрасуда. Осим тога, та иста свест доприноси јачању интеркултуралне компетенције, толеранције и разумевања, као и повећању степена мултикултуралности сваког појединца.

СРБИЈА - НАША КУЋА
Шта значи појам *Србија* за генерације одрасле у дијаспори?

Пише: Александар Тубић, студент Машинства на Техничком Универзитету у Бечу

„Иако сам одрастао у аустријским Алпима, осјећам се свакога пута када одем у Отаџбину као да сам одувјек био тамо. То је један домаћи осјећај, осјећај културног припадања, осјећај слободе.“

Родио сам се 1995. године у Аустрији као дијете босанских Срба. Тачније у Блуденцу, покрајини Форарлберг. Тамо сам одрастао, похађао основну школу, завршио средњу грађевинску са матуром и од јесени 2015. почињем да студирам на техничком универзитету у Бечу. За разлику од мојих вршњака имао сам привилегију да одрастам двојезично, да живим двије културе са саморазумијевањем и да обилазим своју фамилију најмање један пут годишње у Отаџбини. У следећем тексту ћу као класичан „Аустро-Србин“ одговорити на питање Шта Србија као појам значи за нас, и описати које заједничке особине Срби широм свијета дијеле.

Објашњење појма

Под Србијом не подразумјевам само Републику Србију, већ све просторе на Балканском полуострву које су насељени Србима. За многе то можда звучи чудно, али након тачнијег бављења овом тематиком врло брзо ћете схватити мој поглед на ту ситуацију. Даље, желим да укажем на то, да често из политичких или других разлога покушавају подјелити Србе међусобно. По томе би се босански Срби требали разликовати од хрватских, који немају никакве сличности са онима из Црне Горе. Те тврдње су једнако безмислене исто као кад би тражили разлике између Аустријанаца из Форарлберга и Тирола, како би сте покушали да их међусобно завадите. Хвала Богу, само један мали дио Срба у Аустрији дијели то мишљење. Напротив. У овој држави Срби из свих региона скупљају се у једну целину са различитим дијалектима и обичајима.

Моји корјени

У дијаспори најкасније по презимену препознају, да су нам преци са Балканског подручја. Иначе је разлика према старосиједиоцима само препознатљива након тачнијег посматрања. Наша имена носимо с пуним поносом, зато што нас подсјећају на часне претке који су и у тешким временима турбулентне српске историје сачували свој образ и били достојни своме народу. Али са презименом носимо и велику одговорност. Огромно културно насљедство, језик и писмо као и нашу вијеру, желимо и морамо очувати. У Аустрији постоји мноштво културних друштава у којима се традиција кроз музику, играње, пјевање, литературу и историју његује. Српска православна црква ствара нам са својим парохијама духовне стубове у нашој неморалној данашњици. Иако сам одрастао у аустријским Алпима, осјећам се свакога пута када одем у Отаџбину као да сам одувјек био тамо. То је један домаћи осјећај, осјећај културног припадања, осјећај слободе.

Шта је то што нас повезује?

Разумљиво је да постоје разлике између моје генерације у Аустрији и младих Срба из Отаџбине. Различите животне околности стварају различита интересовања и мишљења. Али потрага за сличностима је чисто губљење времена. По моме искуству већ након кратког привикавања Срби из иностранства се одлично слажу са вршњацима из Србије. За празнике и на већим културним или спортским манифестацијама Срби цијелога свијета спајају се у један од еуфорије ухваћен конгломерат препун националног поноса. У невољи се пријатељи препознају. Свака кризна ситуација из прошлости

је показала да су се Срби држали заједно и показали искрену као и истинску солидарност. Тако је било и у мају 2014. године када су страшне поплаве погодиле нашу земљу. Млади и стари су помагали јачању обала ријека са пјешчаним врећама како би спасили околна насеља. Паралелно томе су се широм дијаспоре преко ноћи створили пунктови, на којима су се скупљала хуманитарна средства за погођене сународнике. Такве ситуације не показују само нашу безусловну спремност за помоћ него и доказују да смо једни другима ближи него што мислимо. Постоји још много потенцијала у изградњи међусобних односа, а моја генерација као и наредне морају да раде на томе.

Срби су народ који се веома лако уклапа и радо интегрише у различита друштва. Аустро-Срби моје генерације се у том погледу не разликују од осталих, али за разлику од интеграције, одлучно одбијамо културну асимилацију. Традиција, вјера и језик су саставни дио нас и из тог разлога не желимо да их заборавимо и погазимо, већ их чувамо као зјеницу ока свога. За нас Србија није држава која је ограничена вештачким линијама на свјетским мапама - **МИ СМО СРБИЈА!**

МОЈЕ ВИЂЕЊЕ: КАКО УНАПРЕДИТИ ОДНОСЕ ИЗМЕЂУ МАТИЦЕ И ЊЕНЕ ДИЈАСПОРЕ

Пише: Срђан Младеновић, дугогодишњи активиста српског расејања у Шведској и делегат у Скупштини дијаспоре од 2010. до 2014.

„Друге државе које имају велику дијаспору, као што је Сомалија, учиниле су пар корака како би њено расејање могло да шаље новац родбини без додатних трошкова, са циљем да што више новца стигне у матицу без опорезивања кроз разне таксе. Србија би такође требало да уведе сличне механизме и да се угледа на друге државе, јер, осим што дознаке чувају социјални мир у Србији, такође доприносе да се очува и политичка стабилност.“

Као дугогодишњи активиста у српском расејању, дуго сам размишљао како побољшати односе између матице и њених грађана, који живе ван њене територије. То размишљање подстакло ме је да се том темом бавим на докторским студијама. Наука о дијаспори је, међу друштвеним наукама, релативно ново истраживачко поље које бележи велико интересовање, поготово после терористичких напада у САД 2001. године, као и због повећаног броја миграната у свету последњих пар деценија.

Врло често се говори о лошим односима између дијаспоре и њене матице. Лично сматрам да не постоји неспоразум или слаб однос између Срба ван Србије и оних који живе у матици, тј. између њихове родбине, пријатеља... Проблем постоји између дијаспоре и државних институција у Србији и то из више разлога. Проблеми нису искључиво институционалне природе, већ и на индивидуалном нивоу, тј. и код разних државних службеника који немају, нити желе да имају разумевања за проблеме са којима се суочава српско расејање.

Као један од млађих делегата у Скупштини дијаспоре и Срба у региону наилазио сам често на неразумевање од стране старијих колега као и од представника државних институција у матици. Скупштина дијаспоре је формирана у складу са Законом о дијаспори и Србима у региону и њен састав требало је да представља оно најбоље из дијаспоре. Међутим, то није био случај, као што ни сам Закон о дијаспори није донет са циљем да се унапреде односи између матице и расејања.

Габриел Шефер, један од водећих научника у области дијаспоре, сматра да једна етно-национална дијаспора мора да испуњава три претпоставке да би могла да буде успешна у својим активностима. Пре свега, да је добро организована, да је прихваћена и никако спутавана од земље домаћина или од саме матице. Парадокс српске дијаспоре лежи у томе што матица (свесно или не) често гуши дијаспору, а земља домаћин је врло често подржава, чак и финансијском помоћу (ово првенствено важи за западне државе).

Ослањајући се на своје искуство бившег делегата у Скупштини дијаспоре, а сада као истраживач, успео сам да, кроз компаративне студије, упоредим организованост српске дијаспоре са другим етно-националним дијаспорама. У складу са тим предлажем следеће препоруке за матицу и за дијаспору.

Препорука за Матицу

Измена и допуна Закона о дијаспори и Србима у региону

Закон је донет под веома чудним околностима и није, као што је тадашњи министар Срђан Срећковић тврдио, донет у сарадњи са дијаспором. Закон је требало да регулише однос између државних институција у матици са дијаспором, тј. да унапреди њене односе. У стварности, Закон је нешто сасвим друго и није ни на који начин помогао да се односи побољшају, напротив. Односи између матице и њене дијаспоре никада нису били тако лоши као што су сада. У измени и допуни Закона о дијаспори и Србима у региону, по-

требно је прво дати бољу дефиницију самог појма дијаспора. Према важећем Закону, припадник дијаспоре је онај који живи ван Србије и има српско држављанство или неко ко живи изван матице, а осећа се Србином. У стручној литератури, припадник једне етно-националне дијаспоре је онај ко се осећа припадником те етничке групе и ко, својом вољом, улази у организацију, која окупља и друге припаднике исте етно-националне дијаспоре. Из тих разлога, више сам за то да се назив Закона о дијаспори измени у Закон о Србима ван Србије, јер није јасно дефинисано о којој етничкој групи је реч у закону. Исто тако, у Србији живе и друге националности, које такође имају своју дијаспору. Закон би такође требало много боље да дефинише овлашћења Скупштине дијаспоре, као и савета који су основани у складу с тим законом, а у сушстини никада нису заживели.

Фонд који је основан у складу с тим законом, а који предвиђа финансирање пројеката у дијаспори треба да се усмери искључиво на Србе у региону. Реално, за тих 1.000 – 4.000 евра што се даје по пројекту (а новац се користио и за куповину делегата преко пројеката) не доноси неки значајан бољитак за организације у дијаспори нити је успео да унапреди односе између матице и дијаспоре. Тих милион евра би свакако много више значило Србима у региону којима се свакодневно крше људска права.

Скупштина дијаспоре и Срба у региону

Идеја да дијаспора може да има свој „парламент“ и да кроз то тело може да предлаже Влади и другим државним институцијама мере и своје препоруке је сјајна. Ипак, за то је потребно да то тело буде самостално у односу на државне органе у Србији. Досадашња пракса Министарства (а касније Канцеларије за дијаспору) да константно омета њен рад и диригује услове - није дала резултате. Скупштина дијаспоре, за четири године (2010-2014), колико је трајао мандат у првом сазиву, није успела да донесе ни једну једину конструктивну одлуку, а која би имала за циљ да унапреди односе дијаспоре и матице. Ако желимо да Скупштина дијаспоре заживи и да оправда своју улогу као „највишег представничког тела српске дијаспоре“, потребно је да за почетак има свој печат и буџет, као и сваки други орган. То тело мора да функционише независно, јер Министарство, а после Канцеларија за дијаспору, није успело да испуни свој задатак и буде сервис Скупштине, већ јој се наметнуло као њен тутор.

Избор за делегата у дијаспори мора да буде независан и без интервенције државних службеника, као што је то био случај 2010. године. Потребе дијаспоре и Срба у региону нису сличне и зато мислим да је потребно да се они поделе у два тела: Скупштина дијаспоре и Скупштина за Србе у региону. На тај начин, добила би се два представничка тела која би била много ефикаснија.

Учешће на изборима у матици

Пред сваке изборе говори се о учешћу дијаспоре, а показало се да је то у пракси много компликована процедура. Прво је потребно да се пред сваке изборе региструјете у конзуларном представништву (ако уопште постоји у тој земљи), а избори су могући једино ако се довољан број грађана пријави. При том се дешавало да се људи пријаве, а да опет нису на списку на дан избора. Дакле, обавити своју грађанску дужност може да кошта пуно новца и живаца, с обзиром да углавном постоји само једна изборна јединица у држави.

Сматрам да би требало да се уведе гласање електронским путем, преко интернета, као што то већ успешно постоји у пар држава чланица Европске Уније. Пионир електронског гласања путем интернета је свакако Естонија, која је први пут организовала такво гласање за парламентарне изборе 2005. године. На изборима је тада гласало 1,9%, да би десет година касније, на парламентарним изборима 2015. године, гласало 30,5%, што је скоро 177.000 бирача. Дакле, техника већ постоји. У преписци са Весом Јевросимовићем, власником Комтрејда, фирме која је била задужена за формирање ЈБС-а (Јединствени бирачки списак), тврди да сад постоје технички услови за организовање гласања путем интернета. Недостаје само политичка воља како би сваки грађанин могао да ужива своје уставно право.

Дознаке из дијаспоре

Прилив дознака из дијаспоре је опао у последњих пар година, према подацима Светске банке, али је и даље веома важан економски чинилац, који помаже око 800.000 људи у Србији (податак преузет из Светске банке и Управе за дијаспору). Србији су потребне око две милијарде долара страних инвестиција сваке године, а сама дијаспора шаље око четири милијарде годишње.

Друге државе које имају велику дијаспору, као што је Сомалија, учи-

ниле су пар корака како би њено расејање могло да шаље новац родбини без додатних трошкова, са циљем да што више новца стигне у матицу без опорезивања кроз разне таксе. Србија би такође требало да уведе сличне механизме и да се угледа на друге државе, јер, осим што дознаке чувају социјални мир у Србији, такође доприносе да се очува и политичка стабилност. Замислите само шта би се десило када би ових 800.000 људи у Србији остало без дознака које им рођаци и пријатељи шаљу. Такође, држава би требало да олакша особама из дијаспоре, које желе да улажу у Србији, на исти начин на који помаже страним инвеститорима, пружањем разних субвенција.

Министарство / Канцеларија / Управа за дијаспору

До сада се ова институција показала као веома неефикасна и непотребна. Њена сврха је углавном била да се запосли партијски кадар, јер су партије владајуће коалиције увек гледале на њу као на партијски плен после избора. За разлику од других министарстава, у Министартсву за дијаспору нисте имали стручно особље, које је знало шта треба да ради, на жалост бројног расејања. Из тих разлога, свакако је боље да се запосли по неко стручно лице по министарствима која имају додирне тачке са дијаспором, нпр. у Министарству унутрашњих послова, спољних послова, за просвету, културу, спорт итд. Буџет Канцеларије за дијаспору је износио око шест милиона евра годишње.

Представници дијаспоре у Српском парламенту

Све више сам присталица идеје да дијаспора треба да има своје представнике у републичком парламенту. Дијаспора би кроз Скупштину дијаспоре могла да бира представнике у парламенту и самим тим би успоставила неки вид контролног механизма. Број посланика из дијаспоре морао би да буде најмање пет, с обзиром да је то минимум потребан за формирање посланичког клуба.

Наука о дијаспори у матици

Нужно је да академска заједница, заједно са државним институцијама, промовише и подстакне студенте и истраживаче да се баве науком о дијаспори, како би унапредили развој и сарадњу, а уједно и повећали број експерата који би могли да се запосле по институцијама које имају чест контакт са дијаспором.

Привредне коморе

Чиле је успео да се данас пласира као трећи извозник вина у свету, поред велике конкуренције из „старог света“. Један од главних потеза Чилеа који је подстакао извоз су привредне коморе које су формиране свуда у свету где постоји бројна чилеанска дијаспора. Запослили су, у тим канцеларијама, припаднике своје дијаспоре који познају менталитет и начин пословања у земљама у којима живе. Србија је пре пар година урадила другачије, послала је ткз. економског амбасадора у конзуларна представништва широм света (углавном кадар УРС-а) а пројекат је доживео тотални фијаско.

Истраживање и ширење података о страдању Срба

Срби углавном имају јако лош имиџ у западним државама, што се свакако одражава на дијаспору која тамо живи. Деца српског порекла мора да уче у школи како су Срби главни кривци за ратна дешавања током деведесетих година прошлог века и да је српски народ генерално окарактерисан као злочиначки. Да би успели да изменимо ову слику, потребни су велики напори државних институција у матици, које морају да истражују и да те податке о злочинима који је учињен над српским народом шаљу даље у свет. После усвајања фамозне резолуције о Сребреници у Европском парламенту, више ниједно дете неће смети да се супротставља професору у школи, када окривљује Србе за геноцид. Матица може и преко организација у дијаспори да дистрибуира тај материјал.

Препорука за дијаспору

Мали број Срба у расејању је активан у постојећим српским организацијама у дијаспори и то из више разлога. Свакако смо сведоци да једни те исти људи, последњих двадесет година, воде и представљају те организације. Тренутна ситуација у расејању је таква да дијаспора очекује да матица треба да их покрене и да их организује, што се и може видети у изјавама разних представника дијаспоре у последње време. Сматрам да је такво размишљање погрешно, а досадашња пракса је показала да то није дало резултате. Српска дијаспора је једна од ретких која нема своју светску организацију, која би била активна у међународним организацијама као што су Уједињене нације (УН), Међународна организација за миграцију (ИОМ) и друге.

Утицајни капацитет српске дијаспоре на локалну и међународну политику је на веома ниском нивоу. Албанска и хрватска дијаспора су много утицајније, што се показало последњих двадесет година. Српској дијаспори потребни су нови и свежи људи који имају воље и енергије да окупљају и друге успешне и угледне људе у дијаспори. Успешне дијаспоре као што су јерменска, јеврејска, италијанска и друге, нису чекале да их матица организује, већ су сами преузели иницијативу, са циљем да помогну матици, а не обрнуто.

Србији је, нажалост, и дан данас потребна хуманитарна помоћ и дијаспора ту може и треба да има много већу улогу него до сада. Хуманитарна организација „Срби за Србе“ је доказала да матица и дијаспора могу добро да сарађују када се удруже око истог циља, као што је и радила током мајских поплава прошле године.

Тог момента, када српске организације у дијаспори буду довољно јаке, матица ће сама да им се обрати за помоћ. Све док дијаспора тражи помоћ од матице, никада нећемо имати јаке и успешне организације у дијаспори.

SERBIEN – UNSER ZUHAUSE

DORT, WEIT WEG – SERBIEN AUS DER SICHT EINES DIASPORASERBEN

Autor: Stefan Popović, Sportkommentator, Moderator und Schauspieler aus Melbourne, Australien

„Heute, lieben wir Serbien sogar in Zeiten in denen es normal geworden ist es nicht zu lieben. Wenn Hass normal geworden ist, dann wird Liebe anormal, leider. Es ist wahr, dass wir weit weg von Serbien wohnen, aber das heißt nicht, dass wir es nicht verstehen wenn es ihm schlecht geht und was unsere Brüder und Schwestern die hier leben quält."

Vor einigen Tagen wurde mir die Frage gestellt, „Was bedeutet Serbien für Sie in der Diaspora?". Also, das ist eine ernste Frage und Ernsthaftigkeit kann sehr schwer und langweilig sein, und unsere Geschichte hat doch mehr verdient. Aus diesem Grund und weil alle die mich kennen wissen, dass ich sehr humorvoll, witzig, positiv, aber sehr schwer ernst sein kann, werde ich so antworten, wie ich es am besten kann – von Herzen.

Ich habe nie jemanden lieben gelernt, nur weil derjenige reich war und genauso würde ich niemals jemanden hassen, weil er arm ist. Das zählt auch für Serbien. Für uns in der Diaspora bedeutet Serbien alles. Dort sind unsere Wurzeln, dort sind unsere Verwandten, unsere Geschichte und ein großer Teil unserer Erzählung. Wir machen uns um Serbien Sorgen, wie ein Bruder, wenn er sich um seinen Bruder kümmert, oder Eltern um ihre Kinder. Bei uns ist diese Besorgnis noch stärker ausgeprägt, da wir weit weg von Serbien leben und wir es nicht immer besuchen können. Wie wenn sich ein Bruder, eine Schwester oder ein Kind auf eine weite Reise begibt- man macht sich einfach Sorgen.

Wir haben nicht alle dieses Schicksal gewählt. Manche von uns wurden in der Diaspora geboren, manche sind als Flüchtlinge emigriert und manche sind gegangen da sie eingesehen haben, dass sie, auch wenn die dieses Land lieben, sie einfach nicht in diesem Staat leben können. Und wie wir wissen sind das Land und der Staat zwei verschiedene Sachen. Wenn man das alles zusammenzählt, ist Serbien ein Teil von uns. Ein Teil unserer Identität, unseres Herzens, unserer Familie. Wir wollen ihm helfen wenn es ihm schlecht geht und es nicht vernachlässigen, damit es dann ohne unsere Hilfe eingeht. Wir wollen es schützen wenn es jemand angreift, es in Schutz nehmen wenn es jemand beschimpft und es jedes Mal loben, wenn es einen Erfolg gemacht hat.

Eine kurze Pause für ein kühles Getränk, zum Schwimmen und Sonnen am bekanntesten Badesee Belgrads – Ada Ciganlija

Wir dürfen nicht zulassen, dass wir hasserfüllt und negativ sind, da dies unsere Liebe, die wir gegenüber Serbien empfinden, erstickt. Dass wir in der Diaspora leben heißt nicht, dass wir Serbien weniger lieben, sondern vielleicht sogar, dass wir es mehr lieben. Wir sind keine lauten Nationalisten, sondern große Patrioten und das wir Serbien lieben heißt nicht, dass wir alles hassen, was nicht Serbisch ist. Wir schätzen kleine Dinge, die Menschen die hier jeden Tag leben vielleicht gar nicht schätzen. Wie auch ein gesunder Mensch tausend Wünsche hat, und ein kranker nur einen einzigen. Wir schätzen den Geruch der Belgrader Straßen in Hitzezeiten, wir schätzen den Geruch des Grases in der Šumadija nach einem Sommerregen, den Geschmack des kalten Wassers aus dem Wasserhahn neben der Bundesstraße, den Wind der vom Fluss weht während man mit guten Freunden neben dem Fluss dem Ufer entlang spaziert und die alten Pflastersteine die für andere vielleicht

ungemütlich zum Spazieren sind, für uns ist jedoch jede Blase willkommen und jeder Schritt eine neue Erinnerung.
Da sind natürlich auch der Geschmack des traditionalen Essens, die Vibrationen der heimischen Musik und der Klang des Grußes „Viel Glück bei der Arbeit, Jungs!“ an die Bauarbeiter die vor dem Haus graben und ihre Antwort „Danke, Junge, mögest du lange leben!“.
Heute, lieben wir Serbien sogar in Zeiten in denen es normal geworden ist es nicht zu lieben. Wenn Hass normal geworden ist, dann wird Liebe anormal, leider. Es ist wahr, dass wir weit weg von Serbien wohnen, aber das heißt nicht, dass wir es nicht verstehen wenn es ihm schlecht geht und was unsere Brüder und Schwestern die hier leben quält. Vielleicht gibt uns genau das Kraft, objektiv zu sein.
Letzen Endes ist diese Wahrheit vielleicht die wichtigste: Wir lieben Serbien, aber wir sehen auch, dass unser Serbien zurzeit nicht im besten Zustand ist und dass ihre Bevölkerung Besseres verdient. Jeder weiß, dass Änderungen notwendig sind, aber das Wissen allein reicht nicht aus, es muss gehandelt werden. Wir in der Diaspora fühlen uns vielleicht am meisten verpflichtet zu handeln, da wir auch die Möglichkeit haben dies zu tun. Wir sind nicht naiv, wir sind nicht dumm, sondern wahrscheinlich verrückt genug es zu schaffen, dass die Vision für die Zukunft Serbiens die reale Gegenwart Serbiens wird. Dies hier ist unser Haus und auch wenn wir weit weg gehen, das Gefühl wenn wir zurückkommen, wird immer das gleiche sein. Endlich sind wir zurückgekommen wo wir auch hingehören. Wir sind unter unseresgleichen. Wir sind zuhause!

Schwimmen und Angeln am See Gazivode in Kosovo und Metochien

Mit No1e nach dem Finale der Australian Open 2015 in meinem Radler Outfit

Mit Strahinja Blažić, Miloš Biković und Marko Janketić beim Drehen des Films und der Serie „Bićemo prvaci sveta“ („Wir werden Weltmeister“)

Mit meiner Cousine Ana auf Belgrad-Tour im Touristenbus

KULTURUNTERSCHIEDE ALS URSACHE VON MISSVERSTÄNDNISSEN ZWISCHEN DEM SERBISCHEN VOLK IM HERKUNFTSLAND UND IN DER DIASPORA

Autor: Marko Orašanin Msc, Betriebswirt aus Graz

„Wieso ist es wichtig zu wissen, dass es zwischen Kulturen Unterschiede gibt? Nicht deswegen, damit man die Unterschiede betont, sondern um die Unterschiede leichter überwinden zu können. Also ist das Bewusstsein von Unterschieden dabei von großer Bedeutung und von Vorteil.“

Unterschiede, Missverständnisse in der Kommunikation, das serbische Volk im Herkunftsland, das serbische Volk in der Diaspora, sind nur einige Begriffe mit denen man oft konfrontiert wird. Ja, wir sind Zeugen, dass es in vielen Fällen bestimmte Unterschiede zwischen den Serbinnen und Serben im Herkunftsland und Serbinnen und Serben in der Diaspora gibt. Jemand würde sich fragen, wieso ist das so, wie ist das möglich und ist dies naturgemäß? Ich würde „ja“ sagen, es ist naturgemäß und somit auch möglich. Eine Antwort auf diese und ähnliche Fragen sollte man, unter anderem, in den eventuellen Kulturunterschieden suchen. Wenn man von zwei Ländern spricht, spricht man auch von zwei Kulturen, die ein eigenes Reichtum sowie die spezifischen Besonderheiten haben, aus denen gewisse Unterschiede durchschimmern können. Damit wir die Geheimnisse von Unterschieden zwischen Kulturen verstehen können und wie sich das menschliche Verhalten von Kultur zu Kultur unterscheiden kann, hat uns der holländische Wissenschaftler Geert Hofstede geholfen. Der Schwerpunkt der wissenschaftlichen Arbeit dieses Wissenschaftlers ist, unter anderem, die Analyse von Beziehungen zwischen nationalen Kulturen. Während seiner Arbeit im Feld der Unterschiede und Ähnlichkeiten zwischen nationalen Kulturen hat er festgestellt, dass kulturelle Besonderheiten einen Einfluss auf das Verhalten haben können. In seinen bekannten Werken „Cultures and Organisations: Software of mind“, „Culture's Consequences“, wie auch „Lokales Denken, globales Handeln“, definiert er die Kultur als eine kollektive mentale Programmierung, die die Mitglieder einer Gruppe von Mitgliedern einer anderen Gruppe unterscheidet. Diese mentale Programmierung passiert, seiner Meinung nach, zum höchsten Maß in der Kindheit, worauf einen großen Einfluss sowohl Eltern als auch die soziale Umgebung ausüben können. Damit die Unterschiede zwischen zwei Kulturen, z.B. der serbischen und der österreichischen Kultur, genau gemessen werden können, entwickelte Hofstede die sogenannten Kulturdimensionen. In diesem Artikel werden die als bekanntesten und in der Literatur am meisten verwendeten Kulturdimensionen von Hofstede und die Ergebnisse seiner Forschung dargestellt, damit die Unterschiede zwischen der serbischen und österreichischen Kultur verständlicher sein können. Dabei ist die Rede von folgenden Kulturdimensionen: Machtdistanz (Power distance), Individualismus / Kollektivismus (individualism / collectivism), Feminität / Maskulinität (maskulinity / femininity), Unsicherheitsvermeidung (uncertainty avoidance), sowie die Langzeit- / Kurzzeitorientierung (long-term vs. short-term orientation).

Bevor die von Hofstede festgestellten Unterschiede zwischen der serbischen und der österreichischen Kultur dargestellt werden, werden die oben erwähnten Kulturdimensionen klar definiert. Die Machtdistanz ist definiert als „Ausmaß bis zu welchem die weniger mächtigen Mitglieder von Institutionen und Organisationen innerhalb eines Landes erwarten und akzeptieren, dass Macht ungleich verteilt ist.“ Menschen in Ländern mit größerer Machtdistanz sind eher bereit, die Ungleichheit in Macht und Autorität zu akzeptieren. Die zweite Dimension, Individualismus / Kollektivismus beschreibt Beziehungen zwischen einem Individuum und der Gruppe zu der es gehört. Diese Dimension erklärt, ob jemand sein / ihr Eigeninteresse dem Interesse einer Gruppe (z.B. FreundInnen, Familie, Abteilung in einem Unternehmen) unterordnen will. Wenn es um die dritte Dimension, Femininität / Maskulinität geht, erklärt diese Dimension ob eine Kultur eher feminine oder maskuline Werte besitzt. Die maskulinen Gesellschaften zeigen eine Tendenz zu den Errungenschaften, dem Heldentum, dem Selbstvertrauen und dem Erwerb von materiellen Gütern. Andererseits sind die Kooperation, Bescheidenheit und Harmonie die Eigenschaften von femininen Kulturen. Die Unsicherheitsvermeidung erklärt die wahrgenommene Bedrohung der Mitglieder einer Gesellschaft durch eine unsichere oder unbekannte Situation. In Gesellschaften mit hohem Unsicherheitsvermeidungs-Index haben Menschen größere Angst und verwenden mehr Energie darauf um die Probleme zu überwinden. Die fünfte Dimension zur Klassifizierung von Kulturen wird auch konfuzianischer Dynamismus genannt. Hierbei geht es um die lang- bzw. kurzfristige Orientierung von Gesellschaften. Langfristig orientierte Kulturen fokussieren sich mehr auf die Tradition, während kurzfristig orientierte Kulturen auf statusorientierte Beziehungsstrukturen orientiert sind.

Die Dimensionen wurden auf Indexskalen von 0 bis 100 gemessen. Die Daten gewann Hofstede von MitarbeiterInnen des multinationalen Konzerns IBM. Mehr als 116.000 Fragebögen wurden zwischen 1967 und 1973 in 20 Sprachen

administriert. Folgende Abbildung stellt die Ergebnisse der Kulturdimensionen für Österreich und Serbien dar.

Aus dieser Abbildung kann man ablesen, dass sich die serbische Kultur, im Unterschied zur österreichischen, durch die hohe Machtdistanz (86), hohen Kollektivismus (55), sowie die geringe Maskulinität (43), auszeichnet. Wenn es um die Kulturdimensionen „Unsicherheitsvermeidung" und „Langzeit- bzw. Kurzzeitorientierung" geht, kann man im großen Maß die Ähnlichkeiten zwischen zwei Kulturen erkennen.

Die hohen Werte von Machtdistanz in Serbien weisen darauf hin, dass die Mitglieder dieser Gesellschaft eine höhere Position von prominenten Personen und eine übermäßige Verehrung eines Mitgliedes der Gesellschaft akzeptieren. In Ländern mit hohen Werten von Machtdistanz handeln die Vorgesetzten autokratisch, ohne die Untergeordneten zu konsultieren. Demgegenüber streben die Menschen in Ländern mit geringer Machdistanz (Österreich) zur Minimierung von Ungleichheiten in der Gesellschaft und zur Aufrechterhaltung der Unabhängigkeit aller Individuen. Die Ergebnisse für die Kulturdimension Individualismus / Kollektivismus zeigen, dass die serbische Kultur eine kollektivistische Kultur ist, während in Österreich eher ein Individualismus herrscht. Das bedeutet, dass Individuen in Serbien eher bereit sind, ihre Eigeninteressen dem Interesse einer Gruppe (z.B. FreundInnen, Familie, etc.) unterzuordnen. Die hohen Werte der Maskulinität weisen auf ein hohes Selbstvertrauen der österreichischen Gesellschaft hin. Die serbische Kultur zeigt geringere Werte dieser Kulturdimension, was bedeutet, dass sich die serbische Kultur durch Kooperation und Bescheidenheit auszeichnet. Die Ergebnisse der vierten Kulturdimension, „Unsicherheitsvermeidung", zeigen, dass sich die österreichische und serbische Gesellschaft im großen Ausmaß bedroht fühlen, wenn unsichere und ungewisse Situ-

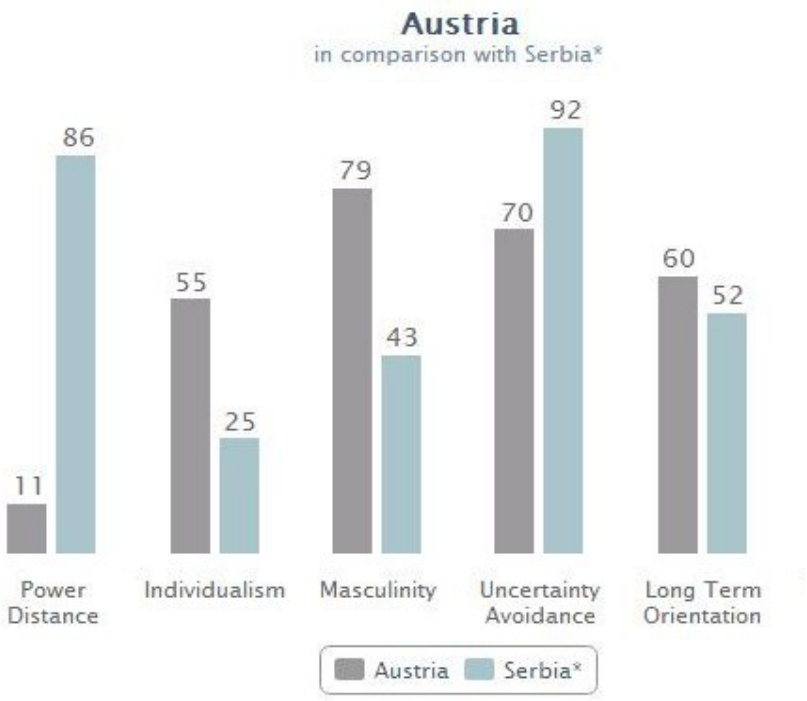
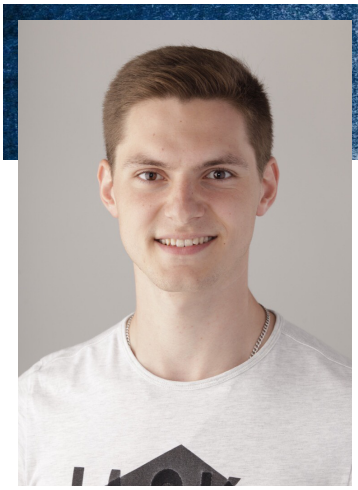

Abbildung: Die Ergebnisse der Kulturdimensionen für Österreich und Serbien
Quelle: http://geert-hofstede.com/austria.html

ationen auftreten. Außerdem zeigt sowohl die österreichische als auch die serbische Kultur eine langfristige Orientierung der jeweiligen Gesellschaft auf. Das heißt, dass in beiden Ländern eine größere Achtung der Tradition gewidmet wird.

Die Ergebnisse von Hofstede haben ganz klar auf die bestimmten Unterschiede, aber auch auf die Ähnlichkeiten zwischen zwei Kulturen hingewiesen. Geht man davon aus, dass ein hohes Maß der Serbinnen und Serben in Österreich die serbische Diaspora sind und geht man davon aus, dass sich Serbinnen und Serben, die in Österreich aufwachsen, mit der Zeit der österreichischen Kultur anpassen, kann man vermuten, dass Unterschiede zwischen zwei Kulturen einen Einfluss auf die Unterschiede im Verhalten des serbischen Volkes im Herkunftsland Serbien und in der sogenannten Diaspora haben können. Aus diesem Artikel geht hervor, dass es nicht möglich ist, generell von der „Diaspora" zu sprechen, sondern dass man Vergleiche zwischen zwei Ländern durchführen sollte.

Wieso ist es wichtig zu wissen, dass es zwischen Kulturen Unterschiede gibt? Nicht deswegen, damit man die Unterschiede betont, sondern um die Unterschiede leichter überwinden zu können. Also ist das Bewusstsein von Unterschieden dabei von großer Bedeutung und von Vorteil. Selbst das Bewusstsein, dass es eine andere Kultur gibt und dass man dabei von einem naturgemäßen, historischen Prozess spricht, gibt einen großen Beitrag zur Überbrückung von, durch kulturelle Unterschiede, bedingten Missverständnissen, aber auch zur Beseitigung von Vorurteilen. Außerdem, trägt dieses Bewusstsein zum größeren Verständnis von Kulturen, zur Stärkung der interkulturellen Kompetenz sowie zur Erhöhung des Grades der Multikulturalität jedes Individuums bei.

SERBIEN - UNSER HAUS
Was bedeutet der Begriff *SERBIEN* für Generationen, die in der Diaspora aufgewachsen sind

Autor: Aleksandar Tubić, Maschinenbaustudent an der TU Wien

„Auch wenn ich in den österreichischen Alpen groß geworden bin, fühle ich mich bei jeder Reise in das Land meiner Ahnen so als ob ich dort schon ewig war. Es ist ein heimisches Gefühl, ein Gefühl der kulturellen Zugehörigkeit, ein Gefühl der Freiheit.“

Ich bin als Kind, zweier aus Bosnien stammenden Serben, 1995 in Österreich geboren worden. Genauer in Bludenz, Vorarlberg. Dort wuchs ich auf, besuchte die Grundschule, schloss meine HTL-Ausbildung mit Matura ab und werde im Herbst 2015 anfangen an der TU Wien zu studieren. Im Gegensatz zu meinen meisten Altersgenossen hatte ich jedoch das Privileg zweisprachig aufzuwachsen, zwei Kulturen mit einer Selbstverständlichkeit zu leben und meine Familie in Serbien mindestens ein Mal im Jahr zu besuchen. Im Folgenden werde ich als klassischer „Austro-Serbe“ auf die Frage Was der Term Serbien für uns bedeutet eingehen und die Gemeinsamkeiten aller Serben weltweit hervorheben.

Klarstellung des Begriffes

Unter Serbien verstehe ich nicht nur die Republik Serbien, sondern alle Gebiete auf der Balkanhalbinsel, welche von Serben bewohnt werden. Das mag für den Ein oder Anderen merkwürdig klingen, jedoch versteht man diese Ansicht nach einer genauen Befassung mit der Thematik relativ schnell. Weiter möchte ich darauf hinweisen, dass man aus politischen oder anderen Motivationsgründen damit begonnen hat Serben untereinander zu differenzieren. Demnach sollten sich bosnische Serben von kroatischen unterscheiden, welche wiederum nichts mit denen in Montenegro zu tun haben. Diese Behauptungen sind gleichkommend sinnbefreit, wie als ob man krampfhaft versuchen würde, Unterschiede zwischen Vorarlbergern und Tirolern zu finden, um sie untereinander zu verfeinden. Zum Glück teilt ein, in meinen Augen, nur sehr geringer Anteil der Austro-Serben diese Ansicht. Im Gegenteil. Es kommen hierzulande Serben aus allen Regionen zusammen und bilden eine harmonierende Einheit mit verschiedensten Dialekten und Bräuchen.

Meine Wurzeln

Spätestens an unseren Nachnamen erkennt man in der Diaspora, dass unsere Vorfahren aus der Balkanregion stammen. Ansonsten ist nur bei genauer Betrachtung ein Unterschied zu den alt Ansässigen bemerkbar. Die Namen tragen wir voller Stolz, weil sie uns an unsere ehrenhaften

Vorfahren erinnern, welche auch in schweren Zeiten der turbulenten serbischen Geschichte, ihrer selbst treu geblieben sind. Mit dem Nachnamen tragen wir aber auch eine große Verantwortung. Das enorme kulturelle Erbe, die Sprache und Schrift sowie unser Glaube wollen und müssen gepflegt werden. In Österreich gibt es eine Vielzahl von Kulturvereinen, in denen die serbische Tradition durch Musik, Tanz, Gesang, Literatur und Geschichte in der Diaspora aufrecht erhalten wird. Die serbisch-orthodoxe Kirche bildet mit ihren Kirchengemeinden dazu noch geistige Stützpfeiler in einer heutzutage moralisch sehr verwerflichen Welt. Auch wenn ich in den österreichischen Alpen groß geworden bin, fühle ich mich bei jeder Reise in das Land meiner Ahnen so als ob ich dort schon ewig war. Es ist ein heimisches Gefühl, ein Gefühl der kulturellen Zugehörigkeit, ein Gefühl der Freiheit.

Was verbindet uns?

Es ist verständlich, dass gewisse Unterschiede zwischen meiner Generation in Österreich und den jungen Serben in der Heimat vorhanden sind. Die verschiedenen Lebensumgebungen lassen andere Interessen, Ansichten und Denkweisen entstehen. Meiner Meinung nach ist jedoch die Suche nach Gemeinsamkeiten reine Zeitverschwendung. Bereits nach einer kurzen Eingewöhnungsphase verstehen sich, meinen Erfahrungen nach, die Diaspora-Serben mit ihren Altersgenossen aus Serbien ausgezeichnet. Bei Feiertagen, größeren nationalen Events und insbesondere Sportveranstaltungen verschmelzen alle Serben weltweit zu einem von Euphorie gepackten und vor Nationalstolz strotzendem Konglomerat. Wahre Freunde erkennt man in der Not. In jeder Krisensituation der Vergangenheit hielten alle Serben zusammen und bewiesen ehrliche, wie auch aufrichtige Solidarität. So war das auch als unser Land im Mai 2014 die verheerenden Fluten trafen. Menschen von jung bis alt packten dabei an als es hieß, die Flussufer mit Sandsäcken zu verstärken, um die anliegenden Gebiete zu retten. Parallel dazu bildeten sich in der Diaspora über Nacht zahllose Stellen an denen Hilfsgüter gesammelt und in die betroffenen Regionen geschickt worden sind. Solche Situationen beweisen nicht nur unsere bedingungslose Hilfsbereitschaft, sondern auch, dass wir uns viel näher stehen als wir eigentlich denken. Es besteht noch viel Potential im Ausbau der gemeinsamen Beziehungen und meine Generation, wie auch die nachkommenden sind in diesem Punkt stark gefordert.

Die Serben sind ein Volk welches sich sehr leicht anpasst und gerne in unterschiedlichste Gesellschaften integriert. Die Austro-Serben meiner Generation sind da nicht anders. Im Gegensatz zur Integration, lehnen wir jedoch eine kulturelle Assimilation entschlossen ab. Da Tradition, Religion und Sprache fester Bestandteil unser selbst sind, wollen wir diese nicht einfach vergessen und mit Füßen treten, sondern wie einen in die Wiege gelegten Schatz beschützen. Für uns ist Serbien nicht einfach ein Land, welches durch künstlich gezogene Linien auf Weltkarten eingegrenzt wird - **WIR SIND SERBIEN!**

MEINE SICHT DER DINGE: WIE KANN MAN DIE BEZIEHUNGEN ZWISCHEN SERBIEN UND SEINER DIASPORA VERBESSERN?

Autor: Srdjan Mladenović, langjähriger Aktivist der serbischen Diaspora in Schweden und Delegierter im Parlament der Diaspora von 2010 bis 2014

„Andere Staaten, die auch eine große Diaspora haben, wie Somalia, haben, mit dem Ziel, dass so viel Geld wie möglich ohne verschiedene steuerliche Abgaben in ihr Land kommt, ein paar Schritte unternommen, damit ihre Diaspora Geld an Verwandte schicken kann. Serbien sollte auch ähnliche Mechanismen einführen und sich ein Beispiel an anderen Staaten nehmen, denn die Auslandsüberweisungen bewahren nicht nur den sozialen Frieden, sondern auch die politische Stabilität.“

Als langjähriger Aktivist der serbischen Diaspora habe ich lange darüber nachgedacht wie man die Beziehungen zwischen Serbien und den serbischen Leuten, die außerhalb der Grenzen Serbiens leben, verbessern könnte. Dieser Gedanke hat mich motiviert, dass ich mich mit diesem Thema im Rahmen meines Doktorats auseinandersetze. Die Wissenschaft über die Diaspora ist unter den Sozialwissenschaften ein noch relativ neues Forschungsfeld, das vor allem nach den Terroranschlägen in den Vereinigten Staaten 2001 sowie durch den Anstieg an Migranten überall auf der Welt, ein großes Interesse hervorruft.
Es wird sehr oft über schlechte Beziehungen zwischen der Diaspora und dem Heimatland gesprochen. Persönlich betrachtet, finde ich, dass es keine Missverständnisse oder schwache Beziehungen zwischen den Auslandsserben und denjenigen die in Serbien leben bzw. zwischen ihren Verwandten, Freunden, usw., gibt. Es besteht ein Problem zwischen der Diaspora und den staatlichen Institutionen in Serbien und das aus mehreren Gründen. Es bestehen nicht nur Probleme auf institutioneller Basis, sondern auch auf individuellem Ni-

veau bzw. bei verschiedenen Beamten die kein Verständnis für die Probleme der serbischen Diaspora haben und es auch nicht haben wollen.

Als einer der jüngeren Abgeordneten im Parlament der Diaspora und der Serben in der (Balkan-) Region bin ich oft auf Unverständnis von Seiten der älteren Kollegen und auch der Vertreter der staatlichen Institutionen in Serbien gestoßen. Das Parlament der Diaspora ist nach dem Gesetz über die Diaspora und der Serben in der Region geformt worden und sollte das Beste aus der Diaspora repräsentieren. Leider war das nicht der Fall, genauso wie auch das Gesetz über die Diaspora nicht mit dem Ziel veranlasst wurde, um die Beziehungen zwischen dem Heimatland und der Diaspora zu verbessern.

Gabriel Schäfer, einer der führenden Wissenschaftler im Bereich der Diaspora behauptet, dass eine ethnonationale Diaspora drei Grundvoraussetzungen erfüllen muss, um in ihren Aktivitäten erfolgreich zu sein. Vor allem müsste sie gut organisiert sein und von Seiten des „Gastgeberlandes“ und des Heimatlandes akzeptiert, und nicht obstruiert sein. Der Widerspruch bei der serbischen Diaspora liegt darin, dass Serbien (absichtlich oder nicht) oft versucht die eigene Diaspora „abzuwürgen“, wobei das „Gastgeberland“ in den meisten Fällen die serbische Diaspora unterstützt – sogar finanziell (das gilt vor allem für die westlichen Staaten).

Durch meine Erfahrung als Abgeordneter im Parlament der Diaspora und jetzt auch als Wissenschaftler, habe ich im Rahmen der vergleichenden Wissenschaften den Organisationsgrad der serbischen Diaspora und den anderer ethno-nationaler Diasporas verglichen. Basierend darauf schlage ich folgende Empfehlungen an die Diaspora und das Heimatland Serbien vor.

Empfehlung an das Heimatland Serbien

Änderung und Ergänzung des Gesetzes für die Diaspora und Serben in der Region

Dieses Gesetz wurde unter seltsamen Umständen erlassen und nicht, wie damals Minister Srdjan Srećković behauptete, in Zusammenarbeit mit der Diaspora. Dieses Gesetz sollte die Beziehungen zwischen den staatlichen Institutionen Serbiens mit der Diaspora regulieren bzw. sie stärken. In Wahrheit hat dieses Gesetz auf gar keine Weise geholfen diese Beziehungen zu verbessern – im Gegenteil. Die Beziehungen zwischen Serbien und seiner Diaspora waren noch nie so schwach wie jetzt. In der Änderung und Ergänzung des Gesetzes für die Diaspora und Serben in der Region ist es zunächst notwendig den Begriff Diaspora besser zu definieren. Nach dem jetzigen Gesetz ist eine Person Teil der Diaspora jemand der außerhalb Serbiens lebt und die serbische Staatsbürgerschaft hat oder jemand der außerhalb Serbiens lebt und sich als Serbe fühlt. In der Fachliteratur wird jemand als Teil einer ethno-nationalen Diaspora bezeichnet, wenn er sich als Teil dieser ethnischen Gruppe fühlt und jemand der freiwillig Mitglied einer Organisation wird die andere Mitglieder derselben ethno-nationalen Diaspora vereint. Aus diesen Gründen bin ich eher dafür, dass die Bezeichnung „Gesetz für die Diaspora“ in „Gesetz für Serben außerhalb Serbiens“ geändert wird, da es nicht klar definiert ist auf welche ethnische Gruppe man sich bezieht. Genauso leben in Serbien Leute anderer Nationalitäten die auch ihre eigene Diaspora haben.

Das Gesetz sollte auch die Ermächtigungen des Parlaments der Diaspora viel besser definieren, aber auch die des Rates der Diaspora der auch im Rahmen dieses Gesetzes gegründet wurde.
Der Fonds der im Rahmen dieses Gesetzes gegründet wurde, der die Finanzierung von Projekten in der Diaspora voraussieht, sollte im Ganzen, den Serben in der Region zugewandt sein. Real gesehen, diese 1.000 - 4.000 Euro pro Projekt bringen nicht wirklich eine bedeutende Besserung für die Organisationen in der Diaspora, weder tragen sie zur Verbesserung der Beziehungen zwischen Serbien und der Diaspora bei. Die Million Euro würden in jedem Fall den Serben in der (Balkan-) Region viel mehr bedeuten, da deren Menschenrechte jeden Tag verletzt werden.

Das Parlament der Diaspora und der Serben in der Region

Die Idee, dass die Diaspora ihr eigenes „Parlament" hat und durch dieses Organ der Regierung und anderen staatlichen Institutionen ihre eigenen Empfehlungen und Maßnahmen vorschlagen kann, ist glänzend. Dennoch ist es dazu notwendig, dass dieses Organ unabhängig von den anderen staatlichen Institutionen in Serbien ist. Die bisherige Praxis des Ministeriums (später der Kanzlei der Diaspora) die Arbeit des Parlaments der Diaspora ständig zu stören und Bedingungen zu stellen, hat leider keine Resultate gezeigt. Das Parlament der Diaspora hat innerhalb von vier Jahren (2010-2014) während des ersten Mandates es nicht geschafft eine einzige konstruktive Entscheidung zu fällen, die zum Ziel hätte die Beziehung zwischen der Diaspora und der Heimat zu verbessern. Wenn wir uns wünschen, dass das Parlament der Diaspora zu funktionieren beginnt und seine Rolle als „höchstes vertretendes Organ der serbischen Diaspora" auch erfüllt, dann wäre es für den Anfang notwendig, dass es auch seinen eigenen Stempel und sein eigenes Budget hat – genauso wie jedes andere Organ. Dieses Organ müsste unabhängig funktionieren, denn das Ministerium der Diaspora und später auch die Kanzlei der Diaspora haben ihre Aufgabe nicht gemeistert als Service des Parlaments zu fungieren, sondern haben sich als Tutor aufgezwungen.
Die Wahl der Abgeordneten der Diaspora muss unabhängig sein und nicht durch Intervention der staatlichen Beamten, wie es 2010 der Fall war. Die Bedürfnisse der Diaspora und der Serben in der Region sind nicht ähnlich, weshalb ich denke, dass es notwendig wäre sie in zwei Organe zu unterteilen: in das Parlament der Diaspora und das Parlament der Serben in der Region. Auf diese Weise würde man zwei vertretende Organe bekommen, die viel effizienter wären.

Die Beteiligung bei den Wahlen in Serbien

Vor allen Wahlen wird über die Beteiligung der Diaspora gesprochen wobei sich in der Praxis gezeigt hat, dass das ein sehr kompliziertes Prozedere ist. Als Erstes ist es notwendig, dass Sie sich vor den bestimmten Wahlen im Konsulat registrieren (wenn eines im gegebenen Land überhaupt existiert), wobei Sie dann nur wählen können, wenn sich eine bestimmte Mindestanzahl registriert. Dabei hat es auch schon Fälle gegeben, dass sich Leute anmelden und sie dann am Tag der Wahlen trotzdem nicht im Wählerverzeichnis zu finden sind. Also, wenn man seine bürgerliche Pflicht erfüllen will, kann das Einen sehr viel Geld und Nerven kosten, wenn man in Betracht zieht, dass es im jeweiligen Land nur einen Wahlkreis gibt.
Ich finde, dass man ein e-Voting, via Internet, einführen sollte, wie das auch in einigen Staaten, Mitgliedern der EU, erfolgreich praktiziert wird. Der Vorreiter des e-Votings war Estland, das solche Wahlen zum ersten Mal 2005 zu den Parlamentswahlen organisierte. Damals wählten 1,9%, damit später, bei den Parlamentswahlen 2015 30,5% elektronisch wählten, was ca. 177.000 Wähler ausmacht. Also, die Technik dazu besteht bereits. Veselin Jevrosimović, der Besitzer von Comtrade, dem Unternehmen das für die Zusammenstellung der Wählerliste zuständig war, behauptet, dass die technischen Voraussetzungen für die Organisation von Wahlen über das Internet existieren. Es fehlt aber der politische Wille, damit jeder Bürger sein Verfassungsrecht ausleben kann.

Überweisungen aus der Diaspora

Die Überweisungen aus der Diaspora sind in den vergangenen ein paar Jahren, laut Weltbank, etwas gesunken, aber dennoch sind sie ein wichtiger Wirtschaftsfaktor der ca. 800.000 Menschen in Serbien hilft (Daten übernommen von der Weltbank und dem Vorstand für die Diaspora). Serbien benötigt jedes Jahr um die 2 Milliarden Dollar an Auslandsinvestitionen wobei die Diaspora jährlich um die vier Milliarden überweist.
Andere Staaten, die auch eine große Diaspora haben, wie Somalia, haben, mit dem Ziel, dass so viel Geld wie möglich ohne verschiedene steuerliche Abgaben in ihr Land kommt, ein paar Schritte unternommen, damit ihre Diaspora Geld an Verwandte schicken kann. Serbien sollte auch ähnliche Mechanismen einführen und sich ein Beispiel an anderen Staaten nehmen, denn die Auslandsüberweisungen bewahren nicht nur den sozialen Frieden, sondern auch die politische Stabilität. Stelle man sich nur vor was passieren würde, wenn diese 800.000 Menschen in Serbien ohne ihre Überweisungen von ihren Verwandten und Freunden auskommen müssten! Außerdem sollte der Staat den Bürgern in der Diaspora die in Serbien investieren wollen das auch auf dieselbe Art ermöglichen, wie er auch den ausländischen Investoren, mit verschiedenen Subventionen, Unterstützung bietet.

Ministerium / Kanzlei / Vorstand für die Diaspora

Bisher hat diese Institution gezeigt, dass sie sehr ineffizient und unnötig ist. Ihr bisheriger Zweck war hauptsächlich Parteikader zu beschäftigen, da alle Parteien der Regierungskoalition sie als Parteibeute betrachtet haben. Im Gegensatz zu anderen Ministerien, hatte man im Ministerium

für die Diaspora auf Bedauern der zahlreichen Diaspora keine Fachkräfte, die wussten was zu tun sein sollte. Deshalb wäre es ohnehin besser einige Fachkräfte in den anderen Ministerien, die Berührungspunkte mit der Diaspora haben, einzustellen. Zum Beispiel im Ministerium für Inneres, Auslandsangelegenheiten, Bildung, Kultur, Sport, usw. Das Budget der Kanzlei der Diaspora betrug ca. 6 Millionen Euro jährlich.

Vertreter der Diaspora im Parlament der Republik Serbien

Ich bin immer mehr Unterstützer der Idee, dass die Diaspora ihre Vertreter im Parlament der Republik Serbien haben sollte. Die Diaspora könnte im Parlament der Diaspora ihre Vertreter für das Staatsparlament wählen und somit eine Art Kontrollmechanismus entwickeln. Die Mindestanzahl der Abgeordneten aus der Diaspora im Staatsparlament müsste fünf Mitglieder zählen, da das das Minimum für die Formierung eines Abgeordnetenklubs ist.

Wissenschaft über die Diaspora in der Heimat Serbien

Es ist notwendig, dass die akademische Gemeinschaft gemeinsam mit staatlichen Institutionen Studenten und Forscher ermutigt sich mit der Wissenschaft über die Diaspora zu beschäftigen, damit die Entwicklung und Zusammenarbeit verbessert werden und zugleich die Anzahl der Experten, die in Institutionen die einen regelmäßigen Kontakt mit der Diaspora haben beschäftigt werden könnten, erhöhen.

Wirtschaftskammern

Chile hat es, trotz starker Konkurrenz aus der „alten Welt“, geschafft sich als dritter Exporteur von Wein auf der Welt zu positionieren. Einer der Hauptschritte Chiles der den Export unterstützt hat waren Wirtschafts- bzw. Handelskammern, die überall auf der Welt gegründet wurden, wo es eine zahlreiche chilenische Diaspora gab. In diesen Kanzleien haben sie Mitglieder ihrer Diaspora beschäftigt, die die Mentalität und die Art des Handels im Land in dem sie leben, kennen. Serbien hat das vor einigen Jahren anders gemacht. Es hat sogenannte Wirtschaftsbotschafter in die Konsulate auf der ganzen Welt entsandt, wobei dieses Projekt ein totales Fiasko erlebt hat.

Forschung und Verbreiten der Daten über die Ermordung von Serben

In den Ländern des Westens hat man oft ein sehr schlechtes Bild von Serben, was sich natürlich auch auf die Diaspora auswirkt die dort lebt. Kinder serbischer Herkunft müssen in den Schulen lernen, dass Serben die Hauptschuldigen für das Kriegsgeschehen während der 1990er Jahre sind und dass das serbische Volk hauptsächlich als kriminell charakterisiert wird. Damit wir dieses Bild verändern sind große Anstrengungen von Seiten der staatlichen Institutionen in der Heimat notwendig, die die Gräueltaten die dem serbischen Volk angetan wurden erforschen und diese Daten dann in die Welt weiterschicken müssen. Nach der famosen Srebrenica-Resolution im Europäischen Parlament, wird kein einziges Kind mehr in der Schule seinem Professor widersprechen dürfen, wenn dieser Serben für den Genozid verantwortlich macht. Serbien kann auch über die Organisationen in der Diaspora diese Materialien distribuieren.

Empfehlung an die Diaspora

Nur ein kleiner Teil der Serben in der Diaspora ist in den serbischen Organisationen in der Diaspora aktiv und das aus mehreren Gründen. Mit Sicherheit sind wir Zeugen davon, dass in den vergangenen 20 Jahren immer dieselben Personen diese Organisationen führen und repräsentieren. Die jetzige Situation in der Diaspora ist die, dass die Leute dort von ihrer Heimat erwarten, dass diese sie organisiert und voranbringt, was man auch aus den Aussagen verschiedener Vertreter aus der Diaspora in letzter Zeit schließen kann. Ich finde, dass solche Gedanken falsch sind und dass die bisherige Praxis gezeigt hat, dass das keine Resultate bringt.

Die serbische Diaspora ist eine von wenigen die nicht ihre eigene globale Organisation hat, die in internationalen Organisation, wie zum Beispiel den Vereinten Nationen, der Internationalen Organisation für Migration und anderen aktiv wäre.

Der Einfluss der serbischen Diaspora auf die lokale und internationale Politik ist auf einem sehr niedrigen Niveau. Die albanische und kroatische Diaspora zum Beispiel ist viel einflussreicher, was sich auch in den letzten 20 Jahren bewiesen hat. Die serbische Diaspora braucht neue und frische Leute die den Willen und die Energie haben, um andere erfolgreiche und angesehene Personen in der Diaspora zu vereinen. Erfolgreiche Diaspora wie die armenische, jüdische, italienische u.a. haben nicht gewartet bis sie ihre Heimat organisiert, sondern sie haben selbst die Initiative ergriffen, mit dem Ziel ihrer Heimat zu helfen und nicht umgekehrt.

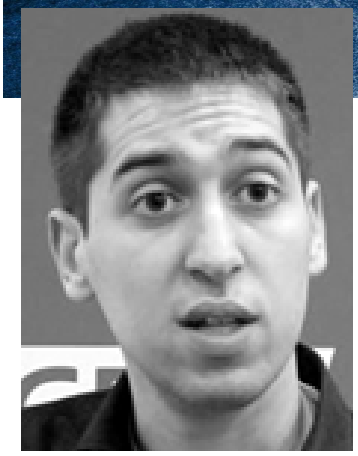
In Serbien ist auch heute leider immer noch humanitäre Hilfe nötig und die Diaspora kann und sollte hier eine bedeutendere Rolle einnehmen als es bisher der Fall war. Die humanitäre Organisation „Serben für Serben“ hat bewiesen, dass die Heimat und die Diaspora sehr gut zusammenarbeiten können, wenn sie sich auf ein gemeinsames Ziel einigen, wie es auch während des Hochwassers im Mai 2014 der Fall war.

In dem Moment, in dem die serbischen Organisationen in der Diaspora stark genug sind, wird Serbien sie selbst um Unterstützung bitten. Doch solange die Diaspora die Heimat um Hilfe bittet, werden wir nie starke und erfolgreiche Organisationen in der Diaspora haben.

Anmerkung:
In diesem Text wird von „Heimat“ im Sinne von Serbien, dem Heimat- bzw. Herkunftsland der im Ausland lebenden Serbinnen und Serben gesprochen.

СРПСКО РОДОЉУБЉЕ И КОСОВСКИ ЗАВЕТ САВРЕМЕНОГ ДОБА

КОСОВСКИ ЗАВЕТ – ОСНОВНИ ПОЈМОВИ

Пише: Немања Девић, докторанд историје из Смедеревске Паланке

„Када је Карађорђе на Сретење 1804. године окупио народне прваке у Орашцу, обавезно присутни прота је започео да их соколи помињући Косово. Затим је позвао Србе на устанак и бацио клетву сличну косовској, Лазаревој, на све који издају; извадио је крст и присутне заклео на верност. Тада и тако су Срби поново, после генерација очајних и обезнађених, поробљених и понижених, почели да ударају темеље својој нововековној држави.“

Често се у јавности може чути да постоји некаква подела на „земаљску“ и „небеску“ Србију. Људи који данас воде државу истичу да припадају овој „земаљској“, па је премијер у интервјуу на самом крају 2014. изјавио: „Спустили смо Србију са неба на којем се не ради и нема никаквих правила, на земљу на којој се тешко ради, а мораће и више, на којој постоје иста правила за све“. Његов претходник је, тек пошто је Влада формирана, кратко и јасно изјавио: „не интересује ме „небеска Србија“, него садашњост и будућност земље“. Притом, у њиховим посматрањима „небеска“ Србија узима се као синоним за све ирационалности које су водиле народ у пропаст и уништење, поготово у његовој савременој историји. Осим у манастирима и црквеним портама, више се и не може чути јавна, жива реч о „небеској Србији“, а да није поспрдна и понижавајућа. Већ када изговоримо те велике речи Царствно Небеско, већ ту настаје и први проблем у његовом разумевању. Најпре, уврежено је, а неутемељено мишљење да се дилема у избору „земаљско“ или „небеско“ јавља прво код кнеза Лазара, на Косову Пољу 1389. Друга, још већа заблуда, везана је за тумачење да је „земаљско царство“ значило и значи живот народа, а да га је избор „небеског“ водио у уништење.

Корене избору да се живи на земљи, а опет у небеској Србији тражимо у веку пре Косовске битке, у доба архиепископа Саве Немањића. Он је, како вели народно предање преточено у песму, као млади принц презрео царске дворе и круну и нови живот започео на Светој Гори, као монах. И одабравши баш то „небеско царство“, Сава, први архиепископ српски, показао је како се и на земљи може живети служећи му – ширећи просветитељску мисао, мирећи завађену браћу, описмењавајући и подучавајући неуке, подижући манастире који су били подједнако уточиште и за побожни народ и за многе невољнике. Сава је за живота био и чудотворац и законодавац, и духовник и државник, и као такав узор многима да установе и сопствени „светосавски“ поглед на свет. Он се, и молитвом и дипломатским умећем, уз брата „првовенчаног“ краља Стефана, борио и изборио за аутокефалност српске цркве и за самосталност српске државе. То је била типична „небеска Србија“ која за наш народ не представља „мрачно средње доба“, већ доба светлости, у ком стварају најзнаменитија пера старе српске књижевности, а фреске у манастирима представљају бисере уметности у европским оквирима. Иза владара, који су и живећи грешно на земљи мислили о покајању и искупљењу као „улазници“ за царство небеско, остајали су манастири, да светлошћу обасјавају Србију све док је буде било: Студеница, Хиландар, Жича, Пећка патријаршија, Милешева, Сопоћани, Грачаница, Дечани, Манасија, Раваница…

Зато, како пише Радован Самарџић, „блиски извесном блаженству, Срби су дочекали Турке очију испуњених оном светлошћу којом су безбројне цркве и манастири чинили њихову земљу у целини озареном“. На Косову Пољу, на Видовдан 1389. године, кнез Лазар је, сакупљајући српску војску и стојећи на бранику европског хришћанства, опет свесно одабрао царство небеско, и то не да би жртвовао свој род, већ бранећи оне идеале и вредности који су му остављени у аманет. Суштина овог опредељења описана је у „Похвали кнезу Лазару“: „Боље је нама у подвигу смрт, него у стиду живот“. Не подсећа ли ово средњовековно начело на оно из савремене историје, када су, излазећи 1941. године пред очи света, српски демонстранти по-

дигли транспарент са натписом „Боље гроб него роб“? И није ли, одбраном опет угрожене слободе, истих идеала и начина живљења, била вођена рука и оног који је тргнуо нож на цара завојевача 1389. године, и оног што је пуцао на наследника цара завојевача 1914. године? Њихова спремност на личну жртву била је и доказ припадности једној истој историјској вертикали. Тако, избор небеског царства постаје и жртвени пут.

Три стотине и педесет година, за колико је моравска Србија робовала под Турцима, чувар њене идеје о државности и онда када државе више није било – била је Српска православна црква. Њени патријарси, владике и калуђери увек су били на челу народне борбе за слободу, па су зато у много примера вешани и дављени, сабљом сечени и набијани на колац. Зато се, у гушењу велике српске побуне 1594. године, на чије је чело управо стао патријарх пећки Јован, Синан-паша одлучио да ископа и спали мошти Светог Саве – мислећи да ће њиховим паљењем бити сажежена и свака идеја слободарства у Срба. Том су се идејом затирања слободарства, а уз непризнавање и одбацивање небеског царства српског – јер Српству нису ни припадали, водили сви они који су и новијој историји Србе сатирали пером и мачем. Само са њима би се и могли идентификовати савремени фарисеји и гласноговорници „земаљске Србије“ са уистину промењеном свешћу. Црква је сачувала идеју о небеском царству, а чували су је, сасвим природно, и сви њени верници, јер је за сваког, па и најпростијег хришћанина, крајње логично схватање да се његово битисање у вечности заснива најпре на земаљском животу, па потом и на небеском.

Коначно, национални еп (у чијем је средишту Косовски завет) који је у црквеној порти опеваво народни гуслар, и који се с колена на колено, упркос свим притисцима и страдањима, пренео до наших дана, није Србе ни закопао ни заклао. Он је, заправо, учинио да они кроз све векове осипања – преживе. Он их је уздигао и понајпре он им обновио државу и на почетку 19. и на почетку 20. столећа. Када је Карађорђе на Сретење 1804. године окупио народне прваке у Орашцу, обавезно присутни прота је започео да их соколи помињући Косово. Затим је позвао Србе на устанак и бацио клетву сличну косовској, Лазаревој, на све који издају; извадио је крст и присутне заклео на верност. Тада и тако су Срби поново, после генерација очајних и обезнађених, поробљених и понижених, почели да ударају темеље својој нововековној држави. Немајући друге споменике, у изградњи законодавства користили су се, ето континуитета, „Крмчијом“ Светог Саве, на првој устаничкој застави извезли лик свог првог краља, Првовенчаног, на скупштини су, говорећи о „обнови царства“, призивали цара Душана... И на крају тог века, од Босанске Крајине до Старе Србије, где год да је било српских споменика, свирале су се гусле и певало се о Косову. Како је утисак страних путописаца сумирао 1875. године сер Артур Еванс, сећање на Косовску битку било је „тако снажно и свеже у духу Јужних Словена као да се управо десило јуче“.

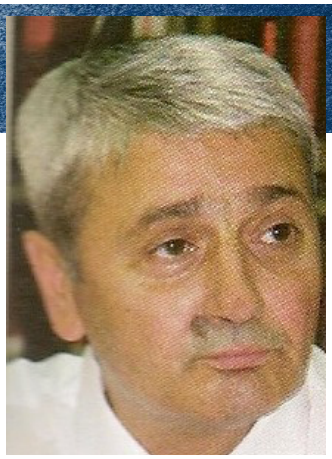
Временом, жалост и сузе прелазили су у жељу за „осветом Косова“ – за великим војним поразом вишевековног душманина и завојевача. Тај нови, дуго ишчекивани и одсудни сукоб, десио се 1912. године, када су опет, са Косовом на уснама, српски војници били спремни да иду и у смрт. „Не идемо туђинима, него својој браћи. Идемо тамо где нам је колевка. Идемо да од црног робља направимо витезове, да им вратимо понос Душанових јунака“, тако је полазак у нови бој 1912. године описао митрополит Димитрије. Показало се да је предање тако живо, да су идентификујући се са својим древним прецима српски војници јуришали на Турке на Куманову тако силовито као да се поново нова генерација бори на Косову пољу. Тако је памтећа Србија, испуњавајући мисао давних завета, на почетку 20. века, исписала нове странице у књизи староставној, о Небеском Царству.

То није била Србија жељна рата и проливања крви, већ Србија која је живела опијена поносом и достојанством и – вечито чезнула за слободом и правдом. У животу Срба-неимара који су тежили небеском царству, од Косова наовамо, постојао је стално базични страх – не од силе која им прети, већ да међу њима не живи неки нови „Бранковић“. Чини се да их је данас више него икад. Свима њима, који имају очи да виде, уши да чују и срце да разумеју, нека су за наук речи још једног значајног заточника косовске мисли:

„Земаљско је за малена царство, а небеско увек и довека.“

СРПСКО РОДОЉУБЉЕ И КОСОВСКИ ЗАВЕТ САВРЕМЕНОГ ДОБА

Пише: мр Радован Калабић, књижевник, историограф и публициста из Београда

„Ако је Васкрсење Христово највећи догађај у историји човечанства, онда је Косовски бој из 1389. године преломни догађај у историји српског народа. Косовски Завет је Србе као народ с христољубивим ликом потврдио и определио за векове и векове.“

1.

Неко ко би се одважио да одговара на питање шта је то српско родољубље савременог доба, морао би прво да наведе шта оно за њега није, где га нема и код кога га никада није ни било.

Српско родољубље није хвалисаво и празно разметање својом етничком припадношћу.

Оно није ни естрадно надметње у томе ко ће се приказати као већи Србин на речима.

Ни ко ће гласније и дуже да збори и празнослови на националне теме, а да мање твори.

Српско родољубље није ни обожавање своје, ни омаложавање других вера, нација и раса.

Оно није само етничко, социолошко и политичко, већ је првенствено духовно и етичко питање.

Српском родољубљу одувек су биле стране и мрске злочиначке идеологије, као и пракса *расизма, антисемитизма, национал-социјализма, фашизма...*

Оно никад није потврђивало свој национални идентитет кроз прогон других конфесија, нити се икад поводило за манијом *прозелитизма.*

Српском родољубљу никада није пало ни на памет да подиже концентрационе логоре и да пушта у погон гасне коморе за оне који не припадају њиховој етничкој, или њиховој конфесионалној заједници.

Нити да отима и присваја нечију културу, језик и писмо.

Српско родољубље се не повинује наметнутом тумачењу наше најстарије прошлошости, по коме смо на ове просторе банули у VI и VII веку пре н. е., право из магле и нигдине.

Без знања о *Винчи*, о нашим владарима пре оца српске државности *Стефана Немање* и његовог сина Растка Немањића, *Светог Саве*, који нас је *крстио*, српско родољубље личи на пусто фрулашење и безбрижни фолклор.

Српског родољубља нема ни у ситном политиканству, ни и у ускогрудом партијашењу.

Нема га, ни у назнакама, тамо где се пало у духовну и у телесну запуштеност.

Српског родољубља нема ни код *еволуциониста*, који попут Дарвина верују да њихови преци воде порекло од мајмуна.

Нема га код следбеника и заговорника најпогубнијег антисрпског пројекта у XX веку - код *титоиста*. Ни код *југословенствујућих*.

Нема га ни код идеолошких близанаца: *либерал-јакобинаца и национал-бољшевика*.

Српско родољубље не станује ни код њиховог идеолошког потомства, пресвученог у либералне демократе, еврофанатике, лажне борце и боркиње за људска и мањинска права, НАТО лобисте...

Нема га, дакле, код мондијалистичких провинцијалца и глобалистичких малограђана, које уједињује смртни страх од *самосталне* и *слободне* Србије.

Нема га ни код оних који се редовно приклањају и стоје на услузи јачем, и који не знају, не могу, или неће да праве разлику између *добра и зла*.

Српског родољубља нема, нити га је икада било, код Срба с комплексом ниже вредности у односу на Западни, тзв. *Велики свет.*

Од српског родољубља нема ни трага ни гласа ни код егомонијака, ни код сребролубаца.

Нема га ни код гордих, ни код похлепних, ни код завидљивих, ни код љубоморних, ни код злурадих, ни код мрзитеља, ни код малодушних.

Нема га нигде тамо где су лични, клановски и партијски интереси стављени испред општих.

Српског родољубља нема и не може га ни бити, код оних који се Бога не боје, људи не стиде, а за грехе и не знају.

2.

Српско родољубље, данас као и јуче, црпи своју снагу и одржава се на *Светосављу* и *Косовском завету*.

Светосавље је српска филозофија стварања.

Косовски завет је српска филозофија страдања.

Нема тог српског родољуба у коме и данас не заигра срце и не пробуди се савест кад чује позив *светог Великомученика Лазара* на саборност у одбрани:

„Ко је Србин и српскога рода,
И од српске крви и кољена,
А не дош`о у бој на Косову (...),“

И до кога не допире клетва нашег *Часног Кнеза* у наставку ове народне песме:

„Не имао од срца порода,
Ни мушкога ни дјевојачкога!
Од руке му ништа не родило,
Рујно вино ни пшеница бијела.
Рђом капо док му је кољена!“

Против Чега, а *За Шта* је *свети кнез Лазар* положио свој живот?

Против ропства које је његовој др-

жави, његовом крстоносном војинству и његовом светосавском народу намењо туђин и иноверник.
А за *Крст Часни* и *Слободу Златну!* За веру хришћанску, православну и светосавску.
Без које српско родољубље не може ни да замисли живот у *Миру, Слободи и Истини.*
У познатој песми *Пропаст царства српског* народни песник ставља кнеза Лазара пред избор, нудећи му да се приклони једном од два царства.
Или ће учинити јуриш на Турке, победити их и тако задобити *царство земаљско.*

Или:

„Ако л` волиш царству небескоме,
А ти сакрој на Косову цркву,
Па причести и нареди војску;
Сва ће твоја изгинути војска,
Ти ћеш, кнеже, са њом погинути.“

У тврдој вери да је *„земаљско за малена царство, а небеско увек и довека“ свети Кнез* наш се определио да иде Христовим, и стопама Светог Саве.
Он се определио да *са Христом страда и да се с Христом спасава*.
Он је овим *Опредељењем* посведочио да су Срби остали *заветни* и *литургијски народ* још од времена светог Саве и светог Симеона.
И са оне стране његовог земног гроба, из времена у вечност, *кнез Лазар* је пренео завет, наук и реалну наду српским поколењима да ће кад-тад *васкрснути*, уколико се не одрекну вере прадедовске.
Јер, *ко је с Христом распет с Христом ће и васкрснути.*
Зато народни песник после *Књажевог опредељења* на самом крају већ поменуте песме из *Косовског циклуса* у спокоју и блаженству пева:

„Све је свето и честито било,
И миломе Богу приступачно.“

Ово је „(...) врхунац свега тог схватања (...) широки, величанствени и дубоки акценат којим се свршава Косовски бој“. [1]
Косовским заветом биле су заокупљене мисли најумнијих српских глава. *Тајну Косова* одгонетали су Његош, свети владика Николај (Велимировић), Ава Јустин (Поповић), професор Милош Ђурић, књижевник Бранко Лазаревић, нобеловац Иво Андрић, др Марко С. Марковић, др Жарко Видовић...
Они су *жртву кнеза Лазара*, углавном, тумачили и поредили са *Христовом жртвом*.
А *Косово* са *Голготом* српског народа.
Где год се сведочи *вера Христова* – тамо је извесно и *Васкрснуће*, општи је закључак не само наших највећих духовника и хришћанских мислилаца, већ и мирјана међу нашим најзнаменитијим књижевницима и историографима.
У *Васкрснућу*, у тој есхатолошкој реалности је и најдубљи смисао и хришћанства и *Косовског завета*.
По њему се хришћанство разликује од свих осталих религија.
Ако је *Васкрсење Христово* највећи догађај у историји човечанства, онда је *Косовски бој* из 1389. године преломни догађај у историји српског народа.
Косовски Завет је Србе као народ с христољубивим ликом потврдио и определио за векове и векове.
На Косову пољу Срби су грдно пострадали од туђина и некрста, а после пуних седам деценија од тог догађаја изгубили су и државу падом Смедерева 1459.
Као крштени народ Срби су пали у вековно ропство и највеће понижење, али се *Крста* нису одрицали.
Сву језу српског пораза илуструју записи из Турских хроника XV века из којих наводимо и ове редове: „Газије се сите напљачкаше плена. За пар чизама се продаваху робиње. И ја убоги купих једног красног младића за 100 аспри (...) Неверник је завијао као пас”.
Царица Милица била је принуђена да своју најмлађу кћер Оливеру пошаље у харем султана Бајазита.
Српска култура је потпуно замрла.
Од краја XV па до почетка XIX века у поробљеној Србији није створено ниједно уметничко дело које би се по вредности и значају приближило делима Немањићке епохе.
Па шта је онда остало од тог Косовског опредељења кнеза Лазара? - питају научни позитивисти и вулгарни материјалисти, који *Косовски завет* сврставају у фундус српске митоманије.
Остали су *Црква* и *Светосавље*, *жива вера* у Исуса Христа, Сина Божјег, и *залог Васкрсења*, одговара српско родољубље.
Црква је чувала *живу хришћанску веру*, као и сећање на стару српску славу.
На примеру Косова учила је да се *Дух* не појављује само кроз *жртву* него и кроз *истину*.
Али, најважније од свега, Црква је чувала и веру у народу да ће кадтад повратити слободу и објединити три највиша начела *Светосавља*: *слободну цркву, слободну државу и слободну културу.*

3.

„Добра политика може једном народу да очува и образ и част, лоша га доводи до тога да бира између живота и части, а она најгора га лишава и једног и другог.“ - др Марко С. Марковић

Кроз Карађорђа и Милоша почео је у XIX веку да се оваплоћује *Косовски дух* и да *васкрсава* слободна српска држава, а са њом и слободна српска култура.
За непуна два века српска култура је успела да достигне, а у појединим гранама и да надмаши националне културе у неким великим европским државама.
Српски државник Милован Миловановић Балачко почетком XX века твори у тишини, а уз помоћ царске Русије и иза леђа Запада, *Балкански* савез у који су ушле Србија, Црна Гора, Грчка и Бугарска.
Зато је Балачку принет отров из руке његовог кувара, кога је стари Београд, не без основа, осумњичио као аустријског агента.
Миловановић је ипак стигао да 1912. трасира дипломатски пут за ослобађење и Косова и последњег дела европске територије која се још налазила под турском окупацијом.
Трећој армији под командом ђенерала Боже Јанковића припала је част да, после Кумановске битке,

1 Бранко Лазаревић: „Три највише југословенске вредности“, Геца Кон, Београд, 1930.

испуни вековни сан српских генерација.
Да ослободи *колевку Српства*.
Да *васкрсне српско Косово*.
Да српску *Голготу* преобрази у српски *Тавор*.
Српски родољуби и данас као и јуче знају и верују да Косово и Метохија нису заувек изгубљени. Косово нам је привремено отето са Запада при самом крај XX века, и дато је на ограничену управу дојучерашњим окорелим криминалцима, убицама и терористима, башибозуку, наркодилерима и трговцима људским органима.
Да смо тада Косово и Метохију без борбе предали, то би значило да смо отворено погазили *Косовски завет.*
Да смо се на родној груди *Отачаства* понели као кукавице и дезертери то би нас демаскирало као отпаднике од Бога, као безличну гомилу недостојну својих славних предака.
Тада не би ни имали образа да полажемо право на Косово као на *Божји посед*, који је дат на управљање само *верној деци Светог Саве*.
Али и после неправедног и неравноправног рата, који су против Срба предузеле најмоћније западне државе предвођене САД-ом, агресори од овдашњих званичника траже да они признају ову лажну и наказну државу.
Зачету на крви и прогону стотина хиљада невиних Срба и другог несрпског живља.
То, међутим, не бива.
Као прво, обична је заблуда и варка да су творци догађаја политичари. Како они, који данас наводно управљају светом, тако и они који столују у Београду.
Као друго, у великој је заблуди сваки онај који пренебрегава *силу Духа* и мисли да у историји делују и побеђују само негативне силе и сатанске вештине.
Због тога признање Косова и Метохије уопште не зависи ни од ове, ни од неке наредне власти у српској престоници.
Свака од њих би се ионако кад-тад суочила са горком спознајом да се лаж, грех и издаја никада не исплате.
Српско родољубље искрено верује у *Господа над војскама*.
Оно је у тврдој вери да нас само буђење, неговање снажење и ширење косовског духа може избавити од садашње окупације и у погодном тренутку извести на прави историјски пут.
Српско родољубље верује да и данас страдамо „косовски“, те да још нисмо отпали од *Христа* и од *Светог Саве*.
Да још нисмо изгубили душу.
У противном, ми бисмо као народ били изгубљени.
Постали би мртваци на одсуству, који живе „живот без смисла и чекају смрт без наде“.
Ништаци које је „Лукави“ вешто обмануо, превео у потрошачко крдо и извео на историјску позорницу да измуца туђинску као своју последњу и громогласну реч.
Само тако би коначно успели да нас уклоне са историјског хоризонта, али и са људског коридора.

КОСОВСКИ ЗАВЕТ КАО ЖИВОТНИ И СУДБИНСКИ ЗАДАТАК
- покушај тумачења и актуелизације -

Пише: Драгослав Бокан, режисер, књижевник, колумниста и публициста из Београда

„Све је, дакле, у овом цепању језгра дводимензионалног времена и његовом претварању у експлозију вечносног огња што се шири у свим правцима (према прошлости, која се, тако, накнадно осмишљава и ка будућности, што се, овако, поставља и усмерава). У васкрсној вертикали којом се од хоризонталне даске крста чудесно прави непоновљиви симбол бесмртности.“

О значају „Косовског завета“ писали су многи, знани и незнани, наши и страни, конвенционални и надахнути аутори разних стилова, идеологија и сасвим супротстављених епоха.
Па је тако велики француски хришћански философ Жак Маритен (аутор „Интегралног хуманизма“) у уводу своје студије „Религија и култура“ директно поредио Христову Тајну вечеру са српском Кнежевом вечером уочи Косовске битке 1389. и трагичне (Пирове) победе Лазаревих ратника.
Ребека Вест провокативно, на самом крају своје књиге путовања кроз српске крајеве у Краљевини Јужних Словена („Црно јагње, бели соко“), наводи како јој српски кнез Лазар највише личи на деветнаестовековне либерале, оне идеалисте што су спремни да, дословно, све сруше и униште, без обзира на последице - само да би истерали и одбранили свој лични став, мишљење и осећања (па макар се због тога све око њих распало и нестало).
Док, рецимо, Ален Вотс, англоамерички теолог и философ, најпознатији западњачки промотер источњачке мисли и здравог живота, много искуснији у разумевању дубоког смисла ове историјски важне битке од својих претходника, у својој визионарској књизи „Мудрост неизвесности“ вешто примењује езотеријско учење о „свејединству свега“ (и дубоким везама наизглед оних најмањих и најбезначајнијих догађаја са оним највећим и најважнијим).

Тиме је само наставио оригиналну школу мишљења свог учитеља, Србина, Младобосанца (творца кованице „New Age“ и недовољно познатог утемељитеља идеје „европске уније“), харизматичног и корпулентног Димитрија Митриновића. Овај егзотични херцеговачки џин је, чаробном фрулом својих идеја, заувек иницирао Алена Вотса, писца можда и најутицајнијег икад штампаног увода у филозофију зен-будизма („Пут Зена“), у тајанствене основе фанатичног младобосанског учења о „специфичној важности судбоносног тренутка у историји“. Учења заснованог управо на подвигу Лазаревих косовских јунака у њиховом (спартанском, колико и хришћанском) последњем јуришу против турске војске.

Вотс наглашава важност конкретног тренутка у нашем животу, оног „баш сада“, јединог који заиста и постоји (за разлику од непостојеће будућности и аветињске прошлости). Мудрост неизвесности и јесте, у ствари, стрпљива спремност на чекање (и дочек) оног једино извесног реалног тренутка, подједнако постојећег у садашњости и у вечности.

Када се наместе нишанске справе актуелних дешавања и митских догађаја и савршено поклопе ове разроке стрељачке „мушице“ – долазимо до надвременског и, истовремено, реалним временом обложеног момента. До нечег што бих, с пуним правом, назвао „вечнутак“.

Ти једино извесни, реални „вечнуци“ сачињавају суштину историјског постојања, календарске листиће наше истинске националне хронике. Ужарени до екстазе, мирни као огледалски блистава површина језера, ови ретки и „потпуни постојећи“ моменти сачињавају, у свом збиру, вечност у времену (тренутке у коме банална ограничења времена, страхова или смрти наједанпут нестају).

Посматрано из вечносне „обратне перспективе“, то су антологијски дани, сати и минути оног неумрлог и непролазног „златног доба“, интегралног времена што нас, својим величанственим пркосом, подсећа на наше бесмртно божанско порекло.

Осмех упућен у лице смрти; ветар у коси црног јахача; галоп право на оштра непријатељска копља; оклопници „без мане и страха“ (што стоје, непомични и непомерљиви, као чврсте куле гвозденог живог зида); одлука о већој вредности идеала од голог живота; спремност да се, личним подвигом, победе бол и страх; победничко поништавање, гвозденом вољом, свих закона физике и математике; самосвесни квалитет који се не обазире на квантитет (и његове законе и пропорције, претње и упозорења)... Све су то психолошки одбљесци садашњости уклесане у вечност, тих фамозних српских „вечнутака“ – попут оних на Велбужду, Плочнику, Косову пољу, Ангори, на науљеним турским кочевима и пред претњама крвавом осветом, у Мариђевића јарузи (крај устаничког Орашца) и на Варварину, Мишарском пољу и Јавору, Мачковом камену и Кајмакчалану, на Црном врху и у герилској усамљености последњих горских царева наспрам најмоћније војске свих времена (тамо горе, високо, у слободним српским планинама)...

Све је, дакле, у овом цепању језгра дводимензионалног времена и његовом претварању у експлозију вечносног огња што се шири у свим правцима (према прошлости, која се, тако, накнадно осмишљава и ка будућности, што се, овако, поставља и усмерава). У васксрној вертикали којом се од хоризонталне даске крста чудесно прави непоновљиви симбол бесмртности.

Српска идеја и јесте збирање, чишћење (од заборава и погрешних тумачења), чување и поштовање свих наших проживљених „вечнутака“, као предуслов за постојање оних које ћемо тек доживети, ако заслужимо и будемо довољно концентрисани на хватање одблеска вечности у брзом и таласастом протоку времена.

Тај лов у узбурканом мору, чврсто хитнут харпун под летећу крљушт наизглед неухватљиво-склиских створења, враћа нас из бирократског и архивског поимања историје у њен пуни и непосредни доживљај - из океана вечне неизвесности у непотопива острвца апсолутне извесности (која се, херојским чином Изабраника, изборила са мутним водама свих оних „много лакших избора“).

Једино још митопоетским језиком и приступом можемо да, макар на час и сасвим конкретно (и мишљу и осећањима и чулима: у тројединству духа, душе и тела), осетимо виртуозни пролет моћних крила вечних подвига наших предака. Да осетимо како се у Косовском завету крије наша једина шанса да не изгубимо животворни контакт са прецима и праоцима, са свим оним давним и тајним почецима отаџбинске и судбинске (над)историје и са бесмртном идејом дубоког унутрашњег смисла српског родољубља (независно од времена у коме је настало и покушава да се покаже и докаже). Везе исконске љубави Срба према Богу и оне према Отаџбини су много снажније и готово нераскидиве, много узвишеније и неупоредиво мање баналне и „лако-описиве“ него што се то уобичајено тумачи и приказује.

И једна и друга љубав су заветне и неупитне, рационално необјашњиве и надискуствене, истовремено и „истовечносно“ окренуте ка „сада“ и ка „заувек“.

То је осетио младосрпски весник апокалипсе Гаврило Принцип, док је обилићевски неумољиво заривао ужарени оловни бодеж својих метака у бахатог аустријског султана, вечног тиранина (оживљено зло у свечаном окупационом мундиру). И све то (а кад би друго?) баш на Видовдан, тај свети Дан – ВЕЧНУТАК – српски празник бесмртне вере у слободу и смисао наше неупитне непокорности насиљу, злу и присили.

И исто то је осетио Свети Српски Старац Вукашин Јасеновачки (потомак пред смрћу неустрашиво распеваног ђакона Авакума), док је својим ужареним речима одбијања да се приклони злу и покори срамном страху од смрти гађао право у мозак и срце крволочног усташког џелата Фригановића.

У вечнуцима, као у некој историјској „сигурној кући“, на ваздушастим

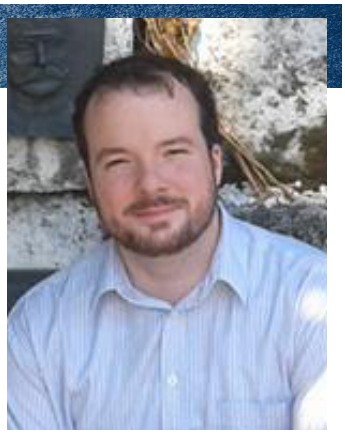
облацима апсолутне недоступности родољубља и отаџбинољубља ђаволским искушењима, бораве сви велики јунаци, мудраци, мисионари и сведоци српске идеје (од Светог Саве до свих наших будућих, још нерођених светитеља, генија и хероја).

Победити трулежну пролазност и демонску нискост времена што свакодневно искушава сваку РЕАЛНУ НАДВРЕМЕНОСТ И СВЕВРЕМЕНОСТ – то је и основна формула нашег истинског животног задатка (кроз оба његова лица: с ове и с оне стране смрти). Не предати се вртлозима навика и низводној бујици лакших решења, то је услов свих услова правог родољубља и богољубља, племенита супстанца српске идеје (оне која стварно заслужује да се њом бавимо).

Веома једноставно? Лако и привлачно попут „немогуће мисије“? Доказ да је „мудрост неизвесности“ у ствари само непристајање на лажну, намештену и безбожну извесност, ону која нам неће нимало помоћи да „дамо добар одговор на Страшном Христовом Суду?“... И још много шта друго, густо уплетено и неразмрсиво уткано у нашу судбину и њен прави историјски и есхатолошки задатак.

Само кад би још умели да (овако „млаковерни“ и надобудно препотентни) препознамо сву чудесну јединственост и изазовну величанственост тог нашег судбинског колективног задатка (сажетог у облик „Косовског завета“ и вечно трајање тог четрнаестовековног двадесетосмог јуна што никако не престаје нити се икада завршава), где би нам био крај?!

ТРИ ИСТИНЕ О РОДОЉУБЉУ

Пише: Сава Стамболић,
дипломирани правник из Суботице

„Оно што још више забрињава и боли је чињеница да ми Срби, полако али сигурно, све мање бивамо носиоци цивилизације и духовне културе чије су Косово и Метохија колевка. Све мање је заједничког између нас и Немањића, Лазаревића, Бранковића. Све је мањи јунак за нас Обилић, а све већи Голубовић Кристијан. Све ређе душу одмарамо у Дечанима, а све више је трујемо на „Фарми“. Заборављамо књегињу Милицу, али сви знамо ко је Станија.“

Драга браћо и сестре, у овој години великих смутњи, геополитичких потреса, распламсалих сукоба и тензија широм света, многи у нашој Отаџбини и расејању осећају велику немоћ, тугу и огорченост када размишљају о темама родољубља и Косовског завета. Заиста, ова 2015. година нам није ништа добро донела. Настављају се уцене Запада, издаје комшија, понижења, осиромашења, изумирања. Боли када схватимо да је прошао век од 1915. године, када је српски народ пострадао мученички бранећи своју част, завете, државу и њен суверенитет. Краљ и Влада донели су страшно тешку одлуку да Војска не капитулира, већ да ступи на Албанску голготу. Тај потез прескупо смо платили, али је било изгледа да ће се из те непојмљиве жртве родити слобода и трајна заједница за све Србе. Данас, садашњост сурово поништава све прескупе победе наших прадедова. Изневерен је после 1918. године њихов испуњени Косовски завет.

Свака мисао о њему и родољубљу у савременом тренутку треба да почне увиђањем и прихватањем тренутне историјске стварности, веома тешке, неповољне и обесхрабрујуће истине да колевка наше нације није под нашом контролом, већ њоме владају и на костима наших предака своје варварство легитимишу криминални кланови узурпатора, сецикеса и силеџија, који су тренутно љубимци највеће светске силе и њених европских заступника. Оно што још више забрињава и боли је чињеница да ми Срби, полако али сигурно, све мање бивамо носиоци цивилизације и духовне културе чије су Косово и Метохија колевка. Све мање је заједничког

Моштиа светог кнеза Лазара

између нас и Немањића, Лазаревића, Бранковића. Све је мањи јунак за нас Обилић, а све већи Голубовић Кристијан. Све ређе душу одмарамо у Дечанима, а све више је трујемо на „Фарми“. Заборављамо кнегињу Милицу, али сви знамо ко је Станија. Косово није колевка нас таквих, него неких, многима данас потпуно несхватљивих, људи.

Тешко је не обесхрабрити се од таквих информација. Тешко веровати, још теже покушати такво стање променити. Ви који читате овај часопис и они који су га основали и који га издају, уз велики труд, већ пет година, знате да постоје и друге истине које морамо знати уз ове тешке и неповољне. Истине које ће нас ослободити од безнађа, очаја и летаргије. Оне, непролазне којима нас учи Библија, оне животне које носимо из куће и оне искуствене којима се учимо од народа који су доживели сличне тешкоће.

Шта нас најпре учи Свето Писмо и шта је пре нас научило Светог кнеза Лазара који нам је завештао косовску етику? Учи нас о Вечности и нашем месту у њој, о чињеници да је начин на који проводимо свој живот, много важнији од његове дужине и удобности. Свети кнез и његови витезови пали су на Косову живећи своју Веру, одбијајући да је промене, одбијајући да служе њеним непријатељима. Косовски завет је завет хришћанске одбрамбене етике, етике жртве и одговорности. Завет несебичности! Људи мисле да пошто није 14. век ми не можемо бити више никад јунаци таквог завета. Али спасоносна истина је сасвим супротна. Не морају наши политичари и вође да умру као Свети кнез Лазар, али када би живели као он колики би то препород за Србију био! Када би се сви моћни људи и ауторитети одрицали трулих компромиса, празних почасти и прљавог новца и чинили сваки дан неку малу жртву за опште добро, сведочили бисмо испуњењу Косовског завета! Свако од нас је позван да буде Лазар, да уједињује – своју породицу, своје колеге, своје пријатеље – као што је Лазар уједињавао великаше док су их многи други стално завадили. Да мири и лечи – све поделе и свађе ближњих и њихове муке – као што је Лазар излечио спор Српске и Васељенске Цркве. Да преузме одговорност и стане на браник вредности, части и морала, пред беспризорним насртајима модерних жреца и крвопија – као што је Лазар изјахао пред освајачку хорду Турака и купио својом главом још читав век достојанства и слободе за Србију. Плод такве жртве и жртвеног живота за нас данас била би породица на окупу, очуван брак, плодна њива, успешан посао, ефикасна држава и још много тога што никад не бисмо повезали са Косовским заветом али он јесте уграђен у сваки достојанствен и квалитетан живот на српској земљи, баш као што је Христос у сваком човеку који се труди да живи по његовој Речи, како је беспрекорно чинио Свети кнез Лазар.

Плашт светог кнеза Лазара у Музеју СПЦ

Шта носимо од куће када је реч о родољубљу и Косовском завету? Сматрам да бисмо морали да понесемо упознатост за чињеницама везаним за Косовски бој и нашу историју, како не бисмо били лак плен за агресивне аутошовинисте. Основна истина је да на Видовдан не славимо пораз, као што многи данас са подсмехом тврде. Славимо успешну одбрану од агресије друге државе и народа. Одбрану која нас је много коштала али која је исцрпла непријатеља и створила такав хаос у његовим унутрашњим поли-

тичким односима да му је био потребан скоро читав век да нас заиста порази и пороби. Да ли би Свети деспот Стефан Лазаревић био толико моћан и просвећен владар да се његов отац „прагматично“ предао Турцима без борбе? Да ли би Београд икад постао српска престоница? Да ли би процветале култура и уметност које су подстицане од разних православних интелектуалаца који су нашли уточиште у Србији бежећи од Турака? Да ли би Запад могао да стигне да се организује око своје одбране да је моћни кнез са својим неустрашивим ратницима са султаном заједно кренуо пут Беча? Нема већег Европљанина и браниоца европске културе и цивилизације у Европи 14. века од Светог кнеза Лазара! Без тако снажног симбола чисте врлине око којег бисмо се окупили и кога бисмо прославили где би се наше име изгубило током векова под туђинском влашћу? Дакле сваког Видовдана ми славимо опстанак! Победу храбости над кукавичлуком, Вере над страхом и скепсом, дужности над издајом! Краљ Артур и витезови округлог стола, измишљотина су средњовековне западне лаке литературе, па је о њима снимљено безброј филмова и њихове идеалистичке вредности промовисане су као аутентично наслеђе Енглеске. Ми имамо аутентичног Артура, многоструко узвишенијег по свом подвигу, доказано стварног у његовим нетрулежним моштима, а тако га лако прихватимо често као мит, фикцију, па чак и лаж. Презир према било каквом ниподаштавању и погрешном разумевању Косовске Битке мора свако ко себе сматра родољубом да понесе од куће. Аутентично знање, данас лако доступно такође морамо обезбедити својој деци у кући, јер школа данас не гарантује спознају истине. Књиге не треба да буду украсни поклони за славе, већ се из њих треба најпре сам упознати потпуно са истином, а затим је пренети са много љубави својој деци, тако да постане нераздвојни део њиховог бића. Интернет нам омогућава да искључимо отровне садржаје телевизије који нас преплављују и удубимо се у племениту мисију сазнавања о својој историји, чиме стичемо и своју културу, која нам није дана само зато што смо далеки потомци Светог Саве.

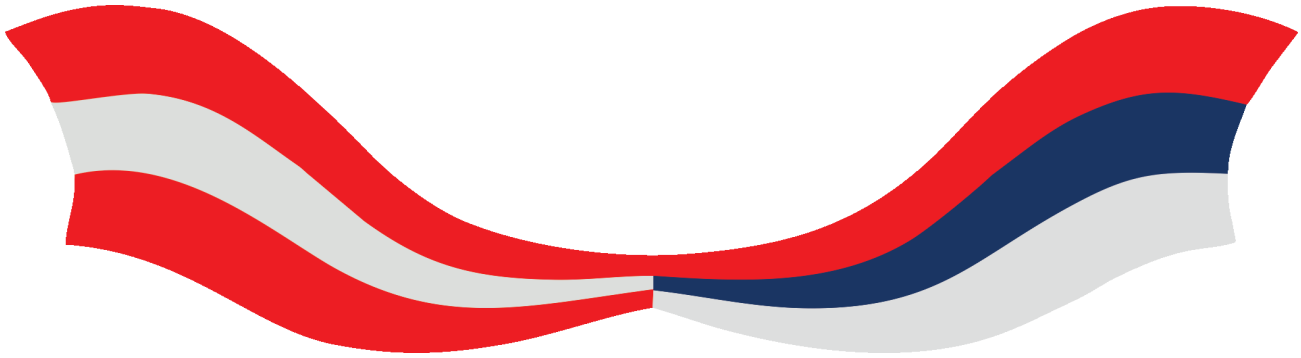
Најзад, шта можемо научити од других народа што нас може учинити родољубом и приближити нам Косовски завет? Многи народи данас, који су подржали наше крвнике и џелате и чији представници нам стално поручују како је јако важно да се „пацификујемо“ да одбацимо сваку мисао о глорификацији отпора тиранима, имају заправо у својој традицији и историји изразите епизоде родољубља, саможртвености и одбијања компримиса са злом. Најпознатија таква епизода свакако је Битка у Термопилском Кланцу где је незнатан број Спартанаца, предвођен краљем Леонидом и његових 300 елитних ратника, својом смрћу од руку вишеструко бројнијих Персијанаца купило драгоцено време за одбрану Грчке и, испоставило се, читаве данас познате западне цивилизације. И данас на споменику ратницима стоји: „Путниче, кад дођеш у Спарту, јави да смо овде пали покоравајући се њеним законима“. Дакле пали су и Спартанци као и Срби живећи своје законе, свој канон, своју Веру! Гледали су људи широм света са одушевљењем филм „300“ пре коју годину, гледали су млади и у Србији, свима се свидео, а многи нису знали да је и њихов Свети кнез такође „стао на црту“ надмоћном и арогантном непријатељу и постигао исти резултат, спас за нешто веће од њега самог. Да, млади Србине, твој Лазар је прави, аутентични акциони херој, који је инспирисао безбројне генерације твојих предака, као што тебе данас инспиришу високобуџетни филмови о туђим јунацима или оним потпуно измишљеним. Американци су имали чувени Аламо, утврђење у којем су у 19. веку за слободу Тексаса страдали чувени Дејви Крокет и његови борци одбијајући да се предају мексичкој војсци. Аламо је и данас сачуван у сред модерног града Сан Антонија, а слоган „Памтите Аламо“ био је поклич коначне победе коју су тада извојевали на крају Американци. А данас управо њима највише смета „Не дамо Косово“ и „Косово је Србија“. Здрава логика нам налаже да се разуман човек не може сложити са нечијим предлогом или захтевом да нешто не слави и не истиче, ако види да управо тај који захтева итекако вреднује оно што другом забрањује! Не смемо веровати никад да смо „острашћени“ или „примитивни“ ако желимо да видимо остварење наших националних интереса, ако желимо да победимо, ојачамо, вратимо што је наше. Сваки народ на земљи то жели и одувек је желео. Ако од тих тежњи одустанемо и прихватимо да су оне погрешне, наши непријатељи су победили. Тако су израелски специјалци певали 1967. када су вратили својој земљи њихову светињу Зид Плача „Наша нада још није изгубљена, нада стара две хиљаде година, да будемо слободан народ у својој земљи, на Сиону и у Јерусалиму“ а то је и текст националне химне! Зар онда ми грешимо ако се надамо да ћемо једном певати „Српска се труба с Косова чује“ понову у Приштини, Пећи и Призрену? Зар ми немамо право да желимо и тежимо да тамо једном „оружани пођемо“? Наравно да имамо. Позвани смо не само да имамо наду, него да радимо активно сваки дан све што можемо да вратимо оно што је по сваком праву наше.

Али, у складу и са оним тешким истинама са почетка овог текста, почнимо да љубимо свој род и живимо Косовски завет на ономе што је до нас. Ако смо у могућности, поклонимо се моштима Светог кнеза Лазара у манастиру Раваница, осетимо изблиза сведочанство његовог нетрулежног тела старог преко шест стотина година да је он стваран! Да се све што нам делује некад бајковито десило том светом човеку који је пред нама и кога нисмо достојни. У Музеју Српске православне цркве нађимо још доказа, кнежеву одору из тог периода и за нас ће све постати једно лично, непосредно искуство. Подржимо сјајне организације „Срби за Србе“, Српско друштво „Задужбина“, Хуманитарну Хришћанску заједницу „Радости моја“, „ОРНАС“, „СПОЈИ“ и сваког појединца или групу за кога

смо чули и посведочили да помаже да данашњи највећи носиоци Косовског завета, наша жива браћа и сестре на Косову и Метохији опстану и остану на својим огњиштима, где се већ у Грачаници рађа више Срба него игде у Србији која изумире! Ниједан допринос није занемарљив, а свако игнорисање и омаловажавање косовског питања је погубно и срамно. Нажалост, данас се готово подразумева да држава не ради довољно да суделује у Косовском завету. Имала је држава и разни Срби свих могућих идеологија, који су је водили, много шанси да делује од 1918. до 2008. године и реши проблем албанског сепаратизма. Те шансе су пропуштене, али и данас улога државе није окончана и мора бити много већа и активнија. Несхватљиво је да једини озбиљни медијски пројекат на тему Косовског завета и даље остаје филм из 1989. године према сјајном драмском делу Љубомира Симовића „Бој на Косову“ који се једва може и видети данас на домаћим телевизијама. Зашто катастрофалан снимак овог филма није модернизован и издат у актуелном „блу-реј“ формату? Зашто није снимљен нови филм или други озбиљан медијских садржај са косовским темама? Док је, у међувремену, подржавано етнички чисто шиптарско позориште Приштине да гостује у Београду.

Премного је лоших потеза и несхватљивог немара али и показатеља да када се држава упрегне из све снаге, неки позитиван резултат може уследити, као што се десило са гласањем у УНЕСКО-у где је потпуна међународна легализација српске културне и духовне баштине ипак спречена у задњи час! У тој победи је такође била огромна улога угледних појединаца и организација на линији Завета.

На крају питање из чувене песме „Ко да ми отме из моје душе Косово?“ Заиста, нико! Нико нам не може отети оно што у срцу чувамо, оно што осећамо свим својим бићем. Такве вредности се можемо само одрећи, такву вредност можемо продати, поклонити и тога се морамо највише чувати. Сматрати се родољубом, а не осећати Косовски завет у срцу, није могуће, о томе сведоче осећања и дела свих наших великана и уметника кроз векове. Ниједан није био равнодушан према колевци своје духовне културе, према извориштy сваког данашњег интелектуалног достигнућа међу Србима. Историја нас није први пут довела у тешку, наизглед безизлазну ситуацију. Том изазову морамо бити дорасли, као што су то били наши преци, који су такође губили Косово али га никад нису предали и продали, па нећемо и не смемо ни ми. Тако је „трагични јунак косовске мисли“ како Његоша назива Андрић, на Ново лето 1847. године у Бечу, дакле далеко од Косова под турском окупацијом, написао о славном Карађорђу: „Зна Душана родит Српка, зна дојити Обилиће, ал хероје ка Пожарске, дивотнике и племиће, гле, Српкиње сада рађу... благородством Српство дише... бјежи, грдна клетво, с рода - завјет Срби испунише!“ Дакле Завет испуњавамо већ самим чином борбе, свако на свој начин и према својим могућностима. Свако да роди или помогне једног малог хероја и аутентичног Србина хришћанске душе и етике и заиста „благородством“ ће Српство дисати!

Поштовани читаоци,

Имали сте прилике да прочитате неколико текстова које су написали наши пријатељи, стручњаци из различитих области. Свако од њих на свој начин сагледава обрађене теме, а ми желимо да Вам у оквиру нашег часописа представимо мишљења из различитих углова.

Уколико желите да нам пренесете и своје мишљење о тој теми и предложите решење проблема, или да нам пошаљете своје коментаре и евентуалне примедбе у вези с овим издањем, то можете учинити електронском поштом, слањем на адресу: **casopis.spoji@gmail.com**

С поштовањем,
Редакција часописа „Споји!“

Sehr geehrte Leserinnen und Leser,

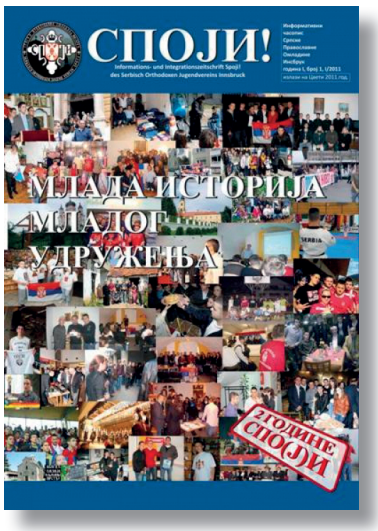
Sie hatten die Gelegenheit einige Texte zu lesen, die unsere Freundinnen und Freunde, Experten aus verschiedenen Bereichen, verfasst haben. Jeder/e von ihnen sieht die bearbeiteten Themen auf eine eigene Art, wobei wir Ihnen im Rahmen unserer Zeitschrift Meinungen aus verschiedenen Blickwinkeln präsentieren wollen.

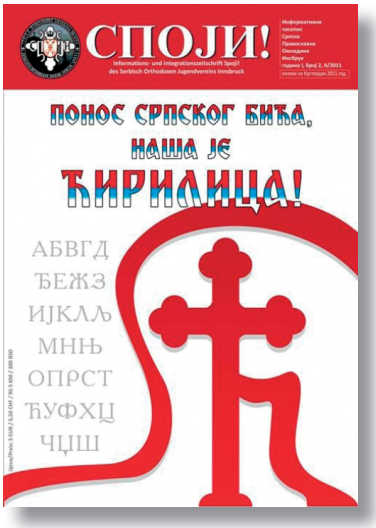
Wenn Sie uns Ihre Meinung über die bearbeiteten Themen mitteilen wollen, Vorschläge zur Lösung der genannten Probleme haben oder uns Ihre Kommentare und eventuelle Bemerkungen im Bezug auf diese Ausgabe zuschicken wollen, können Sie das unter folgender E-Mail: **casopis.spoji@gmail.com**

Hochachtungsvoll,
Redaktion der Zeitschrift „Spoji!“

Сва досадашња издања можете наћи на нашој интернет страници - www.spoji-magazine.com

Alle bisherigen Ausgaben können Sie auf unserer Homepage - www.spoji-magazine.com - finden

ЗАХВАЉУЈЕМО – WIR DANKEN

Редакција ***Споји!*** још једном захваљује свим људима добре воље који су нам излазили у сусрет и подржавали доброчинитељски рад наших организација и овај наш културно-просветни пројекат током последњих пет година, а који су били и који ће, ако Бог да, и остати наши подржаваоци, добротвори, сарадници и пре свега искрени пријатељи у борби за заједничко боље сутра.

Посебну захвалност изражавамо добротворима без чије помоћи не би било могуће реализовати овај двоброј Информативног и интеграционог часописа ***Споји!*** који на неки начин представља прво јубиларно издање, а у којем обједињујемо његово осмо и девето издање. Две главне теме овог издања биле су **„СРБИЈА - НАША КУЋА – Шта значи појам Србија за генерације одрасле у дијаспори?“ и „Српско родољубље и Косовски завет савременог доба“.**

У нади да сте уживали и у овом издању и да ћете ширити прочитано и међу Вашим пријатељима и у Вашем окружењу, желимо Вам свако добро од Господа и много успеха на свим пољима!

***

Die Redaktion der Zeitschrift ***Spoji!*** bedankt sich nochmals bei allen Leuten, die guten Willen gezeigt haben und die die wohltätige Arbeit unserer Organisationen und dieses Kultur- und Bildungsprojekt während der letzten fünf Jahre unterstützt haben, die unsere Unterstützer, Spender, Partner, aber vor allem wahre Freunde, in unseren Bestrebungen, für eine bessere Zukunft waren und es, wenn Gott so will, auch bleiben werden.

Ein besonderes Dankeschön schulden wir unseren Unterstützern ohne deren Hilfe es nicht möglich gewesen wäre diese Doppelausgabe der Informations- und Integrationszeitschrift ***Spoji!*** zu realisieren, die gleichzeitig auch eine erste Jubiläumsausgabe darstellt in der wir seine achte und neunte Ausgabe vereinen. Die zwei Hauptthemen dieser Ausgabe waren **„SERBIEN - UNSER ZUHAUSE – Was bedeutet der Begriff Serbien für die Generationen die in der Diaspora aufgewachsen sind?“ und „Serbischer Patriotismus und der Kosovo-Schwur in der gegenwärtigen Zeit“.**

In der Hoffnung, dass Sie das Lesen dieser Ausgabe genossen haben und das Gelesene mit Ihren Freunden und Ihrem Umkreis teilen werden, wünschen wir Ihnen von Gott alles Gute und viel Erfolg auf

Заувек захвални - für immer dankbar:

Министарству спољних послова Владе Републике Србије –
УПРАВИ ЗА САРАДЊУ С ДИЈАСПОРОМ И СРБИМА У РЕГИОНУ

Dem Ministerium für Auslandsangelegenheiten der Regierung der Republik Serbiens –
BÜRO ZUR KOOPERATION MIT DER DIASPORA UND DEN SERBEN IN DER REGION

INNS' BRUCK

Der Stadt Innsbruck und dem Vizebürgermeister Herrn Christoph Kaufmann

Граду Инзбруку и заменику градоначелника господину Кристофу Кауфману

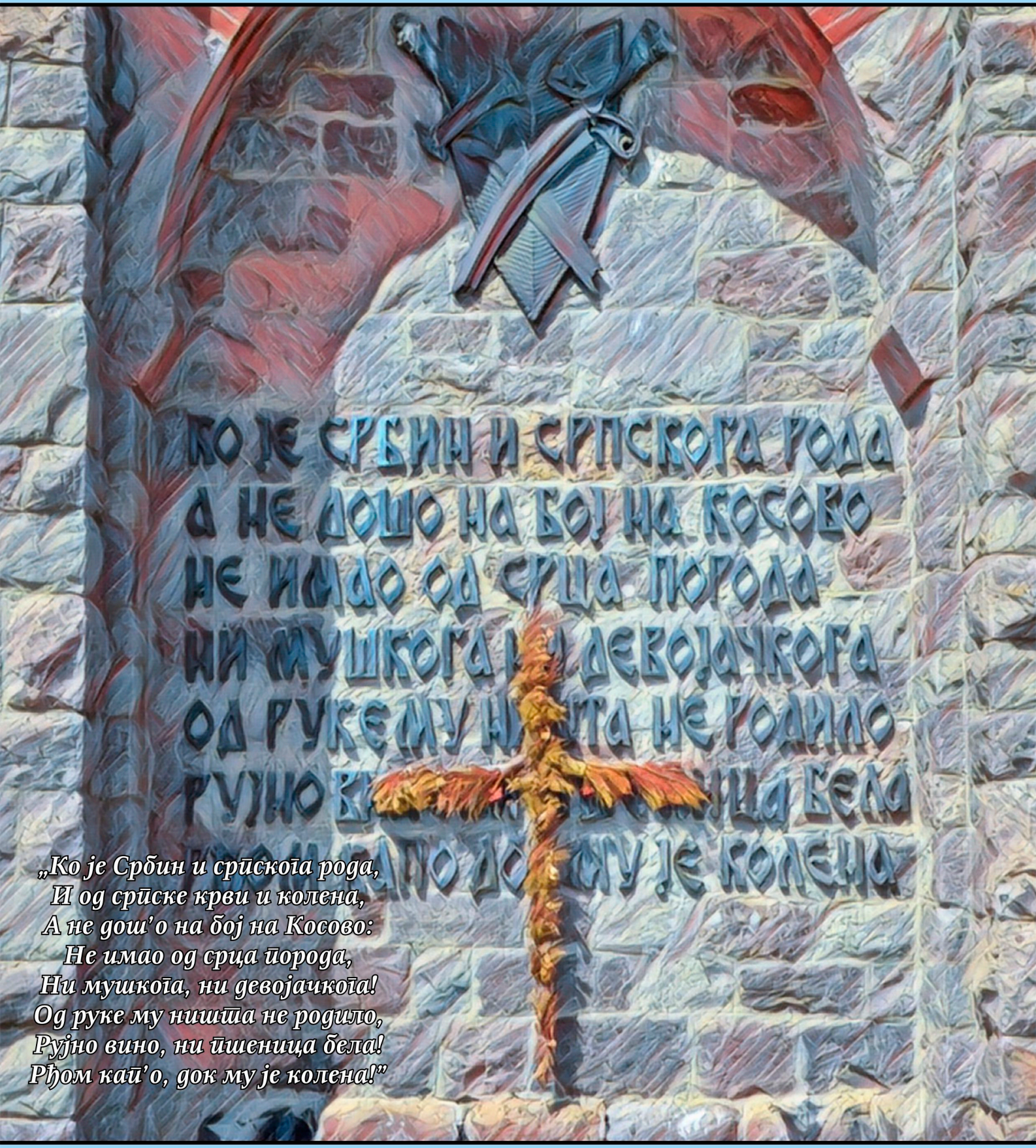
ХВАЛА ВАМ! СПОЈЕНИ СМО ЈАЧИ!
VIELEN DANK! VERBUNDEN SIND WIR STÄRKER!

Српска православна омладина Инзбрук - СПОЈИ
Serbisch Orthodoxer Jugendverein Innsbruck - SPOJI
ZVR: 931510814
е-пошта / E-Mail: uprava@spoji.org
интернет / Homepage: www.spoji.org
Facebook: www.facebook.com/spoji.org
Instagram: spoji_org
Twitter: spoji_org
Жиро рачун / Konto:
Tiroler Sparkasse Bank AG Innsbruck
IBAN: AT482050303300678129
BIC: SPIHAT22XXX

НЕ БАЦАЈТЕ ОВАЈ ЧАСОПИС
ЧУВАЈТЕ ГА!

ПОСЕТИТЕ НАС - BESUCHEN SIE UNS

www.spoji-magazine.com

„Ко је Србин и српскоīа рода,
И од српске крви и колена,
А не дош'о на бој на Косово:
Не имао од срца īорода,
Ни мушкоīа, ни девојачкоīа!
Од руке му ништа не родило,
Рујно вино, ни īшеница бела!
Рђом каī'о, док му је колена!"